

eso
Velenje

remco
HARTL

ADELMANN

eso
Velenje

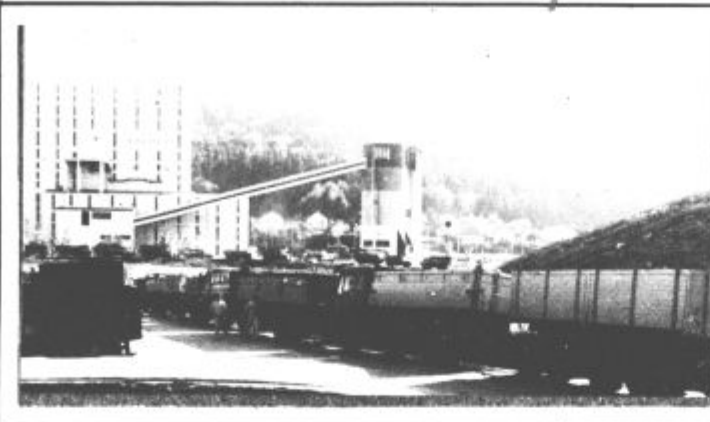
objekti
tehnologije
oprema

eso
Velenje

naš čas

An club

številka 45, cena 30 tolarjev
21. novembra 1991

POVPRAŠEVANJE PO LIGNITU NARAŠČA

V tehle že kar zimskih dneh je povpraševanje po velenjskem premogu močno narastlo, tako da je treba nanj čakati v vrsti. Na velenjskem rudniku zagotavljajo, da je premoga dovolj in da ga bodo vsi dobili. Vse pa tudi kaže, da se velenjskim rudarjem končno nasmiha lepši čas (foto Lojze Ojsteršek)

STRAN 3

BOMO DOČAKALI PRENOVO HOTELA

To vprašanje si Velenjčani zastavljamo že vrsto let, hotel pa ostaja star in nič kaj ugleden. Mesto kot je Velenje bi si resnično zaslužilo kaj boljšega, žal ostaja zaenkrat le pri tej ugotovitvi in pa seveda lepih željah.

STRAN 4

SKOZI CENTER MOZIRJA (ŽE) REDEK PROMET. Z izgradnjo nove obvoznice v Mozirju je skozi trg znatno redkejši promet kot poprej. Seveda pa si krajani iskreno želijo, da bi čimprej dobili še novo avtobusno postajališče, tako da avtobusi ne bi več povzročali gneče. Ko bo zgrajeno, se bodo lahko lotili prenove središča Mozirja (več na 10. strani)

(foto: b. m.)

Begunci še prihajajo

Kljub vsem podpisanim premirjem in prizadevanju Evropske skupnosti, vojni na Hrvaškem še ni videti konca. Zato je razumljivo, da je po vsej Sloveniji še veliko tistih, ki so morali zapustiti svoje domove. Tako je tudi v Velenju. Število se spreminja iz dneva v dan, saj se mnogi od-

javljajo, vendar prihajajo novi. Dogaja se tudi to, da se tisti, ki so se odjavili in odšli domov, kamor si vsi želijo, morali vrniti v Velenje, ker je takoj po njihovem prihodu domov spet postalo vroče. Na Območni organizaciji rdečega križa v Velenju jim pomagajo po svojih močeh.

V zadnjem času jim primanjkuje predvsem blazin in rjuh. Od približno 310 beguncev jih je 105 nameščenih v hotelu Paka in Domu učencev, približno 60 pa jih bodo v naslednjih dneh premestili v šoštanjski Kajuhov dom.

bš

Kuhanje žganja še ni zamrlo

Sedaj, ko smo iz mošta naredili vino, je potrebno še iz uležanega sadja skuhati kačjo slino. Tu, na Velikem vrhu nad Šmartnim ob Paki imata Stane in Marija Šabec srednje veliko viničarijo, ki stoji že od 1732. leta. Tod so nekoč celjski grofje imeli svoje vinograde, kleti in seveda velike preše, ki so naenkrat izstisnile nad sto litrov mošta. Ta viničarija ni spomeniško zaščitena... kaj vem, zakaj ne. Ima pa verjetno čisto vse pogoje, saj je še vse tako, kot je bilo tedaj, ko je bila viničarija nova.

Tokrat se je gospa Marija pripravljala h peki kruha, vmes pa je pripravljala še vse potrebno, da bodo spekli še nekaj kačje slin...

L. O.

Ko kuhaš žganje na »ta prav« star način, moraš paziti, da ogenj ni premočan, ker se lahko uležano sadje prismoji. Če vre počasi in počasi tече, bo žganje dobro.

Šoki, ki pretresajo gospodarstvo

Slovenska podjetja doživljajo v tem letu tretji, pravzaprav že četrti šok. Začelo se je z zmanjševanjem prodaje v druge dele Jugoslavije. Ta izpad so skušali v podjetjih nadomestiti s povečanim izvozom, pri čemer je jasno, da čez noč te preusmeritve ni bilo mogoče doseči. Konec junija je bila zaradi agresije na Slovenijo in prekinjenih blagovnih tokov marsikje povsem onemogočena oziroma vsaj močno omejena proizvodnja. Uvedba tolarja v začetku oktobra je povsem ustavila prodajo v druge dele nekdanje Jugoslavije. Ko se od tega šoka gospodarstvo še ni opomoglo, pa je prišel nov. Ukrepi Evropske skupnosti proti Jugoslaviji. Ti veljajo tudi za Slovenijo.

Podjetja, posebej še tista, ki že dalj časa sodelujejo s partnerji na tujem, si vseskozi prizadevajo, da bi si ohrani-

la njihovo zaupanje. V tujini namreč niso pomembni razlogi, zakaj dobavitelj ne more izpolniti pogodbenih obveznosti. Kupci ocenjujejo dobavitelje enostavno po tem, kako izpolnjujejo pogodbene obveznosti.

Razumljivo je, da si izvozniki tudi po uveljavitvi ukrepov Evropske skupnosti prizadevajo ohraniti kontinuiteto gospodarskega sodelovanja z inozemskimi partnerji. Zato ni slučaj, da se v podjetjih sproti in posamično dogovarjajo s tujimi kupci in iščejo rešitve za premostitev ovir. Sprejeti dogovori so oziroma bodo najboljše spricevalo odnosov med našimi in tujimi poslovnimi partnerji. Tudi v Gorenju Gospodinjski aparati, največjem slovenskem izvozniku, se vsakodnevno dogovarjajo s kupci, kako zagotoviti izpolnjevanje dogovor-

jenih obveznosti. Pri tem pa ne gre prezreti pomembnega dejstva, da je v Evropi ponudba izdelkov tako imenovane bele tehnike večja od povpraševanja. Pristajanje na znižanje cen, na račun novouvedenih davkov, pa ni mogoče, saj bi to pomenilo slabšanje ekonomskega položaja podjetja.

Gospodarstveniki pričakujejo, da bodo čimprej sprejeti selektivni ukrepi, doma in na tujem, seveda v dogovoru z vladami, ki bodo omogočili nemoteno nadaljnje gospodarsko sodelovanje Slovenije z Evropo in svetom.

Upajmo torej s slovenskimi gospodarstveniki vred, da bo ta zadnji, četrti, letošnji šok trajal samo do začetka decembra. Posebej pa še, da bi bil to resnično tudi letošnji zadnji šok za slovensko gospodarstvo. (N)

Prekratka proračunska odeja

Poslanci velenjske občinske skupščine bodo na svoji prihodnji seji med drugim potrjevali rebalans občinskega proračuna za letošnje leto. To pa bo zagotovo težka naloga, saj je imela že vlada veliko težav pri oblikovanju predloga. Četudi smo zabeležili v Sloveniji v času do konca oktobra kar 152-odstotno inflacijo, so namreč smeli občinski proračun povečati le

za 6,8 odstotkov kar pomeni le 37 milijonov več kot je bilo predvideno.

Nepokritih imajo kar za 84 milijonov proračunske porabe in to na področju izobraževanja, upravnih organov, otroškega varstva, socialnega skrbstva, kulture in obrambe.

Proračunskega primanjkljaja v občini nikakor ne bo mogoče pokriti. Zanj bo morala poskrbeti republika, ki

na eni strani omejuje proračunsko porabo, na drugi pa dovoljuje višjo porabo proračunskih uporabnikov.

AFORIZEM ZA TUDI SEDANJE ČASE

Mnogi berači so obogateli z razlastitvijo drugih beračev

Ivan Cimerman

Visok obisk pri Juretu Cekuti

Jure Cekuta sodi med najuspešnejše slovenske slikarje, ki se je s čopičem prebil v sam svetovni vrh, še zlasti cenjen je v Ameriki, ki jo je obiskal že dvainpetdesetkrat. V Celju je postavil čudovito galerijo, kjer ima svoj stalni razstaveni prostor, trenutno pa razstavlja najnovejša dela združena v »beli ciklus«. Njegovo galerijo sta te dni obiskala predsednik jugoslovanskega predsedstva Stipe Mesić in Janez Drnovšek in mu čestitali ob njegovih dosedanjih uspehih. Zaželela sta mu še veliko umetniških uspehov.

Kot zanimivost omenimo še, da smo med pogovorom

slišali, da naj bi na uradni otvoritvi Cekutove galerije na-

stopila umetnikova prijateljica Tina Turner. (mz)

Novice

Stanovanjski krediti

Po novem odobrova Ljubljanska banka Splošna banka Velenje, d.d. stanovanjske kredite za vse namene, tudi za izgradnjo vikendov. Polovico odobrenega posojila izplačajo v gotovini.

Če vzamete 100 tisoč tolarjev stanovanjskega kredita na odplačilno dobo desetih let bo znašal vaš mesečni obrok 4382 tolarjev. Obrestna mera pa je seveda spremenljiva.

Celjska čistilna naprava

V krajevni skupnosti Pod gradom v Celju so pripravili javno razpravo o osnutku lokacijskega načrta za celjsko centralno čistilno napravo. O lokaciji te osrednje celjske čistilne naprave je bilo že veliko sporov.

Razstava o podjetjih

V celjskem muzeju novejša zgodovine so v ponedeljek odprli razstavo o industrijskih podjetjih na Celjskem od leta 1941. Razstava, ki zajema razvoj podjetij v petnajstih občinah širšega celjskega območja, bo odprta do 12. decembra.

Celjski izvršni svet se trese

Močno zvišanje cen ogrevanja, ki so ga v Celju sprejeli predvsem na priporočilo predsednika izvršnega sveta, je močno razburilo Celjane. Tako marsikje že zbirajo podpise proti podražitvi in terjajo tudi odstop predsednika izvršnega sveta. Ob tem primeru so se oglasile tudi skoraj vse stranke, ki se tudi ne strinjajo s tako podražitvijo.

Odličja kulturnikom

V kulturnem domu Svoboda v Ljubljani so ob kratkem kulturno-umetniškem programu podelili odličja Zveze kulturnih organizacij tistim delavcem, ki so na kulturnem področju v žalski občini v tekočem letu naredili največ. Kmalu bodo pripravili tudi letno konferenco Področnih pihalnih orkestrorov.

(al)

Republiška ministrica za delo Jožica Puhar v Vegradu

Ob številnih neznankah, ki se zadnje čase pojavljajo v gospodarstvu, so bili v Vegradu v petek, 15. novembra ne le počašeni na obisku g. Jožice Puhar, predsednice Republiškega komiteja za delo, temveč tudi zelo veseli številnih informacij, ki jim jih je nudila.

V predpisih, ki urejajo delo mlade slovenske države, razpravajo vrzeli, ki jih bo zapolnila praksa in nasveti o ukrepih za prekalifikacijo, dokvalifikacijo in nova delovna mesta so zelo dobrodošli. V GIP Vegrad, Velenje se zavedajo, da je njihova prihodnost odvisna od prilagoditve organiziranosti podjetja zahtevam tržišča in prilagoditi se želijo pravočasno. Njihova usmeritev ostaja tudi v prihodnje delo v tujini. Prav tukaj pa se v Vegradu srečujemo s precejšnjimi težavami v zvezi s pridobivanjem delovnih dovoljenj za delavce, ki delajo na deloviščih v Nemčiji in Avstriji. Izkušnje in nasveti g. Puharjeve so bili več kot dobrodošli, posebno pa so bili veseli zagotovila, da smejo pomoč pričakovati tudi v prihodnje.

VEGRAD
Prešernova 9/a
63320 VELENJE

JAVNI NATEČAJ

Vegrad razpisuje javni natečaj za oddajo v najem:

- menzo v Velenju
- menzo in naselje v Mozirju

Menza v Velenju je v objektu, ki ima veliko kuhinjo (200 m²), jedilnico 300 m², klubski prostor z bifejem 350 m².

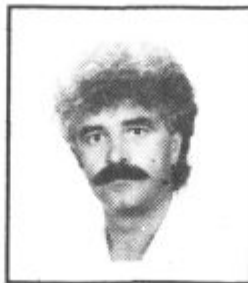
V menzi je ves potreben inventar za poslovanje in pripravo cca 500 obrokov.

V Mozirju — Brdce oddajamo v najem menzo in naselje. Menza je opremljena in usposobljena za pripravo okrog 100 obrokov.

Naselje je urejeno in opremljeno s 100 posteljami.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe na naslov VEGRAD VELENJE, Prešernova 9/a, PE DS in SS do 29. 11. 1991.

Informacije lahko dobite osebno pri vodstvu PE oziroma na telefon 856-485 ali 853-164.

Piše: VINKO VASLE

Predsednik vlade ima vse pogostejše navado, da svoje nagovore ljudstvu ali svojim strankarskim podnikom začne s izjavo o aktualnih pisanjih »nekaterih« medijev. Ob tem obvezno zatrdi, da bi potreboval ne vem koliko časa, da bi demantiral vse laži in izmišljotine. Ker tega običajno ne stori, to pomeni, da Lojze Peterle nima dovolj časa za takšno početje.

Če stvar pogledamo z vidika medijskih porabnikov, je predsednikova drža dokaj nenavadna! Menda ja ni pozabil, da so mediji močan instrument politike in oblasti in da znajo vlade, njene predsednike in ministre rušiti, ali pa jih narediti za nenadomestljive. Ker mu takšne kratkovidnosti že ne moremo pripisati, mora za njegovo načelno ignoranco laži in izmišljotin tičati kakšen pomemben razlog. Recimo, da v vladi nima človeka, ki bi namesto njega prebiral časnike, poslušal radio in gledal televizijo. Vsaka vlada na zahodu, ki da kaj nase, to zelo resno poč-

Emona ekspres

Razbito ogledalo

nja. Je pa še ena možnost, da naši vladi in njenemu predsedniku takšna obramba preprosto ni potrebna, ker je zaverovana vase in prepričana, da novinarji vladi ne morejo škodovati. Še zlasti, če naloge propagandistov, zlasti pa kolporterjev ustreznega in neustreznega tiska opravljajo božji namestniki na zemlji in v državi Sloveniji in s prižnic razlagajo svojim ovčicam, da je greh brati Delo, ko se pa grešnik lahko odkupi tako, da bere Slovenca.

Pri tem ne gre pozabiti, da predsedniku in vladi ne more nihče bolj škodovati kot to lahko storita sama. Zdaj bi nekateri radi »iznašli«, da je za Demosove težave kriv nenaklonjen tisk. Ravno božali te oblasti nismo, ker to navsezadnje tudi ni naloga medijskih slikarjev, ampak — kot že večkrat — spet nam nekateri dokazujejo, da je za nelep odsev v ogledalu krivo ogledalo. Zato se nekateri trudijo, da bi ga razbili in pozablajo, da to pomeni sedem let nesreče. Ta nas v takšni ali drugačni obliki tako in tako čaka — z ogledalom ali brez njega. Zdaj so sicer v Demosu odkrili — malo pozno a

od srca — da je kar prav, če so prijazni do ljudstva in novinarjev in so sklenili svoje zagate predstaviti narodu. Če so se prej sestajali po zakotnih gostilnah in se na vse načine skušali izmakniti radovednosti medijev, so zdaj v stilu ekologije »naj se vidi onesnaževalec« pokazali svojo odprtost. In so zadnjič tudi v Poljčah sklenili, da so lahko novinarji poleg.

Ti so bili in so poleg uradnega programa videli tudi tistega, ki ni najbolj lep, je pa prav tako zanimiv. Po malenkostih spoznaš resnico, pravi pregovor in v Poljčah je bilo bolj zanimivo, kdo se s kom druži v prostem času, kot pa kaj je kdo javno povedal. Če torej v prišpodobi povedano doma več ne želite sedeti za isto mizo z ženo, sta samo dve možnosti — da je ne marate, ali pa da ona ne mara vas. Posledice so malodane enake: ali se boste slej ko prej ločili, ali pa z njo še naprej skupaj molčali naslednjih trideset let. V škodo cele družine. V Poljčah je bilo najbolj zanimivo vprašanje, kdo s kom pri kosilu ne želi sedeti za isto mizo in to ni

veljalo samo za anatemizirane demokrate gospoda Bavčarja, Rupla in ostalih, ampak tudi za pripadnike tistih strank, ki se vedno kažejo veliko ljubezen navzven. Kot v propadlem zakonu, da je sosed ne bi zaslutili, da je nekaj narobe.

Make up tudi Demosu ne pomaga več. Ljudje so pač sprti med sabo ideološko, strankarsko, nekateri pa se tudi zasebno ne prenašajo. Kljub temu ni tako enostavno porušiti koalicijo, ki številnim daje ugleden kos vsakdanjega kruha, pa še biti na oblasti je lepo! Zato seveda ločitev ne bi bila poceni, marsikdo bi moral plačati »alimente« in se posloviti od skupne mize. Torej tudi od zadnjih Poljč ne pričakujte čudežev! Nekateri so pač radovedni javnosti malo odstrli ogledalo, da bi bili drugi v njem videti grši kot so v resnici. Ker akcija ni najbolje uspela, naj bi se vsemogočno ljudstvo o spornem lastnjenju odločilo na referendumu. Vlada je pokrita, parlament suspendiran, poslanci si lahko od dahnejo, ljudstvo pa lahko ima občutek, da živi v pravi demokraciji.

Celjsko območje

Dobro prinaša tudi slabo

Za (skoraj) vsak napredek so potrebne tudi žrtve. To gotovo velja tudi za gradnjo ceste, tudi za gradnjo podaljška Slovenike od Arje vasi proti Vranskem. Zadnja leta smo na vsa usta zahtevali to cesto, ki nas bi boljše povezovala s centrom in jugom države. Toda ob vseh teh vsesplošnih zahtevah so se nekateri te novosti tudi bali. Tisti seveda, ki jih bo nova cesta prizadela. Zaradi gradnje ceste bo namreč uničenih okoli 200 hektarov zemljišč, porušiti bodo morali veliko domov in gospodarskih poslopij, posamezna naselja bodo presekana, težav bo še več.

Na mnogo tega so opozorili že na prvem od vrste pogovorov, ki jih bo žalska občina pripravila s prizadetimi kraji. Prvi tak pogovor, na osnovi katerih naj bi zbrali pogoje za izdelavo osnutka lokacijskega načrta, je bil na

Vranskem; to je krajevna skupnost, ki jo bo avtomobilska cesta povsem presekala, po sedanji inaciji pa naj bi tudi uničila najboljše kmetijsko zemljišče. Čeprav so prizadeti že nekaj časa vedeli za tako traso, sedaj, ko gre zares, vendarle opozarjajo, da bi bilo morda treba poiskati primernejšo rešitev. Predstavniki kmečke zveze se zdi mnogo primernejša severna trasa, ki bi potekala ob obrobju doline in to celo v bližini daljnovoda, kjer je zemljišče že zaradi tega varovano.

Opozarjajo namreč, da so bile te trase opredeljene v času, ko zemlja pri nas še ni imela take cene, kot jo ima sedaj. Po njihovem je boljše porušiti več objektov, čeprav je za stanovanjce tudi to boleče, kot pa uničiti zemljo: objekte lahko postavimo na no-

vo, zemlje ni mogoče nadomestiti.

Čeprav na Vranskem niso proti gradnji avtomobilske ceste, ker je ta pomembna za vso državo, toda zato terjajo, da država tudi poskrbi, da tisti, ki jih bo gradnja prizadela, ne bodo preveč oškodovani. Terjajo, da vendarle še enkrat pregledajo vse tri variante gradnje avtomobilske ceste in se šele nato odločijo za najprimernejšo. Če pa bo vseeno sprejeta sedanja, terjajo trdna poročila, da bodo uresničili vse njihove zahteve: da bodo uredili protihrupno zaščito, zaščitili podtalnico, posebno pozorno reševali probleme čistih kmetov (nadomestiti zemljišča, sicer pa ustrezna cena, oprostitev davka, olajšave in nadomestila zaradi pridelave manjkakovostne hrane) in drugo.

Žalska občina vse te zahteve prizadejih krajanov povsem podpira in z nekaterim je že seznanila republiško upravo za ceste. Z vsemi novostmi pa bodo tudi sproti seznanjali prizadete, tako da bodo o vsaki fazi, ki bi bila lahko pomembna zanje, posebno razpravljali.

Tako je seveda tudi prav: pa čeprav je tudi res, da se lahko zaradi tega začetek gradnje podaljška Slovenike zavleče. In medtem ko eni pravijo, da nam za tako pomembne odločitve časa ne bi smelo biti škoda, drugi menijo, da bi z vsemi temi predpripravi morali v žalski občini pričeti že prej, saj so jih nekateri že pred časom opozarjali, da jih čaka zahtevno delo in da lahko pride do zamude zaradi postopkov, ki jih morajo izpeljati v občini. (k)

Savinjsko - šaleška naveza

Črne gradnje ne poznajo meja

Črne gradnje — kako to zveni za nekatere črno! In besed o naših črnih gradnjah smo lahko te dni slišali resnično veliko. Slišali in brali: o črni gradnji ob velenjskem jezeru, o črnih gradnjah, kjer naj bi potekala nova avtomobilska cesta, pa tudi o črni gradnji na najvišji slovenski ravni; tisti tam na Triglavu.

Čeprav je pri tem verjetno najbolj zanimiva črna gradnja, o kateri so govorili celo v skupščinskih klopeh, je res, da tudi ta naša velenjska ni daleč od republiške skupščine. Zato, mislim, ker se je o njej razpisal naš Vane; čeprav se je oglašil kot velenjski Zeleni, pač nekateri njega povezujejo tudi z našo najvišjo skupščino, saj je njej podpredsednik. Toda kot se lahko sami prepričamo, da tudi v skupščini kdo ustrelji mi-

mo, mu tudi velenjska gradbeno inšpektorica pri kazanju na črno gradnjo teniške dvorane očita strel v prazno. Ali, kot bi lahko rekli, ujel se je v pajkovo mrežo.

Tu torej črne gradnje naj ne bi bilo, oziroma vsaj zdaj to ni več črna gradnja, saj bi pa bila črna gradnja še do pred kratkim, kar bi verjetno lahko vsak ugotovil, če bi malo prebrskali datume. Medtem ko naj bi bila tu torej meja med črnim in »belim« že narejena, se v skupščini niso sramovali govoriti o tem, da na najvišji slovenski ravni res raste na črno grajena kapelica. Čeprav niso izdali nikakršnega sklepa, naj bi imela že sama razprava v skupščini tako čudežno moč, da je črna gradnja legalizirala. No, res pa je tudi, da je proti tej črni gradnji svoje naredila

tudi narava. Bog je namreč na območju Kredarice in drugih podobno visoko ležečih krajev že poslal sneg in prekril črno gradnjo.

Zaradi na črno zgrajenih hiš in drugih objektov so prestrašeni tudi kraji, ki so take objekte postavili na območju, kjer bo zdaj tekla avtocesta med Arjo vasio in Vranskim. Ob tako dolgih razpravah nekateri pač niso verjeli, da bo mo podaljšek te ceste res sploh kdaj začeli graditi. Pa so z gradnjo pohiteli vsaj oni. No, slišimo, da le ne bo tako hudo, in bodo tudi pri njih zamižali na eno (ali obe) oko.

Ob tem ko ponekod razni objekti pri nas še vedno rastejo na črno, pa je veliko manj na tak način zgrajenih raznih proizvodnih obratov. Svoječas smo

namreč bili priča, da so začeli obratovati tudi večji proizvodni obrati, čeprav niso imeli niti ustreznih lokacijskih in gradbenih dovoljenj, pa seveda tudi ne dovoljenj za obratovanje.

Zdaj vsega tega ni — pa ne zato, ker bi tu bolj spoštovali predpise, ampak preprosto zato, ker raznim takim naložbam naši časi niso nič več kaj naklonjeni. Zdaj imamo raznih proizvodnih dvoran že kar preveč, saj je tudi v njih vse manj delavcev. Zanje ne potrebujemo dvoran, ampak ceste — saj jih je vse več na cesti. Ampak ne rabimo črnih cest, ali cest, ki bi nas vodile v črno preteklost, ampak v svetlo bodočnost.

Kajne — to se še vedno sliši lepo! (Kr)

NAŠ JAVNI DOLG

Slovenski javni dolg ni nič kaj majhen, posebno v sedanjih časih, ko je denarja povsod premalo, plače pa postajajo za večino Slovencev mesečna katastrofa. Ocenjen je na 5 milijard dolarjev, kar pomeni, da na vsakega državljanca Slovenije odpade približno 2500 dolarjev. Koliko ga je prigarala sedanja in koliko prejšnja oblast, bo verjetno v prihodnosti še zanimivo slišati, seveda pa nam to k boljšemu počutju ne bo kaj dosti pomagalo.

Nakup deviz

Ljubljanska banka Splošna banka Velenje d.d. odkupuje in prodaja devize po borzni vrednosti, ki se vsak dan spreminja. V torek so odkupovali marke po 41, prodajali pa po 43,05 tolarjev. Devize prodajajo na centralnih bankah v Velenju na Rudarski cesti in v Mozirju.

Dnevno odkupijo in prodajo (prodajo toliko kot odkupijo) za okoli 100 tisoč mark deviz.

Devizne prihranke z deviznih knjižic občanov pa še vedno odkupujejo po uradni vrednosti, torej nekaj manj kot 32 tolarjev za marko.

Tisti varčevalci, ki so devize položili po 20. juniju, pa lahko dvigujejo s svojih hranilnih knjižic neomejene količine deviz.

Žalski utrinek

Avgijev hlev

Z občinskega sekretariata za finance so te dni različni naslovi v občini dobivali kaj čudna pisma s še bolj čudnimi (če že ne čudaškimi) zneski. Gre za nekako imenovani davek na nezazidana stavbna zemljišča v celotni občini.

Nov zakon o stavbnih zemljiščih namreč predvideva, da naj bi občanke in občani, ki imajo parcele, ki so predvidene za zazidavo, pa niso pozidane, plačale davek.

Vse dosedaj stvar izgleda enostavno in preprosto. Od tu naprej pa se pričinja zmešnjava, neazurnost, neuskajenost in še kakšen bolj slabšalen izraz bi lahko našli. Sklad stavbnih zemljišč, ki bi naj ta sredstva dobil iz proračuna in bi ta sredstva namenil ureditvi teh zemljišč, da bi komunalno usposobili za zazidavo, je dal preprosto vrednost točke, ki so jo občinski strokovnjaki porazdelili na velikost zemljišč in odposlali položnice. Normalno pa je, da če ima človek 2000 kvadratnih metrov veliko parcelo, da nima tudi tako velikega stanovanjskega objekta, temveč sta večji del vrt in sadovnjak. Da bi bila stvar še bolj tragična imajo stvari popolnoma neurejene. Geodetska uprava je sicer dala občini na razpolago podatke, kdo je lastnik zemljišč in le ti so odšli hajdi na pobiranje »zemljarine«. Zemljiška knjiga, ki je kot se je zdaj pokazalo, najbolj neurejena knjiga v občini, saj podatki v njej niso aktualizirani tudi za po dvajset let nazaj, je pahnila mnoge ljudi v težko finančno obremenitev. Ljudje v veliko primerih sploh niso bili obveščeni, da je bila na novo narejena parcelizacija njihovih parcel. Nekateri bodo račune preprosto plačali, ker se jim ne ljubi bosti z občinarji, ali pa bodo to storili zato, ker se v tem času na nezazidanih parcelah na črno pozidali takšne ali drugačne objekte. Seveda obstajajo

tudi primeri, ki niso porazdeljeni, da že zidajo (kdaj se pa zdaj smatra, da že zidaš), vendar jih položnice niso zgrešile.

Da je tragika teh položnic toliko večja, se je pokazalo iz pričujočega primera, da se na občini niso kaj prida dogovorili okoli cele zadeve in so pošiljali nekaterim socialno ogroženim posameznikom večje položnice, kot jim to omogoča njihovo materialni status. Stvar je bila izvršena za nazaj (za pol leta) in ljudje se upravičeno sprašujejo, kaj so razmišljali dosedaj. Čeprav zakon o stavbnih zemljiščih določa maksimalno vrednost točke, ki določa znesek na položnici, to še ne pomeni, da ne sme občina predpisati nižjo vrednost točke. Ker stvar po domače povedano zaustriži, je razvidno, da računajo, da bodo nekateri stvar plačali in hvala bogu spet bo nekaj tolarčkov priteklo v proračunski talarček. Kdor bo napisal pritožbo, se mu bo izvršba (plačilo) zaustavila in stvar reševana od primera do primera sporadično. Krepko se bodo razburjale tiste stranke, ki so že pozidale t.i. nezazidano parcelo in bi torej padle pod davek na stavbo, ki pa so ga prvih deset let oproščene. Ne dvomim, da se ne bo v kakšnem primeru zgodilo tudi to, da bodo stranke dobile na svoj naslov položnice za davek na nezazidano stavbno zemljišče in davek na stavbo. Še en dokaz več, kakšna zmešnjava vlada v našem občinskem AVGJEVEM HLEVU, pa je nedvomno, da so te položnice dobile tudi takšne stranke kot so ljudje, ki živijo na Zabukovici, kjer je vprašanje, kdaj bodo zaradi terena, težko verjetne kanalizacije prostora in še kaj, ljudje zidali?

Včasih je potrebno, da tudi sam kaj narediš, preden prisloniš svoj talarček!

Gregor Vovk

Vse kaže, da bo velenjski rudnik letos zapustil izgubaše

Črn tolar za premog

Premog gre v tem času odlično v prodajo. Pred prodajnim mestom velenjskega rudnika so dolge vrste. Ravno te so nas spodbudile, da smo jih obiskali, da bi izvedeli, kako jim gre v teh časih, ki so v vseh delovnih okoljih prežeti s problemi. Naš sogovornik je bil predsednik poslovnega odbora magister Franc Avberšek.

● V tehle dneh gre vaš premog očitno dobro v promet.

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Res naš lignit v tehle dneh odlično prodajamo, vendar pa je gneča pred našim prodajnim mestom bolj zaradi tega, ker so tokrat potrošniki z nabavo kuriva čakali vse do tehle mrzlih dni. Tako smo preko leta prodali široki potrošnji le polovico načrtovanih količin, zdaj pa je povpraševanje močno narastlo, tako da bomo načrtovanih 400 tisoč ton za široko potrošnjo prodali. To je lepa količina, vendar pa je treba vedeti, da smo v preteklosti v ta namen prodali tudi 700 tisoč ton premoga. Premog kupujejo domači kupci, zadnje dni pa je nekoliko narastlo tudi zanimanje iz severne Hrvaške, zaradi prekinjenih dobavnih poti iz Bosne in Hercegovine. Te posle v glavnem kompenziramo z nakupom lesa.«

● V letošnjem letu je moral velenjski rudnik močno zmanjšati proizvodnjo. Iz 5 milijonov ton nakopanih v letu 1986 ste padli letos le na 3,8 milijona. To je seveda terjalo od vodstva dodatne napore, treba se je bilo prilagoditi zmanjšani proizvodnji. Kakšno je trenutno stanje na rudniku?

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Trenutno zadovoljivo posluje. V začetku tega meseca nam je uspelo deblokirati naš žiro račun in upam, da bo tako tudi ostalo. To nam je uspelo z dobro organizacijo, dobrim delom, dovolj velikim varčevanjem. Stroške na tono izkopenega premoga smo znižali kar za 20 odstotkov.«

● To je velik prihranek, kako vam je to uspelo?

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Najpomembnejša je gotovo organizacija dela, drugačna razporeditev delovnih sredstev in delavcev seveda. Produktivnost nam je uspelo dvigniti kar za 7 odstotkov. S tem, ko so naši odkopi visoko aktivni izboljšujemo montangeološke prilike, s hitrim napredovanjem

Mag. Franc Avberšek: »Produktivnost nam je kljub težavam, s katerimi smo se otepli, uspelo dvigniti kar za 7 odstotkov

in tekočim opravljanjem vseh del pa zmanjšujemo količino potrebnega podpora, s čimer spet veliko prihranimo. V tem času uporabljamo le še 20 odstotkov količine podpora iz preteklih let. Varčujemo pa seveda tudi na vseh drugih področjih.«

Vse od leta 1986 proizvodnja premoga v velenjskem rudniku nenehno pada. Takrat so nakopali 5 milijonov ton. Dve leti kasneje so proizvodnjo znižali za 300 tisoč ton in leta 1989 še za dodatnih 100 tisoč ton. Nakopali so ga 4,6 milijona ton. Leta 1990 je proizvodnja padla na 4,2 milijona ton, za letos pa je s planom zastavljena le še v višini 3 milijone 800 tisoč ton.

● Tudi zadnja leta ste se lahko velenjski rudarji ponašali z dobrimi delovnimi rezultati, finančni pa so bili vse prej kot dobri. Ob sprejemanju plana za letos pa je bilo vendarle čutiti upanje, da boste izplaval iz rdečih števil.

MAG. FRANC AVBERŠEK: »To upanje še vedno obstaja in vedno bolj realno je, zdaj ko smo končno naš žiro račun tudi deblokirali. Računam, da bomo letos

sklenili poslovanje na tisti dolgo želeni pozitivni nuli. Seveda pa ostaja nepokrita izguba preteklih dveh let v višini 800 milijonov tolarjev. Slovenska vlada je obljubila in upam, da bo obljubo tudi držala, da bo to razrešila verjetno v obliki javnega dolga.«

● Nadaljevali ste tudi z zmanjšanjem števila zaposlenih, ob tem pa ste vseeno tudi zaposlovali.

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Naša ambicija je, da bo rudnik še dolgo živel, torej so nam mladi strokovni delavci potrebni. Zato jih kljub temu, da obenem zmanjšujemo naš stalež, zaposluje in mislim, da bomo do konca leta zaposlili vse naše študente — vse, ki so letos »skočili čez kožo«.

● Na velenjskem rudniku pa ne zmanjšujete le števila zaposlenih, ampak tudi število delovnih dni.

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Letošnje leto bomo sklenili z 237. delovnimi dnevi, kar je 10 odstotkov manj od 42 urnega delovnika, oziroma pomeni 38 urni tednik. To pomeni veliko zmanjšanje, se zlasti, če to primerjamo z nekaj leti nazaj, ko smo

opravili tudi po 285 delovnih dni. Vse to pa se seveda pozna v kuvertah rudarjev, ki so realno gledano tanjše tudi za 40 odstotkov. Seveda pa se trudimo, da uresničujemo kolektivno pogodbo po kateri naj bi prejeli rudarji 58 odstotkov višje plače kot znaša republiško povprečje v gospodarstvu. V tem času znaša povprečna plača na rudniku 18 tisočakov.«

Velenjskim rudarjem se obeta precej prostih delovnih dni. Prihodnji petek, 29. novembra bodo delali. Prosti pa bodo 25. in 26. decembra in tudi tretja izmena 24. decembra (božični večer). Potem bodo v petek, 27. decembra in v soboto 28. decembra delali, nato pa bodo prosti kar devet dni — vse do ponedeljka, 6. januarja.

● Kako pa boste uresničili letošnji delovni načrt?

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Glede na to, da gre premog v tem času dobro v prodajo, mislim, da bomo načrtovano proizvodnjo nekoliko presegle. Računamo, da bomo prodali šostanjskim termoelektrarnam 3 milijone ton premoga (100 tisoč več kot smo predvidevali). V tem času je na deponiji 200 tisoč ton premoga manj kot je bilo predvideno, seveda pa se zavemo, da prihaja obdobje, ko bodo ekološke obremenitve v okolju večje.

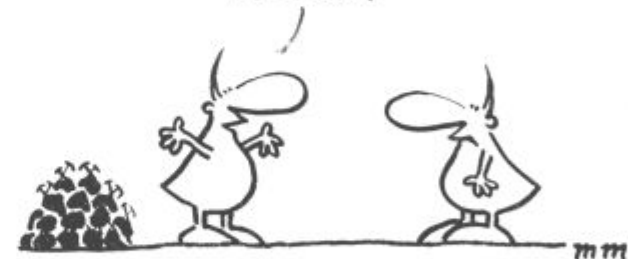
● Letos ste intenzivno proučevali možnosti predelave vašega premoga v brikete s čimer bi dosegli manjšo vsebnost žvepla v tem kurivu.

MAG. FRANC AVBERŠEK: »Res je, vendar te raziskave zaenkrat niso obrodile sadov. Trenutno gre naš premog dobro v prodajo zato ker je poceni, približno trikrat cenejši od mazuta. Njegova cena bi se, ko bi ga predelali v brikete, močno dvignila. Drug problem pa so same briketirnice. Mi smo si jih nekaj v svetu ogledali in spoznali, da so te ekološko obremenjujoče in si nikakor ne moremo dovoliti, da bi v ekološko že tako obremenjeno Šaleško dolino »pripeljali« še briketirnico.«

Problemov tudi v tehle dneh na velenjskem rudniku ne manjka, pa vendar jih zasenčuje upanje, da se bodo v letošnjem letu znebili tako obremenjujočih rdečih števil.

MIRA ZAKOŠEK

EDINI NAČIN, DA PRIDEM DO PREMOMA, JE TA, DA POKUPIM VSE TURISTIČNE SPOMINKE V VELENJU!

MOJA DIAGONALA

Udarec mladodržavnim iluzijam

Teden, da te kap. Padel je Vukovar, na Hrvaškem z njim brččas še kaj drugega, padlo je trinajsto premirje, padla je odločitev Evrope, da nas bo divjake, kakršni smo, po riti kar vse povprek. Padlo je zaupanje v njegovo, padla je prva klapa pogovorov o prihodnosti modrih čelad v bivšo Jugoslavijo, padla je odločitev o plovbi zahodnoevropskih bojnih ladij na Jadran. Med tem je padlo toliko novih nepotrebnih žrtev, padel je standard, padel je Bilač, padla je Britte, padla je morala... Tudi tistih mladih oblastnikov v Demosu, ki so se namenili parlamentu predlagati, naj razpiše referendum o lastninskih zakonih. To ljudstvo je kajpak preveč pa-

metno, da bi takšno ponudbo razumelo kot visoko oceno svoje strokovne in politične zrelosti. Povprečen Slovenec sebi in drugim odkrito prizna, da o delnicah in kar se podobnega spada zraven, ne ve kaj dosti, dobro pa ve, da je nekoga z večinskim zaupanjem postavil na oblast zato, da bo zanj sprejemal tako zahtevne in pomembne odločitve.

Vse bolj tudi spoznava in na svoji koži občuti, koliko pomeni evropsko trepljanje po ramah slovenskih politikov, ko po prestolnicah starega kontinenta hodijo od rezidence do rezidence in dopovedujejo, kakšne so naše namere. Stari dami je očitno spodrsnilo na spolzkem jugotereni in tisto, kar gledamo pod masko, ki ji je pri tem padla na tla, je za

nas hudo razočaranje. Neodvisnost začnemo s trpkim spoznanjem o veliki gospodarski odvisnosti in brččas bo zanj treba plačati vrtoglavo visoke račune. Kot da tuzemeljske vroče zadeve prihajajo reševati z Marsa, so nas nonšalantno vse po vrsti na silo stlačili v kotel, ki je že davno razpadel in podkuril pod njim. S tem je konec iluzij, bi rekel Ciril Zlobec, da nam bo Evropa pomagala samo zato, ker smo svoj prostor uredili po načelih, kakršna veljajo v evropski politiki.

Razsežnosti tega šoka je slovenskim ekonomistom pojasnil podpredsednik slovenske vlade dr. Andrej Ocvirk in družno so ugotovili, da noben izračun ne daje razlogov za optimizem. Kot posledica osamosvojitvenih in drugih ukrepov naj bi se slovenski družbeni proizvod realno zmanjšal za 11 odstotkov, uvoz in izvoz za

Piše: Jože Krajnc

10, prodaja in nakupi v Jugoslaviji za 30, osebna poraba za 8, javna poraba za 32, naložbe za 16, število zaposlenih za 9, stopnja nezaposlenosti naj bi se s 4,7 povišala na 8 odstotkov... Še nikoli nismo navedli tako suhemu letu, kot bomo tokrat.

Eni pa le znajo drugače. V Rogaški Slatini smo imeli veloletno z vsemi manirami tovrstne evropske spektakularnosti in ekshibicionizma. Pač stvar okusa. Kot pri tistih evropskih politikih, ki se o umiranju otrok in starcev v vukovarskih katakombah pogovarjajo pri službenem kosilu. Polnih ust lordskih dobrot, sprenevanja in prežvečenih »visokih« načel.

SKOZI TEDEN

Pomanjkanje surove nafte

Zaloge uvozne surove nafte v reški rafineriji so pri koncu. V primeru, da bo ES strogo izvajala embargo na uvoz nafte v bivšo Jugoslavijo, bo reška rafinerija proizvajala naftne derivate le še največ dva meseca.

S trenutnimi zalogami bo rafinerija lahko pokrivala le minimalne potrebe tržišča na Hrvaškem in v Sloveniji decembra in januarja prihodnje leto.

Kdaj evropski prometni davki?

Odbor za proračun in javne finance Skupščine R Slovenije je razpravljala o osnutku zakona o prometnih davkih. V razlagi ciljev zakona so povedali, da se želimo z njim približati sistemu prometnih davkov v razvitem svetu. Zakon predvideva sedem davčnih stopenj od prometa proizvodov in štiri od prometa storitev.

Splošna stopnja, ki bi jo začeli uporabljati šele leta 1993, bo znašala 20 %, nižja 10 %, najnižja 5 %. Luksuzna stopnja bo znašala 32 %. Cigarete naj bi prihodnje leto obdavčili 45 %, alkoholne pijače pa po stopnji 80 %. Po najnižji stopnji bodo med drugim obdavčeni izdelki, namenjeni otrokom, knjige, časopisi in revije, računalniki in računalniška oprema, kmetijski proizvodi in voda. Po splošni stopnji bo obdavčenih okoli 40 % vseh proizvodov, po najnižji pa za dobrih 39 %.

Splošna davčna stopnja za storitve bo znašala 5 %, najnižja pa 3 %. Davek na promet z vrednostnimi papirji in na menične kredite bo le 0,1 %.

Kako izboljšati materialni položaj študentov

Odbor za delo, zaposlovanje in socialno politiko je pred dnevi obravnaval Analizo štipendiranja v R Sloveniji. Zadnji podatki kažejo na vedno večjo revščino, zato je treba v kratkem sprejeti ukrepe za izboljšanje položaja dijakov in študentov. Letos se kar 4000 študentov ni moglo vpisati na fakulteto, od teh je zdaj večina brezposelnih. Spremenjen je sistem štipendiranja, cenzus je nizek in zato je mnogo študentov izgubilo štipendijo in študija ne more nadaljevati. Opaziti je tudi trend upadanja kadrovskih štipendij.

Zaradi vseh teh vzrokov so prisotni sprejeti sklepi, po katerih mora IS R Slovenije povečati delež iz proračuna v sklad z štipendiranjem in uvesti mehanizem študentskega posojila, kot je to v vseh drugih evropskih državah. Podjetja, ki bodo razpisala večje število kadrovskih štipendij, naj bi bila deležna določenih davčnih olajšav. Del opuščenih vojašnic v Ljubljani naj bi preuredili v študentske domove. Sprejete sklepe bodo naslovili na IS R Slovenije in Skupščino, odgovor nanje pa pričakujejo do konca tega meseca.

Slaba turistična sezona

Po končanih analizah je bil letošnji obisk turistov za okrog 60 % manjši kot v predhodnih dveh letih, obisk tujcev pa je bil manjši kar za 80 %. Ocenjeno je, da so tuji turisti letos pri nas porabili okrog 36 milijonov dolarjev, kar pomeni, da se je turistična potrošnja letos zmanjšala za okrog 190 milijonov dolarjev. Zaradi različnih učinkov tega na slovensko proizvodnjo znaša izguba kar 316 milijonov dolarjev.

V svet prek Slovenije

Medtem ko je mnoga naša podjetja prizadela zapora južnega našega tržišča zaradi ukinitve prodaje, se je konjski Kstroj znašel v večjih težavah zato, ker so svoje blago na tuje (predvsem v Sovjetsko zvezo) prodajali prek srbske izvozne firme. Težave so se najprej pričele z zastojo pri denarju, kasneje se je ustavilo vso poslovanje.

V Kostroju, ki je znan kot izdelovalec strojev za usnjarsko industrijo, in je v svetu že postavil precej kompletnih tovrstnih tovarn, so se zato preusmerili na novega izvoznika. Zda so sotojsko tržišče zanje obdelujejo delavci slovenskijalea. V tem konjskem podjetju so prepricani, da bodo prebrodili sedanje težave in v tej panogi spet zasedli mesto, ki so si ga pred leti izborili.

(k)

Cestarji se pripravljajo

Tudi pri celjskem cestnem podjetju, oziroma pri novem Podjetju za vzdrževanje in varstvu cest, se pripravljajo na novo zimsko sezono. 80 odstotkov soli, kolikor naj bi je letos porabili (vzdržujejo 173 kilometrov magistralnih cest, 407 regionalnih in veliko lokalnih na širšem celjskem območju), že imajo zagotovljene, ostalo še pričakujejo. Kot pravi direktor Vinko Orešnik, bodo tudi letos glavni križi posipali s kalcijevim kloridom, ki je veliko učinkovitejši in prijaznejši za okolje. Tudi letos pa so seveda v precepu med željami po dobro vzdrževalnih cestah ter pomanjkanjem denarja.

Na zadnjem področju pogovora o letošnjem planu zimske službe so veliko govorili tudi v informiranosti o stanju na cestah. Taka poročila so namreč v Sloveniji pogosto taka, da se vozniki z njimi ne morejo kaj dosti pomagati. Na ožjem območju se bodo cestarji za obveščanje voznikov posluževali še vedno tudi lokalnih radijskih postaj.

(k)

V soboto brezplačni tehnični pregledi

V sklop akcij, ki jih pripravlja Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Velenje, sodijo tudi brezplačni preventivni tehnični pregledi avtomobilov. Potekali bodo to soboto, od 8.00 do 12.00, in sicer v prostorih za tehnične preglede vozil (APS), Koroška 64, Velenje. Tehnične preglede bodo izvajali strokovnjaki APS-a, ki bodo po želji lastnika vozila pregledali, tudi kvaliteto hladilne tekočine.

B. M.

Gorenje se je odpravilo v svet pred tremi desetletji (3)

Leta 2000 iz Freistadta najmanj 100.000 elementov kuhinjskega pohištva

Tovarna kuhinjskega pohištva v Freistadtu v Avstriji je edina tovarna Gorenja na tuje. V štirinajstih letih se je razvila v pomembnega proizvajalca kuhinjskega pohištva pri naših severnih sosedih. Gorenje je peti največji avstrijski proizvajalec kuhinjskega pohištva v Avstriji, njegov delež v skupni avstrijski proizvodnji kuhinjskega pohištva znaša 7 %, v skupni ponudbi pa skoraj 6 % (Avstriji namreč precej pohištva uvozijo, in sicer iz Nemčije, skandinavskih držav in Italije).

Po pripovedovanju direktorja tovarne Herberta Binderja so bili s preselitvijo tovarne v Freistadt, pred sedmimi leti, ustvarjeni vsi potrebni pogoji za uspešno poslovanje in razvoj tovarne. Z nakupom računalniško krmiljenih obdelovalnih strojev so posodobili proizvodnjo in uvedli računalniško načrtovanje kuhinj. Zda je Gorenje tovarna kuhinjskega pohištva v Freistadtu sodobno opremljena, kar zadeva produktivnost pa se meri z vsemi drugimi sorodnimi industrijskimi proizvajalci tovrstnega pohištva. Letošnja vrednost proizvodnje bo znašala okrog 150 milijonov šileringov, kar pomeni, da se je vrednost proizvodnje dvignila za približno 50 % v primeru, da bi se vrednost proizvodnje iz leta 1985 na leto 2000 povečala za 100 %.

nje cen kuhinjskega pohištva v celotnem evropskem prostoru. In še na nekaj kaže opozoriti: ponudba kuhinjskega pohištva in velikih gospodinskih aparatov bo v prihodnje temeljila na projektih. Hkrati s cenovnim rangiranjem pa bo uveljavljeno tudi funkcionalno kapacitativno rangiranje na mini, midi in maxi izdelke. Razumljivo je, da bodo tudi proizvajalci kuhinjskega pohištva vse bolj uporabljali naravne oziroma okolju prijazne materiale.

V Gorenju Handels na Du-

lingov, v primerjavi z lanskim letom pa pričakujejo za 12 % večjo vrednost prodaje. Pomembno je, dodaja Herbert Binder, da se kuhinjsko pohištvo iz Gorenjeve tovarne nenehno vzpenja na kvaliteto in cenovni lestvici. Vseskozi doslej so vso proiz-

V Gorenjevi tovarni kuhinjskega pohištva v Freistadtu so v zadnjih desetih letih povečali vrednost proizvodnje s 45 na 150 milijonov šileringov, število zaposlenih pa le od 65 na 85.

● ● ●

Boj za naklonjenost kupcev se kaže tudi v dobavnih rokih; naročeno kuhinjo odpremo iz tovarne v Freistadtu praviloma v štirih, najpozneje v šestih tednih, na vnaprej določen dan. Na željo kupca jo tudi montirajo.

Morebitno reklamacijo rešijo v enem dnevu oziroma se v enem dnevu dogovorijo za njeno rešitev.

● ● ●

Iz zadnjih javnomnenjskih raziskav v Avstriji izhaja, da že skoraj 85 % vseh anketiranih pozna Gorenje in njegov proizvodni program, dobra petina vprašanih pa tudi ve, da je »domovina« Gorenja Slovenija.

no tudi funkcionalno kapacitativno rangiranje na mini, midi in maxi izdelke. Razumljivo je, da bodo tudi proizvajalci kuhinjskega pohištva vse bolj uporabljali naravne oziroma okolju prijazne materiale.

V Gorenju Handels na Du-

vodnjo prodali v Avstriji, letos pa so odpremili prve pošiljke kuhinjskega pohištva na Češko, Poljsko in Sovjetsko zvezo.

V sosednji Avstriji računajo, da se bo v naslednjem obdobju povečevalo povpraševanje po kuhinjskem pohi-

štvu po 2 % do 4 % letni stopnji, povpraševanje pa naj bi naju, katerega obrat je tovarna kuhinjskega pohištva v Freistadtu, so spričo pričakovane nadaljnje poraste povpraševanja pred pomembno odločitvijo. Vse dosedanje raziskave kažejo, kot pripoveduje direktor Gorenje Handels mag. Ciril Paluc, da je mogoče v Freistadtu povečati proizvodnjo kuhinjskega pohištva do leta 2000 za potrebe avstrijskega trga na 100.000 elementov letno. Seveda pa razmišljajo ob tem še o prodaji kuhinjskega pohištva na trge nekaterih sosednjih držav, ki jih v zadnjem času, vsaj v Avstriji, popularno poimenujejo kot »obdonavski interesni trg«. V Gorenju so odločeni izkoristiti vse prednosti, ki so si jih priborili na avstrijskem trgu kuhinjskega pohištva, seveda tudi pri prodaji njihovih izdelkov na tako imenovani »obdonavski interesni trg«.

Pa še nekaj kaže omeniti: Gorenjeve vgradne gospodinske aparate, ki so se uveljavili v kuhinjskih elementih iz Freistadta, želijo v prihodnje prodajati tudi drugim avstrijskim proizvajalcem kuhinjskega pohištva oziroma trgovcem za kompletiranje kuhinjskega pohištva. (an)

Gostinstvo Paka

Hotel še nekaj časa v stari obleki

Že nekaj časa se gostinsko podjetje Paka bori s precejšnjimi finančnimi in zaradi tega tudi kadrovskimi težavami. Hotel Paka je bil sicer v prejšnjem mesecu zaseden 50 %, vendar je bila večina gostov beguncev iz sosednje Hrvaške. Sedaj ugotavljajo, da so ti gostje, ki so jih sicer gostoljubno sprejeli pod svojo streho za njih precejšnje finančno breme. Delno jim stroške za bivanje in prehrano beguncev krijejo iz občinskega proračuna. Delno pravim zato, ker 300 talarjev na dan za enega ne more pokriti vseh. Ugotavljajo, da se je močno povečala poraba električne energije, vode in drugega materiala, poleg tega potrebujejo več strežnega osebja. Zato so se pred dnevi skupaj z Občinsko organizacijo Rdečega križa dogovorili, da bodo del beguncev premestili v trenutno zaprt Kajuhov dom v Šoštanj. Ne bodo pa premestili vseh gostov iz hotela Paka, ampak še nekatere, ki so trenutno nastanjeni v Domu učencev in pri družinah. Tako naj bi begunci zaživel veliko bolj samostojno, kar verjetno tudi sami, po vsem času, ki so ga prebili v velenjskem hotelu

že pogrešajo. Sami naj bi skrbeli za prehrano in čistočo, na voljo pa jim bo kuhinja in pralnica, ter minimalno število oskrbnega osebja.

Pisali smo že, da bodo v hotelu Paka pričeli z nujno potrebnimi obnovitvenimi deli. Vendar še vedno vse stoji, v ognju je sicer več programov, ki pa so še vedno zamrzni. Hkrati načrtujejo obnovo še vitalnih lokalov, ki jih imajo raztresene po vsej dolini. Z dodatno kapitalizacijo naj bi te obnovili in v njih oživili ponudbo, ker se zavedajo, da bo vedno bolj odločilna kvaliteta. Pri vseh teh načrtih predstavlja temu kolektivu velik problem še ne sprejet zakon o denacionalizaciji. Kar 7 lokalov imajo v stavbah, za katere je že ali še bo podan zahtevek po vrnitvi prvotnim lastnikom. V Velenju sta to Kolodvorska restavracija in Grajski hram, v Šoštanju so to kar 4 lokali in sicer Kajuhov dom, Stara pošta, Ograjšek in Kmečki dvor, eden pa je v Šmartnem ob Paki.

Zaradi vseh teh težav so se morali odločiti tudi za zmanjševanje zaposlenih. Trenutno je službe obdržalo

80 delavcev, 20 jih je na čakanju, 20 pa so jih kot višje delovne sile že napotili na Območni zavod za zaposlovanje. Pri tem so se držali začrtanega programa. Največ odvečnih delavcev je bilo zaposlenih v režiji in organizaciji, ukinili pa so tudi centralno skladišče.

Tako sedaj v tem kolektivu vlada nekakšen status quo. Verjetno pa se bo marsikdo vprašal, od kod denar za vse te načrte ob dejstvu, da so prisiljeni zmanjševati število zaposlenih in jim na splošno

ves čas primanjkuje finančnih sredstev. Po besedah direktorja Gostinstva Paka g. Košaka je možnosti za pridobitev teh več, vsi pogovori pa tečejo v sodelovanju z Izvršnim svetom občine Velenje. Vsekakor se bodo poskušali izogniti primerom divje privatizacije. Nekoliko skrivnostni odgovor nam torej ne odkrije veliko, vendar pa je, da končno tudi v Velenju dobimo hotel in še kakšen gostinski objekt, ki se ga ne bomo sramovali.

bš

76	ljubljska banka
Splošna banka Velenje d.d. Velenje	

PRIPIS OBRESTI PRI TEKOCIH RAČUNIH

Banka z mesečnim obračunom in pripisom obresti imetnikom tekočih računov zagotavlja boljši pregled nad poslovanjem s sredstvi na tekočem računu, s tem pa tudi možnost za racionalnejše ravnanje z denarjem.

O višini pripisanih obresti banka imetnike seznani s prvim rednim izpisom v mesecu. V izpisu so posebej navedene obresti na pozitivno stanje in obresti na dovoljeno in nedovoljeno negativno stanje. Ob koncu meseca se izvrši kompenzacija med obrestmi od pozitivnega in negativnega stanja na tekočem računu. Za tako dobljeni znesek obresti se poveča oziroma zmanjša stanje sredstev na tekočem računu na koncu meseca. Če ki prispejo na vnovčenje po končanem mesečnem obračunu, se z ustrezno valuto upoštevajo pri obračunu in pripisu v naslednjem mesecu.

Banka posebej opozarja tiste imetnike tekočih računov, ki koristijo limit — dovoljeno prekoračitev stanja na tekočem računu, da le-tega ne izkoristijo v celoti, oziroma morajo zadnji dan v mesecu zagotoviti sredstva za pokritje negativnih obresti iz naslova koriščenja limita, ker se lahko zgodi, da po pripisu obresti postane tekoči račun negativen, zaradi pripisa obračunanih negativnih obresti.

V primeru nedovoljenega negativnega stanja na tekočem računu, banka proti imetniku izvaja sankcije, ki so odvisne od višine nedovoljene prekoračitve.

Da bi si lažje predstavljali, kakšne obremenitve lahko za prekoračitev stanja na računu pričakujete za mesec november 1991, navajamo naslednji primer:

mesec	število dni	prekoračitev v SLT	letna obrestna mera %	znesek neg. obresti
november	30	5.000,00	1182,90	1.167,00

Če bi bil tekoči račun ves mesec november v minusu za 5.000,00 SLT, bi bil 30. 11. 1991 obračunan znesek bremenitve 1.167,00 SLT.

Zasoljeno smučanje

Slovenci smo smučarsko ljudstvo, vprašanje pa je, če bo tako tudi v prihodnje. Vse namreč kaže, da bodo letos smučarske vozovnice močno zasoljene. Te so v skupnem ceniku smučarskih vozovnic vseh zimskih središč zares visoke, verjetno pa bodo nudili žičničarji še kakšne popuste.

Pa si pogledimo, koliko nas bo veljalo smučanje na naših najbližjih smučiščih.

Dnevna karta bo stala za odrasle na Golteh in na Rogli 640, na Kopah pa 500 talarjev. Za otroško dnevno bo treba odšteti na Golteh in Rogli 450, na Kopah pa 340 talarjev. Dopoldanska karta bo veljala odraslega na Golteh 480, na Rogli 380 in na Kopah 340 talarjev, popoldanska pa na Golteh 480, na Rogli 450 in na Kopah 340 talarjev. Za tedensko vozovnico bo treba na Golteh odšteti 3 680, na Rogli 3 200 in na Kopah 2 500 talarjev. Večina upravljalcev žičnic je oblikovala cene v markah, torej lahko pričakujemo, da bodo te še višje.

(mz)

Pravična delitev

Tudi vaš časopis se je odzval na zavajajoče informacije Elektro Slovenije (ELES), ki povzročajo hrup zaradi, po njihovem, vdora v evropski energetski sistem, ki ga pa seveda ni povzročila TEŠ z nižanjem proizvodnje zaradi ekoloških razmer, ampak ravno ta ELES, ki ne jemlje resno zahtev po nižanju emisije škodljivih snovi iz TEŠ. Te bo pač moral poslej obravnavati, kot havarijske situacije, za katere pa mora imeti pripravljene ustrezne ukrepe. Drugače ga Republika Slovenija pač ne potrebuje!

Zavajajoče informacije s strani ELES pa botrujejo tudi netočnosti, ki ste jo navedli v vašem uvodniku **Koga naj poslušajo?** Razjasnitev te nepravilnosti ponuja tudi razjasnitev stalne dileme, češ da skušamo ljudi, ki se zavzemamo za učinkovito rešitev ekoloških problemov, to storiti z nižanjem proizvodnje energije, z zapiranjem umazanih tovarn ipd.

Resnica je drugačna in zahteva nekoliko širše pojasnilo naših pogledov in zahtev, ki iz tega izhajajo.

V uvodu Koga naj poslušajo? piše: »Pred nedavnim smo sprejeli občinski odlok, ki določa, da morajo v tem termoelektrskem gigantu (TEŠ, op.p.) v primeru, ko pride do prevelikih koncentracij škodljivih snovi v zraku, nemudoma omejiti proizvodnjo.« Ta odstavek ne ustreza resnici. V odloku Skupščina občine Velenje v primerih prekoračitve kritične koncentracije SO₂ več kot eno uro, so določeni izredni ukrepi, ki narekujejo TEŠ-u nižanje emisije SO₂ glede na višino imisijske koncentracije SO₂ na določene območje tako dolgo, da imisijska na tistem območju ne pade pod, z zakonom dovoljeno zgornjo mejo, ki pa je trikrat nižja od kritične koncentracije!

Kaj to danes pomeni? Vemo, da je sanacija TEŠ v teku in da so v okviru te sanacije na »vseh treh dimnikih« nameščene naprave za aktivno odžvepljevanje dimnih plinov. To odžvepljevanje bi naj čistilo do 30 % žvepla iz dimnih plinov. Prav tako je zaključen ekološki informacijski sistem TEŠ, ki kljub skepsi, ki smo jo gojili pred leti, deluje na zavidljivo visoki ravni in je danes že referenčni projekt za celo Slovenijo. Denimo da se torej na eni od merilnih postaj izmeri koncentracija SO₂, ki je višja od 1050 mikro gramov SO₂ na kubični meter zraka (kritična koncentracija) in traja več kot eno uro. V

tem primeru nastopijo pogoji za izvajanje I. stopnje izrednih ukrepov, ki TEŠ narekujejo, da mora znižati emisijo SO₂ za 30 %.

Če v tem obdobju TEŠ nima vključene aditivne metode odžvepljanja to pomeni, da sama vključitev aditivne metode odžvepljanja dimnih plinov že lahko zniža emisijo SO₂ za 30 %, kar narekuje odlok brez da bi bilo treba znižati proizvodnjo! Nižanje proizvodnje tako pride v upoštevanje, ko nastopijo pogoji za izvajanje II., III. ali IV. stopnje izrednih ukrepov. Zahteva teh ukrepov pa zopet ne moremo direktno vezati na nižanje proizvodnje električne energije, ampak na nižanje emisije SO₂. Menim, da z emisijskimi meritvami to ne bo težko dokazati.

Tako pridemo v paradoksalno situacijo, ko ugotovimo, da je za Saleško dolino in občino bolje, da aditivna metoda odžvepljevanja ne obratuje v vremenskih razmerah, ko visoka emisija SO₂ iz TEŠ ne povzroča povišanih koncentracij imisijske na našem območju. To je posebej pomembno tudi zaradi tega, ker v sedanjih neurejenih razmerah odlaganja pepela in ostankov aditiva pomešanih s tem pepelom še dodatno obremenjujejo vodo v Velenjskem jezeru.

In kje je logika za takšno razmišljanje. V Saleški dolini proizvajamo elektriko za vso Slovenijo in ta Slovenija bo pač morala poskrbeti za nadaljni nemoten potek in zaključek ekološke sanacije TEŠ. Ekološke posledice proizvodnje električne energije v veliki večini ostanejo nam, v Saleški dolini, ne pa Sloveniji. Zato je prav, da se žveplo odtransportira iz naše doline takrat, ko to vreme dopušča, ko pa ga vreme zadržuje na območju naše doline, bomo pač uporabili vse metode in znanje, da se tega žvepla rešimo.

Vključitev aditivne metode zato prihranimo samo za razmere, ko se kritične imisijske pojavljajo v Saleški dolini. K temu TEŠ naveda tudi odlok. Torej ne govorimo, da odlok terja nižanje proizvodnje v TEŠ, ampak ji v sedanjih fazah sanacije omogoča vsaj omiliti posledice v zraku na območju Saleške doline. Zakaj bi vklapljali aditivno metodo takrat, ko si žveplo iz TEŠ, ravno tako, kot elektriko, »pravično delimo« po vsej Sloveniji! Saj jih na Jesenicah tudi ne zanima, na čigav račun so očistili svoje področje, ko so obnovili jeklarno tako, da so jo priklopili na čisto elektriko!

Peter Rezman
ZELENI VELENJA

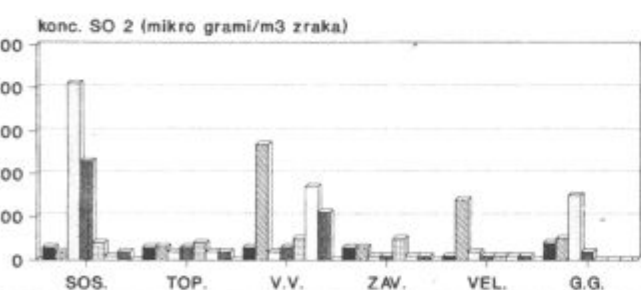
Vsi politiki si prizadevajo, da bi prišli v zgodovino navzlic slabi družbi, ki jih tam čaka.

Žarko Petan

ONESNAŽENOST ZRAKA

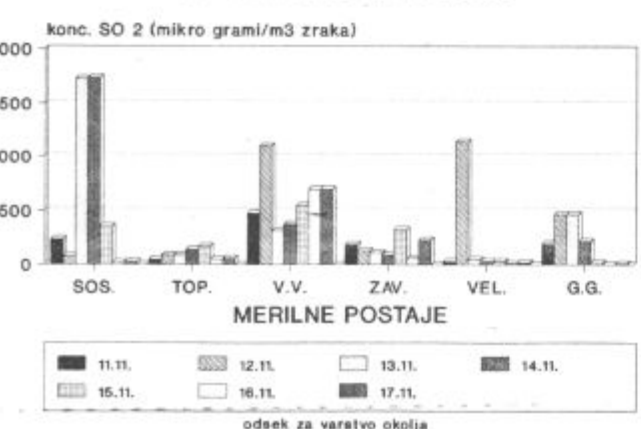
DNEVNE KONCENTRACIJE

od 11.11. do 17.11.1991

MAKS. POLURNE KONCENTR.

od 11.11. do 17.11.1991

Odgovor na pismo

»nova črna

gradnja v Velenju«

V tedniku NAŠ ČAS z dne 14. 11. 1991 je bilo v rubriki strankarske novice objavljeno obširno pismo g. Vaneta GOŠNIKA, z udarnim naslovom »Nova črna gradnja v Velenju«.

Kot gradbeni inšpektor SO Velenje in torej kot oseba, ki v tem pismu ni samo mimogrede omenjena, ampak tudi obtožena in obsojena na brezbrzično opazovanje nezakonitosti na področju gradnje v občini Velenje, ne da bi kakor koli ukrepala, zahtevam, da v naslednji številki vašega časnika, na istem mestu objavite moj odgovor na »ugotovitve« g. GOŠNIKA, njemu in vašim cenjenim bralcem v vednost.

Dne 14. 10. 1991 je bila z odločbo št. 357-025/91 ustavljena gradnja teniške hale v Velenju, ker investitor ni imel gradbenega dovoljenja.

Dne 18. 10. 1991 si je investitor gradbeno dovoljenje pod št. 351-336/91 pridobil in je seveda lahko z gradnjo nadaljeval. Za izdajo gradbenega dovoljenja pa je obstajala podlaga v izdanem lokacijskem dovoljenju, ki ga je izdal Sekretariat za javne gospodarske dejavnosti pod št. 351-336/91 z dne 27. 09. 1991.

Iz zgoraj citiranih odločb je torej lepo vidno, da nobena trditve g. GOŠNIKA povezana z mojim (ne) delom ne drži.

V kolikor bi torej pisec pokazal le malo raziskovalnega duha, bi si lahko brez težav lahko sam, ali pa s pomočjo svojih strankarskih kolegov, ki so zaposleni v občinskih upravnih organih na takih delovnih mestih, ki jim omogočajo dostop do vseh potrebnih podatkov, le-te tudi pridobil in se tako izognil vsem domnevam v stilu »ni mi znano«, »predpostavim«, da bi in podobnim, ki jih v tem pismu kar mrgoli.

S spoštovanjem!
Gradbeni inšpektor
Milena Pajek ing. gr.

Vplivi TEŠ na reko Pako

V zadnjih mrzlih oktobrskih dneh je reka Pako tekla močno »belo obarvana«. Po raziskovanju vzrokov in izvedenih analizah je bilo ugotovljeno, da TEŠ v zadnjem času z obstoječim tehnološkim postopkom neugodno vpliva na največji vodotok Saleške doline reko Pako.

Zaradi ekološko močno obremenjene Pake sta republiški in občinski vodnogospodarski inšpektor obiskala TEŠ, da ugotovita dejanska dejstva in naložita zavezanca kratkoročne in dolgoročne ukrepe v vezi s sanacijo njegovih odplak.

STANJE NA PODROČJU GOSPODARJENJA Z VODAMI V TEŠ

TEŠ si zagotavlja za svoje tehnološke potrebe vodo iz Družniškega jezera, iz reke Pake in pritoka Toplice iz Topolšice. Od celotne količine jo eno tretjino porabi za tehnološki postopek hidravličnega transporta pepela.

Za izpuste svojih odpadnih voda ima TEŠ izpeljane štiri odtoke v reko Pako in Velenjsko jezero.

Prva dva odtoka vsebujeta mešanico površinskih voda iz področja TEŠ-a, ki pa ekološko ne obremenjujeta vodotoka.

Eden izmed oporečnih odlokov vsebuje mešanico površinskih voda TEŠ-a z izcednimi vodami več prekatne pretočne greznice, drugi pa mehansko očiščeno vodo iz usedalnikov pepela.

TEŠ šostanj za rabo voda in izpuščanje odplak, odpadkov, ter drugih snovi, ki onesnažujejo vodo ali kakorkoli vplivajo na vodni režim nima pridobljenega vodnogospodarskega dovoljenja, za kar pa krivice ne nosi sam.

TEHNOLOGIJA ODSTRAJNEVANJA PEPELA IN VPLIVI NA VELENJSKO JEZERO

TEŠ hidravlično transportira pepel (razmerje pepel voda je približno 1:10) v usedalnike (na deponijo pepela), ki so locirani ob Velenjskem jezeru. V usedalnikih sedimentirajo trdni delci, mehansko očiščena voda s pH 12,3 pa odteka v Velenjsko jezero. Visoki pH nastane kot posledica

dica topnega Ca (OH)₂ v pepelni brozi, med tem ko višek CA (OH)₂ (netopni del) sedimentira z ostalim pepelom v usedalnike.

V preteklem letu so v TEŠ začeli z obratovanjem odžvepljevanja, ki uporablja kot surovino (kalcijev karbonat), ki prav tako vpliva na končno stanje usedanja kalcijevega hidroksida na deponiji pepela in tako povzroča povečanje alkalnosti jezera.

OBREMENJENI VPLIVI VELENJSKEGA JEZERA NA KVALITETO VODE REKE PAKE

Kot posledica izcednih voda iz deponije je voda Velenjskega jezera močno alkalna. Le ta odteka dalje proti iztoku v potok Lepeno, ki se izliva v recipient Pako.

Na tej poti se del kalcijevega hidroksida veže s CO₂ iz zraka dežja in pritokov in s tem se zniža alkalnost iztoka v Pako.

Na znižanje koncentracije apna in pH vpliva dolžina poti in vsebnost vode v Paki (hidrologija).

Analize vode v reki Paki so pokazale, da dotok vode iz Velenjskega jezera povzroči dvig pH v reki, zmanjša se samočistilna moč reke Pake in s tem se poslabša kvaliteta vode v celoti.

Takšen povišan pH vpliva na celotno življenjsko družbo. Po raziskavah biologov so najhuje prizadete bakterije, saj tako visoka vrednost pH vpliva na cca 90 % bakterijskih vrst in je tako samočistilna moč reke v takšnih pogojih močno zmanjšana.

Reka Pako vsebuje pred iztokom Velenjskega jezera oz. Lepene v vodi raztopljen kalcijev bikarbonat in prosto karbonatno kislino.

Lahko pa se izloča kalcijev karbonat, ki se nalaga med in na prodnike in s tem onemogoča naselitev bioloških ruši in slabše svetlobne razmere.

Takoj ko se je pojavila bela oborina kalcijevega karbonata v reki Paki (mlečno bela Pako) so bili odvzeti vzorci vode na različnih oddelkih mestih, ki naj bi bili pokazatelji dejanskega dogajanja na poti v Velenjsko jezero—Lepeno—Pako.

Iz vrednosti analiz se da sklepati, da vzdolž reke Pake poteka oboritelni procesi, ki pogosto jejo izločanje slabo topnega kalcijevega karbonata.

OSTALI VPLIVI NA POJAV BELE OBORINE V RECIPIENTU PAKI

Mesto transportiranja pepelnate broze

Ugotavljamo, da sicer o omejenem pojavu dekarbonatizacije v reki Paki prihaja vsako leto ob nizki hidrologiji, v takšnem obsegu kot v tem letu, pa do sedaj ni bilo opaziti.

Dodatno prisoten vpliv je deponiranje pepela v južne usedalnike, ki imajo iztok zelo blizu iztoka v jezero. S tem je pot vezave kalcijevega hidroksida pH in s tem do tvorbe relativno dobro topnega kalcijevega bikarbonata. Reakcija torej poteka v smeri nastajanja slabo topnega kalcijevega karbonata.

Povečanje proizvodnje električne energije v TEŠ

TEŠ je cca mesec dni dela s povečano zmogljivostjo, kar pomeni tudi več pepelnate broze.

UKREPI, KI JIH JE TEŠ DOLŽAN REALIZIRATI V DOGOVORJENIH ROKIH PO ODLOČBI OBČINSKE VODNOSPOMARSKA INŠPEKCIJE

1. TEŠ mora odvzem vode iz Družniškega jezera ustrezno zavarovati pred vnosom rib v dogovor z Ribiško družino Paka.

2. Vzdrževati mora elektrozaporo na iztoku iz Družniškega jezera. S tem ukrepom se preprečuje vdor rib v Pako, dokler vsi onesnaževalci ne bodo sanirali svojih izpustov v Pako.

3. Pridobiti si mora vodnogospodarsko dovoljenje za izpust in rabo voda pod pogoji, ki jih izda upravni organ ministrstva za varstvo okolja in urejanje prostora.

4. Fekalne vode je treba ločiti od ostalih voda in jih priklopiti na javno kanalizacijo.

5. Zavezanec mora izdelati sanacijski program za prelivno tehnološke vode iz deponije pepela s predvidenimi roki, ukrepi, postopki finančno konstrukcijo, odgovornimi osebami, ... Sanacijski program mora biti časovno opredeljen z dokončno rešitvijo odpepljevanja v ustrezno kratkem času. Enako velja za izcedne vode iz deponije pepela in premoga, tako, da bo zadostno strokovnemu navodilu o tem, katere snovi se štejejo za nevarne

in škodljive snovi in o dopustnih temperaturah vode (Uradni list SRS, št. 18/85).

Glede na dejansko, trenutno močno ekološko obremenitev reke Pake je TEŠ prisiljen zagotoviti takojšen učinkovit ukrep s katerim bo zagotovil ustrezen iztok vode v reko Pako.

Ali bo to zmanjšanje predvidene energije, prelociranje mesta odlaganja pepela, začasna opustitev aditivne metode odžvepljevanja ali kakršen koli drug ukrep bo moralo biti določeno v najkrajšem možnem času.

AMALIJA TRAVNER

Pravice uporabnikov zdravstvenega varstva do ortopedskih pripomočkov

Prvenstvena naloga tistega, ki se prvi sreča s bolnikom t.j. uporabnikom zdravstvenega varstva, je, da ga pouči o njegovih pravicah.

»Tisti« je lahko ali zdravnik ali kdo drug, ki dela na področju zdravstvenega varstva, v končni fazi pa smo to mi, to je takrat, ko se uporabnik zgleda pri nas, zaradi plačila zdravstvenih storitev ali ortopedskih pripomočkov t.j. »pravic«. Ker je obveščeno ljudi velikega pomena, in ker je ravno v tem čutili praznino, bomo tokrat predstavili bistvene pravice uporabnikov zdravstvenega varstva, ki jih imajo na področju oskrbovanja z ortopedskimi in drugimi pripomočki ter tudi z njihovimi dolžnostmi.

Pravice, ki izhajajo iz zakona o zdravstvenem varstvu, so opredeljene s samoupravnim sporazumom o uresničevanju zdravstvenega varstva in s samoupravnim sporazumom o postopkih in načinih uresničevanja pravic do zdravstvenega varstva. V tem letu se uporabljamo navedene akte, s 1. 1. 1991 pa naj bi pričeli veljati novi zakoni na področju zdravstva. V vezi s pravicami uporabnikov je za nas zlasti pomemben (zdaj še v osnutku) zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Predviden zakon pravic ne bo širil, novost pa je predvsem obvezno in prostovoljno zavarovanje, vendar bomo o tem več spregovorili, ko bo ta zakon sprejet.

Zaenkrat se moramo pač držati še veljavnih predpisov, ki smo jih v uvodu že našli. Sestavni del omejenega samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva je posebna priloga »Podrobnejša določitev ortopedskih in drugih pripomočkov, standardnih materialov za zdravstvene storitve in njihove dobe trajanja« (v nadaljevanju seznani ortopedskih pripomočkov). Že naslov pove, da ta priloga podrobno in konkretno opredeljuje ortopedske pripomočke, med katerimi je za nekatere podana samo splošna opredelitev; za vse pa velja princip, da mora pobaščeni zdravnik ali konzilij zdravnikov pri predpisovanju ortopedskih pripomočkov upoštevati načelo funkcionalne primerosti glede na zdravstveno stanje uporabnika, pri tem pa izbrati najcenejši pripomoček. To načelo je dolžan upoštevati zdravnik oz. konzilij zdravnikov, ki pripomoček predpisuje, lekarna, drogerija, razni zavodi, ki pripomoček izdajajo uporabnikom in Republiška uprava za zdravstveno varstvo, ki poravna račun. Na tržišču se vedno znova pojavljajo kvalitetnejši pripomočki, ki pa v omenjeni prilogi niso predvideni in jih ni mogoče obravnavati kot pravico, dokler jih po strokovni presoji na seznam ne uvrsti Zdravstveni svet. Zdravstveni svet je najvišje strokovno posvetovalno telo v Republiki Sloveniji, ki pa po 1. 1. 1990 še ni sprejel nobenega dodatka k seznamu ortopedskih in drugih pripomočkov.

Torej v skladu z navedenim, ima uporabnik pravico do ortopedskih in drugih pripomočkov iz standardnih materialov, katerih plačnik smo mi (Republiška uprava za zdravstveno varstvo). Uporabnik mora plačati še morebitno participacijo, razen če ni oproščen plačila le-te. Če pa uporabnik želi imeti oz. nabavi ortopedski pripomoček, ki je iz nadstandardnega materiala, mora razliko v ceni med standardnim in nadstandardnim materialom kriti sam.

Pri tem moramo bralce opozoriti tudi na to, da v sedanjih

predpisih ni predvideno nikakršno predhodno potrjevanje (npr. na Izpostavi Velenje in izpostavi Mozirje) receptov ali naročilnic. Zato pa je treba poudariti toliko večjo odgovornost zdravstvenih zavodov, lekarn in ustreznih podjetij, ki zagotavljajo preskrbo s tovrstnimi pripomočki, da absolutno spoštujejo nakazana pravila ravnanja, načela in postopke. Ti se morajo zavedati, da je pošiljanje ljudi na naše službe v tem primeru nepotrebno.

Iz seznama ortopedskih pripomočkov bomo za primer navedli nekaj najpogostejših ortopedskih pripomočkov, do katerih imajo uporabniki pravico uporabe (seveda na podlagi recepta) in njihove dobe trajanja (upoštevaje: presojo zdravnika, da stari pripomoček ni več uporaben):

- bergle — 12, 18, ali 36 mesecev (odvisno od starosti uporabnika)
- steznik — 6 ali 12 mesecev (odvisno od starosti uporabnika)
- ortopedski čevlji:
- pri otrocih do dopolnjenega leta starosti — 6 mesecev,
- pri otrocih in mladini od 7. do dopolnjenega 18. leta — 8 mesecev,
- pri osebah starejših od 18 let — 12 mesecev,
- pri osebah posameznih poklicev glede na intenzivnost uporabe — 8 mesecev,
- invalidski voziček — 60 mesecev,
- invalidski voziček za invalide do 40 let, pri katerih je to edino sredstvo premikanja — 36 mesecev,
- podloge iz pektinske gumiaste mase (130 kom.) in pasta za nego kože (5 kom.),
- gumijasta blazina ali kolo-bar (za preležanine) — 12 mesecev,
- gumijasta žimnica (za preležanine) — 36 mesecev,
- razprševalci (inhalator) — 8 mesecev,
- očalni okvirji — 18 mesecev,
- slušni aparat:
- za otroke do dopolnjenega 6. leta starosti — 2 leti
- za otroke od 6. do 15. leta starosti — 3 leta
- za starejše od 15. let — 5 let

Tako kot je potrebno pri ortopedskih pripomočkih upoštevati standardne materiale in dobe trajanja, imajo uporabniki pravico do zoboprotetičnega zdravljenja in zagotavljanja zoboprotetičnih izdelkov v mejah standardov za določen čas.

Ves čas dobe trajanja ima uporabnik pravico do popravila posameznih pripomočkov oz. storitev, določenih v seznamu ortopedskih in drugih pripomočkov, če je prišlo do okvare pri normalni uporabi pripomočka. V nasprotnem primeru uporabnik sam plača popravilo pripomočka. Če je potrebno pripomočke popraviti pred iztekom dobe trajanja zavoljo neustrezne kvalitete ali napake, ki jo je zakrivil izvajalec, je le — ta dolžan popraviti pripomočke na svoje stroške.

Marsikateri uporabnik čudi to, da ortopedski pripomočki, ki ga je že prejel, od 1. 1. 1990 dalje ne more več uveljavljati. Odgovor je naslednji: s 1. 1. 1990 je pričel veljati zakon o določitvi nalog, ki jih od 1. 1. 1990 začasno opravljajo organi samoupravnih interesnih skupnosti in o ustanovitvi določenih republiških upravnih organov. V skladu s tem zakonom so, kakor mnoge druge samoupravne interesne skupnosti, prenehale delovati občinske zdravstvene skupnosti in ostale oblike povezovanja teh na medobčinskem in republiškem nivoju. »Postali« smo del državne uprave: Republiška uprava za zdravstveno varstvo, ki je odgovorna za svoje delo Ministrstvu za zdravstvo, družino in socialno varstvo, ta pa Izvršnemu svetu Republike Slovenije. Tako kot je etnotna naša služba, tako se moramo tudi vsi enotno držati predpisov s področja zdravstvenega varstva. S prenehanjem obstoja občinskih zdravstvenih skupnosti pa se tudi končuje neenakopravno zagotavljanje pravic na tem področju, namreč občinske zdravstvene skupnosti so glede na svoje finančne možnosti krčile ali pa širile pravice uporabnikom zdravstvenega varstva, in sicer različno širom po Sloveniji.

Upamo, da smo vam s tem pregledom podali bistvene informacije, ki ste jih potrebovali, ali pa jih morda še boste. Namreč dnevno se pri nas vrsti veliko število uporabnikov zdravstvenega varstva, ki želijo vedeti več o svojih pravicah, kar jim seveda radi povemo, ne pozabimo pa jih opozoriti tudi na njihove obveznosti (t.j. plačilo prispevkov za zdravstveno varstvo, participacija, doplačilo za uveljavljanje nadstandardnega materiala, potrjevanje zdravstvenih izkaznic itd.). Zavarovanci velenjske izpostave lahko več izveste tudi na Efenkovi 61, Velenje, zavarovanci iz Mozirja in okolice pa na Trgu 10, Mozirje.

REPUBLIŠKA UPRAVA ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
OBMOČNA ENOTA RAVNE NA KOROŠKEM
IZPOSTAVA VELENJE
IZPOSTAVA MOZIRJE

Trgovsko podjetje p. o.
"Savinjski magazin Žalec"
 Šlandrov trg 35 – 63310 Žalec

40
let

Savinjski magazin spet nagraduje

**VELIKO
NOVOLETNO
NAGRADNO
ŽREBANJE**

Od 4. novembra do 24. decembra

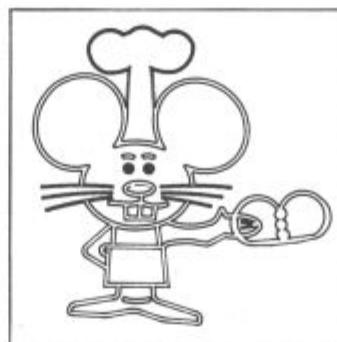
VEČ KOT 100 BOGATIH NAGRAD

Nakup nad 500 tolarjev v eni od prodajaln SAVINJSKEGA
 MAGAZINA vas lahko prijetno presenetli..

Trgovsko podjetje p. o.
"Savinjski magazin Žalec"
 Šlandrov trg 35 – 63310 Žalec

40
let

DOBROTE PETROVIČEVE PEKARNE V MOZIRJU IN SLAŠČIČARNE V ŠOŠTANJU SO DOBRO ZNANE NE LE DOMAČINOM, AMPAK TUDI ODDALJENEJŠIM OBISKOVALCEM.

Mozirskemu kruhu in pecivu so kupci kar sami podelili nekakšno zaščitno znamko kakovosti, saj se marsikje radi pohvalijo, da prodajajo mozirski kruh. Zaenkrat pa razen v Mozirju, in v slaščičarni v Šoštanju na našem območju ni moč dobiti Petrovičevih dobrot. Povemo naj, da vas v slaščičarni v Šoštanju čaka svež kruh tudi vsako nedeljo, ko imajo odprto do 13. ure.

V PRODAJALNI V MOZIRJU, ki je odprta že od pol šeste ure zjutraj, lahko poleg vseh vrst svežega kruha in peciva kupite tudi mleko, mlečne izdelke, sokove, suhomesnate izdelke in sladkarije, kar vam bo še posebej dobrodošlo, če greste že zjutraj na izlet.

Če pripravljate kakšno prireditev, lahko tudi pokličete po telefonu 831-489 in z veseljem vam bodo pripravili pecivo ali karkoli si boste zaželeli z vedno dišeče pekarne. Ponudbo pa vedno znova dopolnjujejo z novimi vrstami kruha in peciva.

KAKŠNE SO NOVOSTI? Za sladkosnedneže jabolčni zavitek in najljubša specialiteta v Italiji »tiramisu«, za tiste, ki raje sežejo po slanih jedeh pa sirov in mesni burek.

V SLAŠČIČARNI V ŠOŠTANJU IN V PEKARNI V MOZIRJU pa vam bodo za praznične dni, ob Miklavžu, Božičku in dedku Mrazu poleg dnevno svežega peciva, pripravili še posebno, praznično ponudbo.

POKLIČITE IN NAROČITE, PRAVOČASNO POSKRBITI, DA NA VAŠI PRAZNIČNI MIZI NE BODO MANJKALE DOBROTE IZ PETROVIČEVE PEKARNE IN SLAŠČIČARNE MIŠ-MAŠ!

Gradite, obnavljate, opremljate?

- Bi radi varno, udobno in hitro na podstrešje? **Zložljive podstrešne stopnice GORENJE GLIN.**
- Želite spustiti svetlobo v najtemnejši kotiček vaše mansarde? **Strešna okna GORENJE GLIN.**
- Bi radi lepši razgled? Skozi **okna GORENJE GLIN** je razgled lepši.
- Vas prostori dolgočasiyo? S sestavljivim pohištvom **VARIO 2000 GORENJE GLIN** bodo prostori postali vaš dom.
- Kam z ozimnico? Zložite jo v **hobby regale GORENJE GLIN**. In ko boste pritrdili še zadnjo letev **oblog GORENJE GLIN** vas čaka prijeten počitek na vrtu. V senci **VRTNE HIŠICE GORENJE GLIN** boste uživali v svojem malem svetu, ki ste ga gradili in opremili s proizvodi.

**POKLIČITE NAS
ALI NAS OBIŠČITE!**

gorenjeglin

Lesna industrija d.o.o.
 63331 Nazarje
 Telefon: (063) 831-321, 832-613
 Telex: 33624 yu glin
 Telefax: (063) 831-705

LIR

Trgovina z gradbenim materialom

Tel.: 063/855-646, odprta od 7. do 17. ure, sobota od 7. do 12. ure.

DISCO S v Ravnah pri Šoštanju vas odslej vabi vsak večer!

Uživajte ob dobri glasbi v DISCO S...

MIX
marketTrgovina z mešanim blagom
Koroška 8 c, Velenje
Tel.: 855-998**DOMINO**MOJCA ZUPANČIČ
Janka Ulriha 40, Pesje
Tel.: 857-379ZA VAS SMO PRIPRAVILI
LEPO IZBIRO:

- ženskih uvoženih poročnih oblek, večernih oblek, ki jih lahko kupite ali le izposodite
- modnih dodatkov
- sprejemamo tudi naročila za šivanje po meri

Delovni čas: od 9. do 18. ure.

SVET KS GABERKE 101
Šoštanj ODDA PROSTO-
RE podjetju ali zasebniku
z mirno dejavnostjo.Prostori so v koristni površini 75 m² in 2 x 12 m² v nadstropju, centralno ogrevani, s sanitarijami.

Vse informacije po tel. 894-029.

Gastro L

ERA - Standard

ERA

PRODAJA - MONTAŽA - SERVIS

- telefonskih aparatov, gamitur in sistemov Iskra
- tele-fax aparatov Iskra
- najem telefonskih aparatov

sprejemno mesto:

za popravila: era - Standard, tel.: 854-621

direktno za storitve: eso - Telecom, tel.: 853-312
fax.: 855-690

eso - Telecom

Preloška cesta 1, Velenje

eso - Telecom

eso
Velenje**TA TEDEN ZA VAS V
VELEBLAGOVNICI nama**

V samopostrežni prodajalni:

- sir »Edamska cigla« kg 238,20 SLT
- vratovina b. k. kg 479,70 SLT
- viki krema 300 gr. 94,70 SLT
- testenine 500 gr. 35,00 SLT

Na oddelku kozmetike:

- stenske ure od 439,30 do 8.000 SLT
- francoska dekorativna kozmetika Mary Ray — ugodno!

V tekstilnem diskontu:

- moško perilo uvoz 3 kom 394,20 SLT
- moško perilo uvoz 5 kom 657,00 SLT
- fantovsko perilo 4 kom 452,40 SLT

Na oddelku posode:

- mesoreznica št. 8 799,00 SLT
- jedilni pribor 6 oseb uvoz 1.758,10 SLT

Na elektro oddelku:

- barvni TV 26.327,20 SLT
- sesekljalnik Gorenje 5.850,00 SLT

Na športnem oddelku:

PROGRAM ATOMIC SKI — uvoz:

- smuči od 18.625,90—27.169,90 SLT
- čevlji od 17.862,90—20.157,20 SLT
- vezi od 11.801,40—15.432,60 SLT
- palice od 1.361,70—1.632,20 SLT
- uvožene bunde od 8.683,00—14.087,80 SLT

V PRITLIČJU OBIŠČITE LEPO UREJEN IN BOGATO ZALOŽEN
»MIKLAVŽEV PULT«!**SLADKE DOBROTE
IZ SLAŠČIČARNE
V MOZIRJU****Atelšek
Gostišče**Rečica ob Savinji
tel. 063-831-416**Elkroj****STE V ZADREGI, KAJ BO OBLEKLA
VAŠA DRUŽINA?
NE SKRIBITE! ZA VAS SO POSKRBE-
LI V ELKROJU!****VAŠA NALOGA JE LE, DA OBIŠČETE
PRVO MODNO PRODAJALNO IN
ZAHTEVATE OBLAČILA PRIZNANE-
GA MODNEGA PROIZVAJALCA EL-
KROJ!****Za vaše otroke, za šolo in prosti čas
— praktično oblikovan jeans pro-
gram, za svečane priložnosti — ele-
gantne hlače iz modnih materialov,
da bo vaš »nadobudnež« videti kar se
da eleganten in za hladnejše zimske
dni — program termo hlač.****Za starše smo pripravili športne hla-
če iz naravnih materialov, iz jeansa,
za zvečer pa modno oblikovane ele-
gantne hlače iz najboljših uvoženih
materialov.****Naj vas ne skrbi vaša postava! V hlačah ELKROJ
boste vedno videti urejeni in brezhibni.****Še posebej vas vabimo v naše industrijske prodajal-
ne v Nazarje, Šoštanj in Slovenj Gradec, kjer boste
več kot zadovoljni z nakupom, saj vam poleg velike
izbire po ugodnih cenah ponujamo tudi možnost
NAKUPA NA 3 ČEKE!****Izdelki, ki jih že dolgo iščete,
izdelki, ki navdušujejo tudi najzahtevnejše
kupce, nosijo
priznano znamko —****formula EL**

PODJETJE TRGOVINE, TURIZMA IN PROIZVODNJE p.o. Mozirje

VELIKA PRODAJNA AKCIJA POHIŠTVA

V MOZIRJU — dvorana TVD Partizan Mozirje
od 27. novembra do 1. decembra od 10. do 18. ure

NAJCENEJŠE V TEM ČASU ZA GOTOVINSKI NAKUP Z VELIKIMI
POPUSTI — ZNIŽANJI TER NAGRADNO IGRO
VAM ZAGOTAVLJAJO:

NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC: sedežne garniture

GLIN NAZARJE: program VARIO in HOBI program

MURALES LJUTOMER: stoli in mize

SVEA ZAGORJE: kuhinje

GARANT POLZELA: sestavljeni program COMPO

SAVINJA MOZIRJE: vse za vaše stanovanje; od zaves in dekorative do namiznih prtov

Savinja moja trgovina

gorenje servis d.o.o.

objavlja
prosto delovno mesto

— REFERENT IZVOZA

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- ekonomist — smer zunanja trgovina VII. ali VI. st.
- znanje 2 tujih jezikov, 1 aktivno
- zaželjene delovne izkušnje

Za navedena dela je določeno poskusno delo po splošni kolektivni pogodbi v gospodarstvu.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v osmih dneh po objavi oglasa na naslov:

GORENJE SERVIS, d.o.o.,
Partizanska 12,
63320 Velenje
Oddelek splošnih zadev

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 45 dni po roku za prijavo.

Obrtniki, graditelji in ostali!

LESARSTVO d.o.o. Velenje je v sodelovanju z MER-RURJEM iz Kranja odprla NOVO PRODAJALNO

LESOTEHNA

v Velenju ob Partizanski cesti pri Hudoverniku.
Poleg lesnega programa boste lahko v LESOTEHNI kupovali tudi kovinsko-tehnični program Merkurja.

Čaka vas velika izbira stavbnega in pohištvenega okovja, brusnega in rezalnega materiala, ročnega orodja, profilnega jekla, gradbenega materiala in ostale železnine...

Pridite, prepričajte se, hitro in kvalitetno vas bodo postregli!

Gorenje Naravno
zdravilišče
Topolšica
hotel VESNA

RAZGIBAJTE ŽIVLJENJE: BEAUTY PROGRAM JESEN 1991

10-dnevni program (masaže, celutron, aerobika, plavanje...) samo 4.980 slt — možnost plačila na obroke!

VSATK TEDEN NOVA KUHINJA:

V tem tednu: štruklji na sto načinov

NEDELJSKA KOSILA:

vsi, ki pridete na nedeljsko kosilo, imate vstopnice za bazen in savno — 50 % ceneje!

VSATKO SOBOTO PLES!

VABLJENI!

Vozniki!

Pri nas dobite tako rekoč prav vse! Od avtomobila, do rezervnih delov in dodatne opreme...

V PRODAJNEM SALONU avtomobilov lahko kupite avtomobile znamke FIAT in FORD, nekatere vrste imamo tudi v zalogi, kar pomeni, da jih lahko dobite takoj. Seveda pa imate možnost, da ostale vrste avtomobilov znamke Fiat in Ford naročite. Ponujamo vam tudi možnost prodaje vozil po sistemu staro za novo.

Pokličite nas na številko 851-060 ali se oglasite osebno. Odprto imamo vsak dan od 7. do 15., ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

20 let že z vami

V PRODAJALNI AVTO CELJE smo za vas v teh dneh, ko pripravljate avtomobile na zimo, pripravili vse, kar potrebujete za varnejšo vožnjo in za brezhibno delovanje vašega avtomobila tudi v hladnih zimskih razmerah.

Vse vrste zimskih gum in verig za osebna in tovorna vozila, sredstva za zaščito vozil, hladilne tekočine, akumulatorje...

Za vozila znamk ZASTAVA, RENAULT, WARTBURG in GOLF boste pri nas dobili vse rezervne dele.

Dobro smo poskrbeli tudi za vse, ki želite svoj avto z dodatno opremo izboljšati, lepše opremiti...

Domači tapetniki so za vas posebej izdelali pestro paleto kvalitetnih prevlek za sedeže v raznih barvah, vzorcih in materialih po zelo ugodnih cenah. Za varnejšo vožnjo v jutranji megli lahko poskrbite z novimi meglenkami.

Najbolje, da nas obiščete, saj je na naših policah še veliko stvari, ki vam bodo prišle prav!

Odprto imamo vsak dan od 7. do 19., ob sobotah pa do 13. ure. Telefonska številka je 855-828. POSEBNA UGODNOST — PRODAJA NA 3 ČEKE!

Gustav Šilih — obujena pedagoška in slovstvena podoba

(Spominski zapis ob 30-letnici smrti)

Piše: Ivo Stropnik:

I. Ko je 28-letni Gustav Šilih (1893—1961) pred sedemdesetimi leti objavil svoj prvenec *Nekoč je bilo jezero*, je imel za seboj opravljen ljubljanski učiteljski, nekajletno učiteljsko prakso in vojno izkušnjo (soška fronta, Maistrov borec). Slovstveno ga z maloštevilnimi objavami v Domačem ognjišču (1914) pod psevdonimom *Gustav Graščan* do tistega časa zasledimo samo kot pesniškega ustvarjalca. Šilihove mladostne lirike je v zapuščini ohranjene bistveno manj, kot je v resnici napisal. Razpoloženske pesmi z znanim motivno-tematskim razponom zakasnelega murnovskega impresionizma in tradicionalno urejenim verzom obkrožujejo mehke ritme in slikajo mladostno melanholijo zgodnjega Šilaha. Intimno je naravnana tudi izbrana *Pesem*, posvečena prijatelju Franu (morda velenjskemu rojaku Mlinšku, s katerim sta v ljubljanskih študijskih letih bila nekaj časa »skupna streha in ponočnjaška luč«, op. I. S.):

*To bil je čas blesteče — lepih sanj,
to bil je dan pomladno vriskajoč;
ko vsepovsod je plula božja luč,
v očeh pogum in v prsih silna moč.*

*Mirno sva šla ... oči so sanjale
bogvedi kam naprej,
pred nama so se klanjale
neslišne sence zmrčenih alej.*

*Bil gaj je poln pomladnega drhtenja
in v solncu se je bliskal beli dvor,
in v prsih bilo polno hrepenenja,
nešteto misli hrepenec navzgor ...*

*Tedaj je prišla ... kakor vetrič tih,
ko sladek plod te kraševke zemlje
in mimo šla oči povesenih;
midva ... lepoto to sva gledala drhte*

*In zdaj je čas, ko ni več lepih sanj,
vse tiho je, ko gluha zimska noč
in božje luči ni, zasenjenih poljan,
le potnik vriskajoč ...*

(1914)

II. Šilihova naravna lirika danost je v nekoliko drugačnem kontekstu z nekaj lirskimi vložki prisotna tudi v povesti »Nekoč je bilo jezero (dolinska bajka)«, ki pa ob knjižnem izidu v dvajsetih letih pri tedanji slovenski kritiki ni našla ugoden odziv. Šilih se je po starejših literarnih zgledih v povestih B. Veneda »V smrtni senci« in »Naš stari greh« (oboje neknižno obj. v DiS 1902-3) in romanu Fr. S.

Finžgarja »Pod svobodnim soncem« »lotil preobširnega koncepta, ki ga ni uspel obvladati,« kakor mu v Ljubljanskem zvonu (1922) očita Fr. Erjavec. V stilu netrivialne indijanarice je otroškemu naslovniku skozi enajst poglavij približano slovensko zgodovinsko poročilo o času Vitogojčevega junaškega uničenja starorimske Celeie, iz 7. st., ko smo Slovenci živeli v skupnosti zadrug. Za povest fiktivno najdena lokacija Saleške doline z jezerom, v katerem biva mitični v pastirskega Veleša vernim Zalesčanom smrtonosni pozoj, ki ga na predlog Stojana Samostala pokončajo z izsušenjem jezera, Stojan pa z dejanjem preneha biti izobčenec zadrugne skupnosti —, so osnovni elementi povestne fabule, po kateri je mlad bralec nekaj desetletij nazaj zagotovo rad posegel, v lokalni (saleški) recepciji pa je povest kar nekajkrat postala slovstveni vir zgodovinskim in etnološkim interpretacijam (celo za etimologijo imena Velenje: Volos/Veles, Zalesje itd.) — Skorajda ni starejšega Velenjčana, ki te Šilihove povesti ne bi vsaj fragmentarno poznal oz. si jo priskrbel v knjigi, ki je sicer pošla že zdavnaj.

III. Šilihovo pisateljevanje za mladino je iz doslej znanih literarnih načrtov in zapuščinskega gradiva po letu 1921 skoraj za dve desetletji utihnilo. Kasnejša didaktična načela ga kažejo kot esteta, ki je na področju mladinske literature zahteval umetniško kvaliteto in učinkovito vzgojno moč ter se upiral trivialnemu trgu — šundu, ki se je »iz nemške kulturne grude« na začetku stoletja bohotno vraščal v naš prostor, pogrošno čtivo pa je »dobila v roke šolska deca in se naslajala s plodovi zmedene fantazije (DO 1914/6) — Vojna izkušnja prve svetovne mu je narekovala tudi dramo »Kaverna« iz življenja na fronti, ki so jo v sezoni 1931—32 uprizorjali v mariborskem gledališču. Vse bolj se je posvečal svojemu življenjskemu delu na področju pedagogike, psihologije, didaktike in metodike, za kar si je pridobil številne praktične izkušnje. Najprej z večletnim vzgojiteljskim delom na mariborski realki, trgovski srednji šoli istotam ter v Celju in kasneje zopet v Mariboru na moškem učiteljskem. Med študijem se je strokovno izpopolnjeval na Dunaju, v Ženevi in Zagrebu, kjer je l. 1928 diplomiral iz pedagogike, psihologije in nemškega jezika s književnostjo. Gustav Šilih je na področju slovenske pedagogike, zlasti didaktičnega pisanja, oral ledino; v času od 1925 dalje je napisal nad 60 obsežnejših in okrog 300 krajših razprav in člankov, pedagoški izobrazbi mladih učiteljev pa je prispeval tudi deset knjižno objavljenih dognanj s področja stroke, ki podrobno analizirajo teorijo pouka v socialistični šoli (Reforma učiteljskega obrazovanja u Jugoslaviji, Bg. 1936; Učne oblike, Lj. 1939; Vzgoja otrok v naši družini, Mb. 1955, Vzgoja naših otrok, Lj. 1955 (izšlo v nakladi 80.000 izvodov), Naš otrok ni več otrok, Lj. 1957; Učna načela naše šole, 1961; itd.), ki so nekatera izšla tudi v srbohrvaškem prevodu. Z »Očrtom splošne didaktike«, Lj. 1961, v katerem je zaobsegel vsa teoretična in praktična spoznanja, pa je napisal eno najbolj dognanih slovenskih didaktičnih del.

IV. O Šilihovih neuresničenih leposlovnih načrtih lahko samo ugibamo. Literarno je največ priznanj požel z romanom »Beli dvor«, ki ga je knjižno objavil 1938. leta v prepričanju, da je ustvaril tip naravnega vzgojnega romana. Strokovno poglavljen v otrokovo psiho (— Lovrečkov boj za izgubljeno domačijo na podeželskem Zalesju —) je napisal avtobiografsko začuten mladinski roman, ki osredno dokumentira slovenski narodnostni boj in narodno odpadništvo na Štajerskem, divje socialne razmere in germanizacijo Saleške doline v času pred prvo svetovno vojno. — S takšno vsebino si je Šilih menda kasneje nakopal tudi resno pozornost gestapa, saj je bila knjiga na okupatorjevem seznamu vandeljskega uničevanja po Stajerskem. — Roman je kasneje izšel tudi za slovenske izseljence v Ameriki.

(se nadaljuje)

IZ MUZEJA VELENJE

Zgodilo se je ...

21. NOVEMBRA
LETA 1954

Novic iz naših krajev je bilo v slovenskem časopisju bore malo, zato pogledimo, kaj je o dogodkih konec novembra leta 1954, pisal Velenjski rudar. Največ prostora je bilo posvečeno letnemu občnemu zboru velenjske Svobode, zanimiv in mogoče tudi najbolj aktualen pa je članek z naslovom »Nekaj misli o gostinskih obratih in turizmu«:

»Saleška dolina z obronki je že od nekdaj veljala za kraj, kamor so ljudje radi prihajali na oddih ali na izlete. Morda nekdo poreče, da je naša dolina imela tedaj več mika, kot ga ima sedaj, ko se spreminja v sopihajočo, ropotajočo in bobneč industrijski kraj. Na srečo se ta dolina smoterno in po določenem načrtu razvija tudi v estetskem oziru. Kljub preobrazbi lahko zaključimo, da ta kraj ni izgubil na miku, če ne še morda več, pridobil. Marsikdo je čul o hitrem tempu industrijskega razvoja v tej naši dolini. In to ga privablja, da si pobleže ogleda te storitve. Ko bo enkrat tu, se mu bo naš kraj, s svojo lepoto tako priljubil, da bo sklenil pri nas preživeti svoj odmor.

Z ureditvijo velenjskega jezera in zgraditvijo planinskih domov na Slemenu in Kozjaku, so se pogoji za razvoj turizma bistveno okrepili oziroma spremenili. Posebno jezero in Sleme (St. Vid) sta zelo privlačni točki ob vsakem letnem času. Pogoji za kulturno prebivanje in razvedrilo so prav tu postavljeni na pravo mesto. In prav o teh pogojih hočem na tem mestu povedati nekaj stavkov.

Mislím, da danes ni več interes samo dveh kolektivov (mislím rudnika in usnarne), ki sta največ sil vložili v zgraditev teh objektov, temveč v eri ustanovitve komune tudi vseh prebivalcev bodoče saleške komune. Ne bi bilo potrebno podčrtati, da omenjena turistična objekta dajeta možnost stekanja prav lepih dohodkov in ustvarjata na splošno pogoje za večji turistični promet v Velenju, tako tudi v Šoštanju. Oba kraja imata sicer hotelski način oskrbe šele na primitivni stopnji, zato pa bi ravno zaradi tega morali posvetiti nekaterim stvarim malo več pozornosti.

Mislím, da bi bilo prav smiselno ustanoviti pri nas Opleševalno društvo. Članov bi se našlo posebno mnogo med upokojenci, sredstev pa bi se tudi nekaj našlo, da bi se dalo kriti materialne stroške, v kolikor bi društvo moralo s fizičnim delom nastopiti. Velenje je pušto, ker ima premalo zelenja, premalo urejenih vrtov, toda preveč praznih oken. Steze po zapuščenem parku na velenjskem gradu Herberštajnu do razvalin stražnega stolpa v Šaleku in še po drugih mestih so strahovito zapuščene. Potokazov in markacij ni. Ali ne bi tu moglo Opleševalno društvo mnogokaj napraviti?

Pogoje za razvoj tujškega prometa pri nas imamo, samo potrebno je z več razumevanja in volje podati se na delo. Sile in sredstva katere bomo sedaj vložili v to izboljšanje, se nam bodo kaj kmalu stotero poplačala.

Cepprav ima Saleška dolina za nas, ki tu živimo res še nek poseben mik in čar, bi se težko strinjal z avtorjem članka, da se je ta »sopihajoča, ropotajoča in bobneč industrijski kraj« razvijal tudi v estetskem oziru. Zal ima ta dolina vse preveč vidnih in nevidnih posledic tega razvoja, ki so vse prej kot estetske.

LETA 1970

Za konec pa vendarle še kratka vestička iz ljubljanskega Dela, na temo, ki je v teh dneh zopet zelo aktualna. Njen naslov je namreč »Stanovanjsko varčevanje«:

»Po zadnjih podatkih pri podružnici KB Celje v Velenju 400 občanov namensko varčuje za gradnjo stanovanj. V letu dni se je število občanov, ki so se odločili za stanovanjsko varčevanje, povečalo za okrog 10 odstotkov.«

To so bili časi, ko se je namensko varčevanje še izplačalo!

DAMIJAN KLJAJIČ

Iz babičine skrinje

Pripravljajo knjigo o godcih v Gornji Savinjski dolini. Z njo bi vsaj malo zapolnili hudo vrzel spomina na nekdanje vaške dobrovoljce, ljudske pevce in godce, ki so nekoč po osamljenih zaselkih trosili veselje in zabavali ljudi ob raznih prilikah, na veselicah, jajčarijah, svečarijah, svatbah, žegnanjih, fantovščinah, dekliščinah, čajovkah in še ob drugih prilikah.

Danes si težko predstavljamo življenje na naših kmetijah v času pred prvo svetovno vojno in še prej. Tedaj ni bilo ne časopisov, ne radia. Malo ljudi je znalo brati, da so lahko prebiral knjige, saj časopisi so bili na vasi le redek pojav. Ljudje so torej živeli odmaknjeni od dogodkov in so zato želeli družjenja, prav zato so tudi vedno znova iskali priliko za srečanja in to predvsem mladi. Če so se srečevali na raznih čajovkah, se pravi, na kakšni večji kmetiji, kjer je bila dovolj velika soba za ples, so starejši obilo izkoristili svatbe za veseljačenje. Tako se ni kaj čuditi, da so te marsikje trajale tudi po cel teden. Potem pa še »jesih« to je srečanje teden po svatbi, kjer je baje bilo prav tako veselo. Celot tedaj, ko so sosedje »vahalili« mrliča, so zganjali šale in duhovitosti.

Seveda so pri vsem tem imeli godci glavno besedo in če so jih za kakšno prireditev želeli najeti, je veljalo pravilo, da morajo biti tudi »hecariji« med njimi.

(želja ženinu in nevesti)

*Ta rinčka je zlata, n'kol ne rjavi,
naj tudi vajna ljubezen tak' dolgo trpi.
(poje družica)*

*Šopek rož bom nabrala, jih skup bom zvezala,
jih sestri podam, ko je stopa v drug stan.
(starešinama)*
*Staršeta sta Bogu hvaležna za to,
je vince ustvaril, da žlampata lahko.
(godcem)*

*'No gajžlo bom kup'la, da pokala bo,
godca bom tepla, da jokal se bo.
Bog je na zemlji živali ustvaril,
se mu je prasica skazila je godca nar'dil.
Zunaj na dvorišču 'no korito stoji,
bo jedla prasica ino tud godci z njo vsi.
(kadar je bila družica prethi, so godci zapeli)*

*Godci le igrajte veselo rumpumpum,
ker naši družici zamrznili je klun.
(starešina kateremu od svatov)*
*Kje Micka b'la mlada, je preprasta b'la,
da bossa po snegu za Janezom šla.
(družcu)*

*So svati veseli, le družec pa ni,
ki je celo noč plaušal, dobil pa nič ni.
Je družec študiral da bil bi k'daj far,
pa mu je Micka branila da tega nikdar.*

(ob odhodu neveste z njenega doma za poje družica)

*V imenu neveste naj to spregovorim,
da dom svoj prelubi težko zapustim.
(mami zapoje sinu, ki zaradi ženitve odhaja z doma)*

*Prelubi moj sin te prosim lepo,
da tud' kot zakonski mož, me pozabil ne boš.*

(če je bil starešina slabe volje so mu zapeli)

*Ta naš'ga staršeta pa to tak jezi,
ma tako ženo, da jo zmerem srbi ...
(družici so kaj radi zapeli tudi tole)*
*Družica je mlada, nedolžnost ima,
prej k' bo ohcev minila, jo družcu preda.
(družica odpoje)*

*Sama priznam, da nedolžnost imam,
pa teje pokveki za plotom ne dam.
(spet družec zapoje družici)*
*Družica je čenča, ki vse počveka,
še to je poved'la, da za talarje da.
(Če je bila družica le preostra v svojih zdravičkah)*

*Prelubi mi svatje in ohcetariji,
če sem k'teriga užalila, odpustite mi.
Kaj lahko spoznamo iz vsebine zdravič,
da včasih svatje med seboj niso bili preveč
obzirni. Vendar so tudi to smatrali kot sestavni del zabave.*

A. Videčnik

Kruhova občet v Šmihelu leta 1921

Številni, več ali manj znani ljudski pesniki dejansko izhajajo iz vrst godcev. Njihovo delo jih je sililo k zlaganju verzov, ki so v glavnem imeli zbadljivo vsebino.

Šola čaka prizidek

Mozirje želi postati mesto

Največja krajevna skupnost s približno 3600 krajanov v mozirski občini, je Mozirje. Lahko bi jo imenovali za upravno-administrativni center, saj so prav v tej krajevni skupnosti vsi pomembnejši objekti in službe za normalno delovanje neke občine. Če se že ta KS ne more pohvaliti z večjim industrijskim zaledjem, pa se lahko upravičeno pohvali s posebno turistično atrakcijo. To je Savinjski gaj, ki ga vsako leto obišče vse več turistov, od blizu in daleč. Obenem pa si obiskovalci ogledajo tudi lepote Gornje Savinjske doline. Vrtnarjem, zlasti pa Jožetu Skornšku, gre vse priznanje, da je letos bil gaj celo lepši kot lani, kljub lanskim vodni umi. Vse to so idealna izhodišča, da bo turizem zanesljivo zaživel, seveda pa bo potrebno še marsikaj postoriti.

Kaj vse so v tem kraju že storili za potrebe krajanov in kaj še nameravajo, smo se pogovarjali s predsednikom sveta KS Mozirje, Radem Rakunom.

»Naša velika želja je, da uresničimo kar največ nalog, ki smo si jih zastavili ob referendumskem programu samoprispevka pred slabimi tremi leti. Takrat smo natančno opredelili, kaj je potrebno na novo zgraditi in kaj posodobiti. Nekaj uspehov je danes že vidnih, so pa plod zbranega denarja iz samoprispevka in ob veliki pomoči in odrekanju krajanov.«

Katera so tista dela, ki ste jih v Mozirju že uspešno realizirali?

»Končana je izgradnja prizidka k zdravstvenemu domu, prav tako je končana sanacija kulturnega doma. Asfaltirali smo preko deset kilometrov cest, več kot smo spr-

va načrtovali. Med drugim tudi cesto na Rožnik in do podružnične šole v Lepi nji. Prejšnji teden smo zaključili z asfaltiranjem sodobne, tri metre široke ceste v Brezje in Prečno, v dolžini dva in pol kilometra. O takšni posodobitvi prej še razmišljali nismo. Uredili smo tudi sejmišče in nabavili novo brizgalno za potrebe gasilcev. Zgradili smo čistilno napravo v Lokah. Prav zdaj končujemo vodovod za Dobravlje, ki ga gradimo dejansko že blizu dvajset let. Zdaj pa bo končno voda le pritekla v to izrazito kraško področje, kjer bo deset kmetij dobilo zdravo

čeno vodo. Doslej so te kmetije uporabljale le deževnico. Pričeli smo tudi že z izgradnjo javne razsvetljave.«

Náčrtov gotovo ni malo. Kaj od tega lahko še uresničite?

»Res, želje krajanov niso majhne, kar je tudi prav, vendar vseh želja ne bo moč uresničiti, kajti sredstva samoprispevka so v primerjavi s cenami na trgu vsak dan bolj pičila. Zato nas je upravi-

Šola, ki jo obiskuje 700 učencev, nujno potrebuje prizidek

strugo Ternava. Postajališče je zamišljeno tako, da bi sprejelo osem avtobusov naenkrat in šest na čakalju (parkiranju) za nadaljnjo vožnjo. Nikakor si ne želimo, da bi postajališče postalo »remiza«. Avtobusno postajališče bo imelo vse potrebno, od prometne pisarne do kioskov. Z izgradnjo bomo kmalu pričeli.

Velik zalogaj, za nas, Mozirjane, pa je vsekakor iz-

gradnja prizidka k sedanji centralni osnovni šoli, kjer jim primanjkujejo potrebni prostori za prehrano, gospodinjstvo, knjižnico in še kaj. Projekt za prizidek je že pripravljen, vprašanje pa je, kdaj ga bomo lahko, glede na gospodarske težave, tudi uresnili.

Posodobili bomo še krajevne vodovode posameznih zaselkov. Izven programa bo verjetno ostala peš pot Mozirje-Nazarje, pobuda pa je, da bi uredili za peš-pot staro cesto iz Lok do Nazarij. Okoli TV pretvornika Krašica zadnje čase nismo razpravljali prav veliko, zato, ker smo v Mozirju zgradili kabelski sistem. Tudi adaptacija Narodne učilnice, bivše kaplanije, je vprašljiva.«

V KS Mozirje se bo leta 1993 samoprispevek iztekkel in že sedaj je jasno, da z zbranimi sredstvi ne bodo mogli uresničiti vseh želja. Zagotovo pa so lahko ponosni na vse tisto, kar so že postorili, tega pa ni malo in kaj še nameravajo. Zlasti trg, ki je zaradi obvoznice zdaj prometno razbremenjen, in ko ne bo več tod avtobusnega postajališča ga želijo preurediti in posodobiti z novimi, majhnimi trgovinami. Tiha želja Mozirjanov pa je, da bi Mozirje postalo mesto.

B. Mugerle

IZ ŽALCA

Revija domačih ansamblov

V kulturnem domu Svoboda v Libojah bo v nedeljo, 24. novembra revija domačih ansamblov. Poleg že uveljavljenih in poznanih domačih ansamblov bo nastopilo še nekaj takšnih, ki si še utirajo pot na tovrstno glasbeno sceno. Nastopilo bo petnajst domačih ansamblov iz vse Slovenije. Tako se ljubiteljem domače glasbe obeta še ena zabavno-glasbena prireditev vredna ogleda. Revijo bo organizirala Zveza kulturnih organizacij občine Žalec.

(al)

Ustanavljajo kulturni center

V Domu drugega slovenskega tabora v Žalcu so prejšnji teden organizirali letno konferenco Zveze kulturnih organizacij občine Žalec. Najpomembnejša točka dnevnega reda je bil dogovor o ustanovitvi Kulturnega centra, ki naj bi združeval Zvezo kulturnih organizacij, Matično knjižnico in KD Svoboda Žalec.

Služba Zveze kulturnih organizacij se bo okrepila predvsem z obstoječimi kadri, kar pa pomeni, da v prihodnje ne bodo zaposlovali novih kadrov. Poseben poudarek so namenili tudi povečanju kulturne ponudbe v prihodnjem letu.

(al)

Čudoviti svet pisanih ptic

Sobotna in nedeljska, strinjali se boste, turobna dneva res nista bila za nobeno rabo. Ljudje smo se zakopali v stanovanja. Nekateri pa so izkoristili redke prireditve in tako le nekako prebradili vikend.

Na šoli bratov Mravljakov na Gorici je bilo živahno. Člani Društva za vzgojo in varstvo ptic Šaleške doline, so pripravili izbirno razstavo

ko je prireditev na šoli že napovedala praznovanje desete obletnice šole, ki bo potekala v naslednjih dneh.

Mednarodni sodnik Drago Kovačič iz Kamnika je ocenil, da je bilo na razstavi precej dobrih ptic, nekatere celo vrhunske. Tako se bodo velenjski ljubitelji ptic pevk in rejci, spet potegovali za odlične uvrstitve na prvem držav-

Otroci so občudovali čudovite papige Ivana Slapnika

in tekmovalje ptic pevk. Pri tem so sodelovali učenci šole, ki so pripravili čudovito sceno, ponudili so krmilnice za ptice, nekaj razstavljenih risb o pticah, pa se je potegovalo za nagrado.

Živ žav, ki so ga povzročali ptiči, kar 130 je bilo razstavljenih, je pritegnil le malo število obiskovalcev, med njimi vendarle precej otrok. Ta-

nem tekmovalju, ki bo v Murski Soboti od 22.—30. novembra.

Za zaključek omenimo še razstavljalce, ki so imeli na razstavi največ ptic. Rudi Imperl, Ivan Slapnik in Dušan Praprotnik, razstavili pa so papige, eksote, kanarčke in druge. Nekateri obiskovalci so ptice tudi odkupili.

Jože Miklavc

ŠTUDENTSKI VOGAL

Veselo v skupščini

V soboto 16. novembra 1991 se je v skupščinski dvorani odvijala redna skupščina Šaleškega študentskega kluba (ŠŠK). Kot ponavadi smo se skupščine udeležili tisti študentje, ki smo tako ali drugače aktivno sodelovali v ŠŠK-ju. Ponovno se je pokazalo, da je tudi velenjskim študentom ljubše reševati probleme po preizkušenem sistemu kuloarskih govorov za šankom, kot pa se s problemom spoprijeti tam, kjer bi bilo to potrebno — na skupščini.

V enoletnem obdobju je na površje priplavalo veliko tem, o katerih smo se morali pogovoriti. Izvoljeno je bilo delovno predsedstvo, sprejeli smo dnevni red, nakar je predsednik v kratkem predstavil delo kluba, ki je bilo v obdobju med skupščinama res zelo pestro in bogato, hkrati pa se tudi zahvalil vsem našim sponzorjem za vsakršno pomoč, ki nam je bila deležna.

Blagajnik je podal finančno poročilo. Referent za kulturo je v izčrpnem poročilu očitno poglobljeno kulture prireditve, katere so bile kronane s prireditvijo na velenjskem gradu. Od urednika študentske radijske oddaje »V imenu sove« smo izvedeli, da nova ekipa dela s polno paro.

Predstavnika mariborskih in ljubljanskih študentov sta opisala delovanje ŠŠK-ja v teh dveh študentskih centrih, ki ju velenjski študentje obiskujemo. Nazadnje je bilo podano poročilo o delovanju prostora, namenjenega študentom.

Ker vsi študentje vemo, da odkar imamo svoj Plac v kletnih prostorih Kulturnega centra, ŠŠK dela zelo uspešno in inovativno in nobenega dvoma ni, da je bil ta prostor vedno središče zbiranja vseh nas študentov, prav zaradi tega pa je najbolj občutljivo mesto vseh pogovorov — tudi sedaj na skupščini.

Tukaj sta si nehote segli v lase generacija, ki je bila zaslužna za ponovno oživetje ŠŠK-ja ter prihajajoča generacija z novimi idejami, saj nista imeli enakih pogledov na poslovanje in uporabo prostora. Ravno zaradi tega pa se je skupščina v pravem smislu te besede res razplamtela, vendar pranje umazanega perila na način, kot se je to počelo, na žalost ni bilo na nivoju akademskega razmišljanja in dialoga.

Ko so se strasti umirile, smo razrešili staro predsedstvo in oblikovali novo, ki bo poskušalo pustiti sled pri soustvarjanju velenjskega družbenega življenja.

Na koncu pa še pozivamo vse študente, da se nam pridružijo s svojimi idejami, ki bodo več kot dobrodošle. Da bomo lahko skupaj rekli: »Študentska leta so najlepša leta!«

MIQ — ci

Angleški jezik na razredni stopnji

Na osnovni šoli bratov Mravljakov uvajajo pouk angleščine v 4. razredih.

Čas v katerem živimo, geografska lega Slovenije ter opcije njenega nadaljnjega razvoja narekujejo pospešena prizadevanja v smeri gesla, ki govori o večjezičnosti Evrope z dvo ali tro jezičnostjo posameznika. Kako pomembna je jezikovna kompetenca prebivalcev tako majhnega naroda kot je slovenski, se zavedamo vsi. Med deželami, ki so v načrtnem razvoju ustrezne jezikovne politike kar nekaj korakov pred nami, so tudi mnogo večje države npr. Švedska, kjer je angleščina obvezni predmet v 3. in 4. razredu osnovne šole že od leta 1972 ali Avstrija, kjer je isti jezik dobil ta status pred osmimi leti. Številne evrop-

ske države pa premišlujejo o premiku učenja tujega jezika za dve leti navzdol (torej v 3. razred). Številni dobro izvedeni in evalvirani eksperimenti v Evropi so porok, da skušamo v naši državi razmišljati o poučevanju prvega tujega jezika na razredni stopnji.

Na OŠ bratov Mravljakov v tem šolskem letu uvajamo pouk angleškega jezika v 4. razredu po dve uri tedensko v okviru rednega pouka. Takoj na začetku naj poudarim, da so otroci zelo zadovoljni, srečni, pri pouku aktivni in dovezetni za drugačne oblike učenja. Zadovoljni so tudi starši, podporo pa smo dobili tudi pri Sekretarijatu za družbene dejavnosti, ki bo projekt finan-

čno podprl (starši so nabavili le učbenike in zvezke).

Program se imenuje CHATTERBOX in omogoča razvijanje spretnosti, poslušanja govora, branja in pisanja. Glede na to, da so otroci v tem obdobju zelo dojemljivi ob poslušanju in govoru dajemo večjo pozornost tema dvema spretnostima. Otroci bodo spoznali tudi angleško abecedo, nove črke, razliko med izgovorom in pisavo v angleščini, opravili veliko vaj za uvajanje branja in pisanja in spoznali približno 260 besed iz osnovnega besednega zaklada. Toda naši glavni smotri so:

— premagati prve težave pri stiku s tujim jezikom in dobiti pozitiven odnos do učenja tujega jezika,

— zagotoviti lažje vključevanje učencev v program PROJECT ENGLISH v 5. razredu,

— pridobiti dobro osnovo za učenje angleščine na predmetni stopnji.

Ure potekajo po novih metodah in oblikah dela, veliko je igr, dramatizacij, petja kar omogoča otrokom privlačen način učenja angleščine. Priprani smo, da program Chatterbox ustreza učnim smotrom in ciljem, ki smo si jih zastavili, saj daje obilo možnosti za razvijanje vseh jezikovnih spretnosti in s svojo raznolikostjo in igrivostjo zagotavlja, da bo otrokom prvo srečanje z angleškim jezikom prijetno doživetje.

Ivan Planinc
OŠ bratov Mravljakov
Slika: Jože Miklavc

Učenci z velikim interesom sledijo novi metodi učenja tujega jezika

MOJ SADNI VRT

Jesensko zimsko opravila

Marsikdo bo mislil, da je sedaj čas, ko za naš sado vnik ni potrebno postoriti nič več. Vendar to ne drži, saj so se čez vse leto vrstile razne poškodbe, naj bo to mehanske ali pa bolezenske, zato je zdaj ravno pravi čas, da to saniramo, da sado vnik pripravimo na zimsko mirovanje.

Predvidevam, da smo vse sadije v svojem sadnem vrtu lepo obrali ter ga skladiščili, da bomo lahko sadije uživali čez celo zimo. Čeprav smo pri samem obiranju zelo pazili, pa smo določene veje in pa rodne brste poškodovale. Le-te je sedaj potrebno odstraniti, vendar se ne smemo začeti z zimsko rezjo, saj se les ni po-

polnoma dozorel in drevo še ni v fazi zimskega mirovanja. Morda smo opazili, da se nam je katero od dreves posušilo ali od boleznih ali od voluharja, zato zdaj takšno drevo odstranimo iz sado vnika, da se bolezen ne bi širila naprej. Lahko takoj pripravimo zemljo in vsadimo novo drevo.

Seveda pa se nam v tem času bliža kup nevšečnosti, ki so vezane prek dolgega zimskega mirovanja, zato je prav, da nekaj spregovorimo tudi o tem. Voluhar si v jesenskem času nabira svojo ozimnico za svoj obstoj preko zime, če pa je le-ta premajhna, pa se loti tudi korenin že v jesenskem času in zaradi

Poškodbo sadnega drevja premažemo, vsaj s smolo

tega nam drevo propade. Poznamo več načinov, kako ga pregnati. Obstaja cela vrsta raznih preganjalcev (tudi elektronski), razna škropiva in mehanska sredstva.

Naslednji velik ali celo najhujši sovražnik našega vrta je divji zajec, ki lahko v zelo kratkem času uniči naš sado vnik, zato je prav, da če naš sado vnik

nima žične ograje, drevo nekako zaščitimo pred njim. Vsako drevo je potrebno oviti z različnimi sredstvi (lepenka, konzerve, drenažne cevi, razni količki ...), če je drevo še manjše. Za starejša drevesa bi prišli v poštev razni premazi, kot so apno in podobno.

Ne smemo zanemariti tudi srnjadi, ki je željna, da obere brste in pa mladike, ki še niso popolnoma dozoreli, ter nam tako še uničijo pridelek za naslednje leto. Če nimamo sado vnika ograjenega z mrežo, ga je potrebno zaščititi z različnimi odvračali.

Če imamo na drevju razne razpoke in poškodbe od raznih zajedalcev, jih je treba očistiti in premazati s KAMBISANOM, če tega nimamo, pa vsaj s smolo. Če smo vse to storili, bomo imeli tudi mirnejšo zimo ter bomo čakali na čas, ko bomo naše sado vnik začeli rezati in pomlajevati.

Matjaž Jenšterle

OPTOMETR

Prebujenje radia Velenje

Radio Velenje postaja zadnje čase najbolj poslušan radio daleč naokoli. Odkar ima v gosteh DVA JOŽETA, kirurga, ki sicira javno sceno ter žurnalista, ki se spozna na ginekologijo občinske politike, poslušalci komaj čakajo na ČVEKARIJE.

S takšno oddajo ter še nekaterimi specialitetami, se je Radio Velenje dobesedno prebudil (mladi veter), prebujajo pa se tudi nekateri (ne)odgovorneži, ki se jim obeta »obdukcija«. Zato ne zamudite streljanja v vrhove. Jožeta že brusita zobe!

Halo Trnava?!

Pod nujno smo bili poklicani v Mozirje, da bi preprečili najhujše. Namreč, blokado osrednje, celjske Pošte. Operacija TRNAVA bo stekla v nekaj dneh, če, ... če! No, kaj več o tem že prihodnjič v Našem času. Tokrat lahko izdamo le to, da je »telefonskim pričakovalcem« ob Trnavi v Mozirju vsega dovolj. Pošta se igra z njihovimi živci in njihovim denarjem. S tem optometričkom aktiviramo alarm celjskim poštarjem.

Mile Trampuš — minister za promet?

Po zadnjem pismu g. Mileta Trampuša o prometnem režimu v Velenju sporočamo, da je resen kandidat za prometnega ministra občine Velenje. Bralcem NC je nazorno predstavil najnovejši prometni kaos. V celoti se strinjamo z njim in njegovimi ugotovitvami. Toda, kako do rešitev iz zadreg?!

V četrtek so v Gorenju Servis predstavili najnovejšo prometno študijo prometnim »strokovnjakom« naše občine, ki jo pripravlja ing. Knežević v sodelovanju z Mariborsko univerzo. Projekt je na takšnem nivoju, da ga lahko shranimo pod šifro VELENJE LOGISTICA FUTURA 2092. Bo v tem rešitev naših prometnih zagat?

V Gorenju ni demokracije

So mi te dni povedali »Neodvisni sindikatorji«, ker jih baje vodstvene strukture kar ignorirajo. Namreč, ne omogočajo jim dostopa do podatkov, ki so ključni za nemoteno delovanje tega sindikata.

Po navedbah predstavnika tega sindikata, gorenjevo vodstvo ne upošteva mnenj predlogov ter opozoril »neodvisnih«. Posledica tega je, da so delavci v Gorenju čedalje bolj ODVISNI. Od dobre (slabe) volje menagerjev je torej odvisno, kdo bo na seznamu »odpisanih«, pri tem pa bo sindikat neodvisnih stal žalosten ob strani.

Skupno podpisane kolektivne pogodbe se menda izvajajo le enostransko, namreč s strani delavcev.

Gorenjčane pa pesti še ena tegoba v isti sapi. Nesodelovanje Neodvisnega sindikata z bivšim, preimenovanim sindikatom, v Svobodni sindikat. Kot posledica takšnega, razdvojenega stanja, bo kmalu več sto delavcev Gorenja »svobodnih«. Brez dela in morebiti na cesti.

Se neodvisni sindikalni voditelji opravičeno sprašujejo, doklepi bodo delavci podpirali tako organiziran sindikat?

Naš odgovor je: SE!

Lažji preskok

V Šoštanju so pred nedavnim obnovili cesto pri termoelektrarni na predelu, kjer cesto prečkata železniški tračnici. Pred tem si na tem delu cestišča dobesedno ob stal in počasi zapeljal čez, sicer si ob starejšem avtomobilu lahko tvegalo, da se ti zlomi podvozje. Sedaj je nekoliko boljše. Le dvakrat malce manj »rukne«, pa si čez. Lahko pa bi se še malo potrudili in »skakalnico« popolnoma uničili!

Naenkrat prevelika stanovanja

V novi stanovanjski zakonodaji je predvideno, da bodo tisti nosilci stanovanjske pravice, ki se bodo iz večjih preselili v manjša stanovanja upravičeni do izplačila razlike v vrednostih stanovanj. Sedaj se po Velenju šušlja, da so si mnogi na boljnih stolčkih pred sprejetjem zakona pridobili zelo velika stanovanja, sedaj pa ugotavljajo, da bi jim zadostovala manjša ... Če si dobro informiran in na položaju lahko vedno lepo živijo ...

PROMETNI KOTIČEK

Nevarni sopotnik — alkohol

Martinovanje je sicer že za nami, a priložnosti za veselo nazdravljanje bo še dovolj. Nekaj naslednjih vrstic ni namenjeno tistim, ki se opotekajo od sosedov domov čez dvorišče, ampak tistim, ki naj bi sedli za volan in se podali na tvegano pot proti domu z avtom.

Najbolj bedasto pravilo je tisto, ki pravi: Kadar voziš, ne pij! Normalno, saj tega ne počne nihče.

Če bi hoteli piti takrat, ko vozimo, bi se verjetno polili, pa še kozarca ne bi imeli kam odložiti. Bolj pomembno je, da ne pijemo pred vožnjo. Strokovnjaki si še danes niso na jasnem, katera količina alkohola v krvi je tista, pri kateri smo še sposobni varno krmariti svojo barko. V različnih državah so zakoni različni in se dovoljena količina alkohola v krvi giblje od 0 do 0,8 promila. Pri nas je dopustna meja za voznike amaterje 0,5 promila. To količino lahko dosežemo zelo hitro. Kopičenje alkohola je seveda odvisno od telesne teže, vendar se s tem ne gre tolažiti, saj si 90 kilogramski silak že s pol litra vina nabere 0,8 promila alkohola v krvi. Za koliko časa smo potem »nevozniki«, ni težko izračunati, če vemo, da se količina alkohola v krvi zmanjšuje približno 0,1 promila na

uro. To pomeni, da bo moral naš junak počivati osem ur. Slaba tolažba je, če mislimo, da imamo v krvi manj alkohola, kot je dovoljeno, pa se vseeno zaletimo v telegrafski drog. Na naše voznike sposobnosti vpliva alkohol zelo različno. Če ga pijemo na veselje, bomo postali razigrani in objestni, če smo skušali v pijančiji utopiti žalost pa bomo postali raztreseni, zamišljeni in vse drugo, le na vožnjo ne bomo dovolj pozorni. Pravijo, da vsaka šola nekaj stane. Če se ga nalijemo in se takšni podamo na vožnjo, bo cena, ki jo bomo plačali sodniku za prekrške pravzaprav majhna. Mnogi so takšno šolo plačali z življenjem.

V sodelovanju: J. S. in B. M.

KUHARSKI NASVET

Pečen luben (brancin) v foliji

1400 g lubna, sol, poper, česen, zrezan na lističe

peteršilj, limonin sok, 60 g masla, alu folija

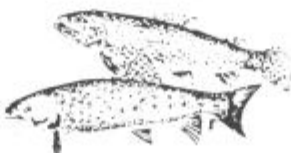
Velikega lubna očistimo skozi škrge, ga natremo s soljo in v odprtino vtaknemo cele liste česna. Pokapanega z limono zavijemo v več listov folije, ki smo jih namazali z maslom. Pečemo ga v pečici, postavljenega na trebuh, in ga ne premikamo. V pekač damo nekaj tekočine in pečemo približno 45 minut.

Folijo po hrbtni strani razrežemo in lubna razdelimo na porcije, peteršilj in česen pa odstranimo.

Poleg ponudimo pečen krompir.

kmetijski kombinat ptuj p.o.

TRŽNICA VELENJE
RIBARNICA
tel.: 854-573

MI MED SEBOJ

Ne morem sam

Pred nekaj leti smo si v naših kinematografih imeli priliko ogledati takratno filmsko uspešnico »Jezus Kristus Superstar«. Velikokrat se spomnim na prizor iz filma, ko pohabljeni, bolni in ubogi z vseh strani prihajajo k Učeniku, da bi jih ozdravil. Vedno več jih je in vedno znova prihajajo novi, še in še ... in Jezus zakliče: »Ne morem več sam, preveč vas je!«

Dogaja se mi, da se včasih tudi sam zavem, da sem del te množice ljudi, katerih vsak nosi svojo stisko in potrebuje pomoč. Takšno, ali pa drugačno. V svojem okolju srečujem in doživljam ljudi, ki tožijo o svojih osebnih stiskah, srečujem bolnike in invalide, ki nosijo teže svoje bolezni in neboljnosti, žalujejo, ki zaradi izgube ljubljene bitja izgubljajo tla pod nogami, vidim spet druge, ki se vračajo po delu zbiti domov, potem ko so bili osem ur sužnji tekočih trakov za milostno plačilo ... Vedno več jih je, ki tudi v gmotnem oziru komaj še živijo in se s težavo prebijajo iz meseca v mesec ...

Pridejo dnevi, ko se mi zdi, da je tako kot v prizoru v filmu: Prihajamo v Učeniku po pomoč, z vseh strani, vedno več nas je ... Ob takšnih trenutkih pomislim na njegov stavek:

»Ne morem sam, preveč vas je!« S tem hoče reči: Preveč vas je, da bi zmozel sam to trpljenje, pomagajte mi tudi vi, vsak od vas po svojih močeh! Skupaj bomo zmogli! Kliče in vabi vsakogar izmed nas, tebe in mene, da nekomu ob sebi vzameva del njegovega bremena. Hromi bo lahko gledal namesto slepega, slepi bo lahko tolažil žalostnega, siti bo lahko odstopil lačnemu kos kruha ... Vsakdo med nami nekaj, s čemer lahko pomaga.

Razmišljam dalje ob tem prizoru, ki se mi je tako globoko vtisnil v dušo: Če skupaj odgovorimo na Učenikov klic po sodelovanju z njim, po medsebojni pomoči, potem nismo več brezimna množica posameznikov, ampak ustvarjamo močnejše medsebojne vezi. Tam pa, kjer se te vezi ustvarjajo in tudi ustvarijo pa se, lahko mi verjame, začnjenja življenje na višji, kvalitetnejši ravni ...

JAKA ČUK

Včeraj, danes, jutri

Dekleta ob prvo točko

Rokometašice Velenja so tudi po osmem kolu slovenske super lige ostale še naprej edina nepremagana ekipa, žal, so izgubile prvo točko.

V soboto so v Rdeči dvorani v derbiju gostile igralke Mlinotesta, ki z igrar v prvem polčasu niso opravičile svojega tretjega mesta na prvenstveni lestvici. Domača dekleta so bila kar tričetrt tekme veliko boljše. V 16. minuti so vodile s 5:1, nekaj minut pred koncem prvega polčasa 10:4 (to je bilo njihovo najvišje vodstvo na tekmi), v 45. minuti so imele še petič prednost petih zadetkov (17:12). Tedaj so začele popuščati, gostje so dobile krila, pri čemer sta jim z izključitvami pomagala tudi mariborska sodnika Gramc in Stöger. Na tekmi so si Velenjčanke nabrale namreč kar dvajset minut izključitev, gostje pa le dve. Zadnjih petnajst minut srečanja je bila velenjska ekipa skorajda stalno brez ene igralke oziroma dveh. Takšno številčno prednost so seveda gostje, ki so v tem delu igrane zelo poštvalno, spretno izkoristile in štiri sekunde pred koncem odščitile gostiteljicam prvo točko. Ob takšnem sojenju sta bila sodnika seveda deležna zvižgov gledalcev, pa tudi protestov z velenjske klopi. Pri tem je bil najostrejši trener Branko Dobnik, zaradi česar sta mu sodnika najprej pokazala rumeni, malo pred koncem pa še rdeči karton.

Ne glede na izgubljeno točko so Velenjčanke s 15 točkami še vedno na čelu lestvice, 2. Olimpija 14, 3. Mlinotest 11 itd. V naslednjem kolu bodo gostovale pri igralkah Krima.

ODLIČNA VRATARJA

Rokometaši Velenja so hitro preboleli hud poraz v Celju in v 8. kolu v Rdeči dvorani z ekipo Pomurke znova zaigrali odlično. Tudi gostje so prikazali dobro igranje, zato je srečanje navdušilo gledalce. Tekma je bila dinamična, gledalci so videli veliko lepih akcij in dobrih obramb vratarja Vajdlja (Velenje) ter Gaberca (Pomurka).

Velenjčani so dolgo vodili z dvema, tremi in tudi štirimi zadetki. Približno dvajset minut pred koncem pri njihovem vodstvu 17:13, so bili vsi v dvorani prepričani, da je zmaga le še zgolj formalnost. Žilavi gostje pa se niso dali. Njihov vratar je odlično ubranil nekaj domačih strelcev, s tem omogočil soigralcem hitre nasprotnje napade in v 46. minuti so gostje izenačili na 17:17. Tedaj pa je zažlestele domači kapetan Vajdl in v zadnjih minutah srečanja je bil on tisti, ki je podobno kot prej gostujoči vratar, »ponesel« soigralce k zavzeti igri in k zmagi.

V naslednjem kolu bodo Velenjčani gostovali pri igralcih Drave. Po 8. kolu je še naprej v vodstvu brez poraza Pivovarna Laško, na 2. mestu je Nova oprema (Slovenj Gradec) z 12 točkami, na 3., 4. in 5. mestu pa so z 10 točkami Kolinska Slovan, Velenje in Omnikom Rudar.

VELIKO ZADETKOV

Zelo hladno in vetrovno vreme je bilo verjetno krivo, da se je na nedeljski tekmi 17. kola v slovenski nogometni ligi na tribunah Rudarjevega igrišča v Velenju zbralo manj gledalcev kot na prejšnjih tekmah, le kakšnih dvesto. Z igrar pa sta jih obe enajsterici hitro ogreli.

Začetek domačih je bil silovit. Ze v 4. minuti je njihov najboljši igralec kapetan Cvikel premagal gostujočega vratarja, kar je seveda prisililo goste na odprto in napadalno igranje. V 11. minuti je domači kapetan skoraj z istega mesta kot pri zadetku streljal, prav tako silovito, žal je bil za nekaj centimetrov nenatančen, saj je njegova žoga zadela okvir vrat. V 13. minuti se je po akciji Pranjiča in Cvikla med strelce vpisal Karič. V 21. minuti so Velenjčani s strelom Pranjiča povedli s 3:0. Do te minute gostje niso imeli nobene priložnosti za zadetek, proti domačim vratom so sprožili le eno nevarnejšo žogo iz prostega strela. Nenadno vodstvo pa kot da je domače igralce nekoliko uspavalo. Gostje so se otrsli pritiska, potisnili domače v obrambo in do odmora nepričakovano kar dvakrat zatresli mrežo nezanesljivega Magriča. Goričani so tudi na začetku drugega polčasa igrali zelo podjetno in napadalno, seveda z željo, da izenačijo. V pravem času pa so jim z novim zadetkom domači to preprečili. Cvikel se je vrnil povsem nazaj po žogo, preigral dva tri nasprotnikova igralca, poslal žogo naprej, ta je prišla do Gorška, ki je močno streljal, žoga se je odbila od desne statve znova na njegovo nogo in to je bil četrti zadetek za domače. Tudi po tem vodstvu Goričani niso popustili in nekaj minut za tem spet znižali rezultat. Takšen pa je ostal tudi do konca srečanja. Po 17. kolu so Velenjčani na 11. mestu, torej točno na sredini lestvice s 17 točkami, kljub porazu v Zagorju (2:0) pa je še vedno v vodstvu Maribor Branik s 27 točkami. V naslednjem kolu bo Rudar gostoval v Kopru.

LAHKA ZMAGA

V obeh slovenskih košarkarskih ligah so že začeli drugi krog prvenstva. Igralci Elektro so tako v 8. kolu gostili mlado ekipo Smelta Olimpije, ki jim seveda ni bila dorel nasprotnik; še zlasti ne v 1. polčasu, ko so domači igrali zelo zavzeto, brez podcenjevanja in si priigrali visoko prednost. V 2. polčasu je bilo srečanje enakovrednejše, ker tudi Pipan in Golc nista bila več toliko v igri, priložnost pa so dobili torej tudi ostali igralci.

V naslednjem kolu bo za Elektro zelo pomembna tekma s Cometom v gosteh. Morebiten poraz bi jim gotovo že zmanjšal možnosti za uvrstitev na tretje mesto, ki jim omogoča tekovanje v končnici.

Velenje:Mlinotest 19:19 (10:6)

Velenje: Lakič, Misaljevič 2, Golič 1, Topič, Zidar 10, Katič, Oder 1, Fale 5, Hudar, Ikič, Deli, Hrast.

Velenje:Pomurka Bakovi 22:19 (13:10)

Velenje: Matovič, Čater 1, Krejan 4, German, Ojsteršek, Plaskan 6, Ocvirk,

Rozman 7, Šeško, Vogler 3, Cvetko 1, Vajdl.

Rudar (V):Gorica 4:3 (3:2)

Strelci: 1:0 Cvikel (4), 2:0 Karič (12), 3:0 Pranjič (21), 3:1 Breznikar (37), 3:2 Smajič (45), 4:2 Goršek (65), 4:3 Debenjak (70).

Rudar (V): Magrič, Poljšak, Skerbinek, Grajfo-

Tudi deset zadetkov Zidarjeve (v belem dresu) ni bilo dovolj za obe točki.

Krejan v kleščih med nasprotnikovima igralcema

Trener Bukovič je bil na tekmi z mladimi Ljubljancani v glavem miren. V soboto v gosteh pri Cometu bo gotovo veliko bolj razburljivo. Na sliki od leve: Pipan, Golc, Bukovič, Lipnik, Brešar, Bogataj. (VOS)

Trgovina SPORT AS
ELEKTRONSKO NAPENJANJE
lopelj

Mali nogomet

Igranje malega nogometa se iz odprtih prostorov seli v dvorane. Minulo nedeljo je bil pod vodstvom ravske ekipe Lispo v Rdeči dvorani Velenje prvi letošnji dvoranski turnir. Na njem je zmagal Sport klub pred Madlom — Super Li.

Z. G.

Trgovina SPORT AS
ELEKTRONSKO NAPENJANJE
lopelj

ner, Golač, Doler (Muslimović), Karič, Pranjič, Oblak, Cvikel, Goršek (Smajlovič).

Elektra:Smelt Olimpija ml. 116:78 (64:30)

Elektra: Mrzel 2, Pečovnik 4, Dumbaya 4, Lipnik 21, Pipan 24, Golc 26, Brešar 7, Plešej 14, Tomic 14.

Novice iz Šaleškega alpinističnega odseka

10. novembra so se prvič tudi mladi prosti plezalci iz Velenja udeležili tekmovanja za mladinski slovenski pokal v prostem plezanju. Tekmovanje je bilo tokrat na umetni plezalni steni v LJUBLJANI! Iz ŠAO se ga je udeležilo 11 tekmovalcev, ki so se glede na to, da nekateri vadijo šele dobra dva meseca, zelo dobro uvrstili.

Tako so se še posebej izkazali Tomaž Jevšnik, ki je v kategoriji mlajši pionirji zasedel odlično 2. mesto, Grega Pilič pa 15. mesto.

Pri starejših pionirjih je bil Grega Šeliga odličen tretji, Janči Vrhkar pa 11.

V Velenju (v Rdeči dvorani) bo v nedeljo 5. TEKMA ZA SLOVENSKI POKAL V PROSTEM PLEZANJU ZA ČLANE. Kvalifikacijsko tekmovalje bodo pričeli ob 10. uri, finale tekmovalja pa ob 16.00.

Velenje nov šport, še posebej vabimo občane, da si v čim večjem številu ogledajo to atraktivno tekmovalje, ki se bo pričelo v Rdeči dvorani v

Za plezanje se odločajo tudi dekleta.

nedeljo ob 10. uri! Upam, da bo tudi na takšen način med nami vse manj tistih, ki še vedno mislijo, da prosto plezanje ni šport!

S planinskimi pozdravi!
Načelnik ŠAO:
Ivč KOTNIK

Kegljanje

Visoka zmaga v gosteh

Šoštanjski kegljači so tudi z igrar v drugem kolu v prvi medobčinski ligi dokazali, da so resen kandidat za vrh razpredelnice. V prvem kolu so doma kar za 330 kegljev razlike premagali RSD Emo Celje, v drugem pa še z višjo razliko v gosteh ekipo Izletnika. Rezultat je bil 5047:4706. Odlični rezultat je dosegel Hasičič, ki je z 930 keglji postavil osebni rekord. Ostali šoštanjčani so dosegli naslednje rezultate: Križovnik 867, Črnjavič 834, L. Fidej 821, Glavič 798 in Kramar 797.

V 3. kolu se bodo na domačem kegljišču v prostorih Šoštanjskih Termoelektrarn srečali s kegljači Dobrne. Ta derbi tekma bo v soboto, s pričetkom ob 15. uri. Domači kegljači obljubljajo še tretjo zaporedno zmago in vabijo ljubitelje kegljanja na ogled dvoboja.

Karate

Dominković in Petermanec prvaka

V Žalcu je bilo v nedeljo državno slovensko prvenstvo v karateju za mladince. Na njem so nastopili tudi mladi tekmovalci Velenja in Šoštanja. Šoštanjčani so si priborili štiri medalje. Državni slovenski prvak v super lahki kategoriji je postal Robert Petermanec, v polsrednji je Jože Gorjup osvojil srebrno medaljo. Ekipno je Šoštanj v Katah osvojil 2. mesto za Rušami.

TOM SKI
SERVIS

Tudi Velenjski karateisti so se že po tradiciji vrnili iz mladinskega prvenstva z odličji. Jaka Dominković je postal prvak v teži kategoriji, Boštjan Brglez je osvojil bronasto medaljo v super lahki kategoriji, ekipa v sestavi: Dominković, Brglez, Mijič, Pritznik in Aleksič pa je prav tako osvojila bronasto medaljo.

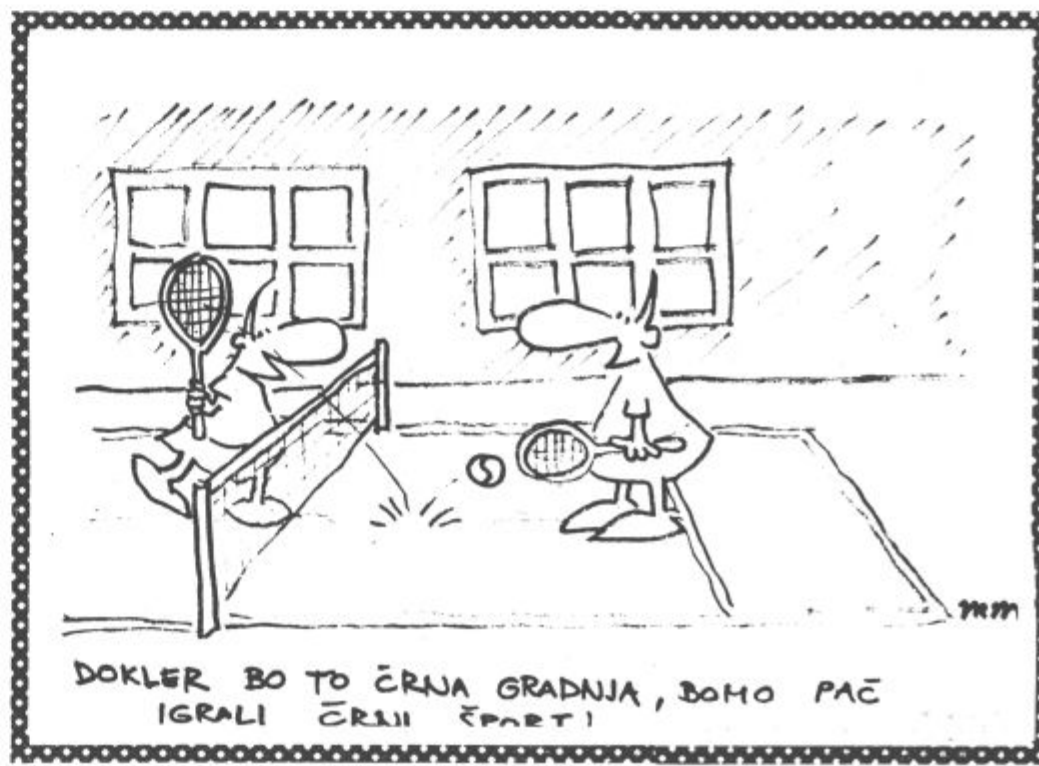
Tu je zmaga Ljubljana pred Emono, 3. mesto so torej osvojili Velenjčani, 4. pa Mariborčani.

KK Savinja Celje je izvedel medregijsko prvenstvo v fudokan karateju za pionirje. Velenjski pionirji so dosegli naslednje rezultate: Pri mlajših pionirjih je zmagal letošnji slovenski prvak Sprečaković ..., tretji je bil Kotnik; pri pionirkah je bila Cingesarjeva prav tako tretja, tretji pa je bil tudi Mir pri starejših pionirjih.

sto 7.000,00 slt in 4. mesto 3.000,00 slt. Za turnir je veliko zanimanje, saj so se zanj prijavile že 6 Hrvaških, 2 avstrijski in 1 madžarska ekipa.

Žrebanje bo jutri 22. novembra ob 17. uri v prostorih Sport

kluba, Smarska 24 a. Do tega dne sprejemajo še prijave. Startnina znaša 2.500,00 slt, ki jo je potrebno plačati na naslov Sport klub Velenje. ZR: 52800-678-57385. Informacije po tel. na številki 063/857-171 (Aljaž) med 21. in 22. uro.

NAŠ CAS	NOTA	NEMSLA PESNIK ... MARIA RIJKE	NAŠA CELINA	NAJVEČI MORSKI SESALEC NOBELIJ		IGOR OMERZA		OTTO EHRlich DOSTAVNI LISTEK		ČEBELI PODOBNA GUŽELKA	STRD		FR. FILM GRADUJA MAGALI	ZDRAV. TRAVNIŠ. RAST. INA	NASPROT- NA OBDO- ŽITEV ALI OBTOŽBA	OKRAJŠ. SRBSKO MOŠIME
OTOK IN BRZAVA V MALIH ANTILAH						HRANA, JED PREJ- VALKA NEMČIJE					OTOK OB SARDINIJ NIM. SLO- DATELS					
POSODA ZA UMI- VANJE					ŠIDOV. MOŠIME	NACIJA NELA ERTISNIK				SELEN PEVEC KERSHAW		AYTOR PRETEP RAWANJE				
GORONJE V SAHARI (ASBEN)				JEPKO- SLOVEC LOGAR BIZMUT			STANE SEVER		ŽENSKA, KI DOBI NAGRADO RABON							
GIZDALIN- STVO, O- SADNOST							IGRALEC	3 NAJDAJŠA FRANC. KRAJ		"DVOBLJN MOŠKA GOSPOVAR						STISKANJE KORIN. ALI NEKONVINC- KIH DELCEV
MAJHNA KEPA						VRSTA BRESKVI V ŽELEPO					POSODA ZA VODO ANDREJ STOJAN		OČET			
TROPSKA PAPIGA				RUSKI PIŠATEL (SERGEJ)					UTELEŠE- NJE EOGA VLADIMIR	LEVI FILM REKLE KRAJ TONE ANDREJ			ST. TIP CI MOŠO- VEGA ANTA			

[illegible]

								KONICA
VULKAN, ŽRELO, KRATER.			OSNE ŽIRO- BA PISARJA <u>ZVONČINA</u> NOTA "F"			DANSKI OTOK SLIKAR SUBIC		
UGANDSKI DIKTATOR AMIN		PODRUČJE DEJAVNOSTI ANTONI DERMOTA			JAM. SKUPINA TEL(CHARLES)	IVAN GROHAR		
ZNAČIL- NOŠTINE - NAŠTINE - GA ČLOVEKA								
PRESTOJNI- CA NERODEN BABILON JE OBVEŠTATI		STANKO ARNOLD		MALŽAR			AVTOR KRIŽANKE R. NOČ	NAS ČAS

podarja naslednje nagrade:

1. nagrada: kosilo ali večerja za 4 osebe v restavraciji Gaj Mozirje
2. nagrada: darilni bon v vrednosti 1.000 SLT (M — ZKZ Mozirje)
3. nagrada: 100 svežih jajc

Imena nagajencev bomo objavili v Našem času v četrtek, 5. decembra.

HOROSKOP

OVEN od 21. marca do 21. aprila

Življenje se vam počasi ureja in ubira tokove, ki vam odgovarjajo. V tem tednu boste v starem elementu in boste delali več in dobro. Nekaj težav boste imeli le s partnerjem, vendar boste tudi te le prehodne narave, tu in tam pa tako morate dvigniti svoj glas. Finančno stanje se vam še nekaj časa ne bo uredilo, tako, da bo bolje, da pričnete živeti nekoliko bolj skromno. Skrite rezerve kopnijo.

BIK od 21. aprila do 20. maja

Zagrenjenost in slabo počutje se bosta nadaljevala ves ta teden. Veliko ste krivi sami, saj je vzrok vaše brezvoljnosti in zdolgočasnosti v vas samih. Ne morete se oprijeti nobenega pametnega dela, ker venomer vse odlagate na jutri. Poleg tega s svojo neverjetno trmo in zaverovanostjo vase odganjate še tiste redke prijatelje, ki so vas pripravljeni poslušati. Vzemite se v roke in naredite kaj za spremembo tudi ves ta teden dolgočasnih dni.

DVOJČKA od 21. maja do 21. junija

Pričeli boste s kratko trajajočimi zabavami, potem pa nikakor ne boste znali prenehati. Doma za vas ne bo obstanka, želeli si boste le med ljudi. Velika želja po ljubezni in pozornosti bo povzročila, da boste precej glasni v vsaki družbi, vendar boste s tem le odganjali tisto osebo, ki vas najbolj privlači. Na delovnem področju bo prišlo do večje krize, ki bo trajala še ves ta mesec, razrešitev pa je odvisna le od vas.

RAK od 22. junija do 22. julija

Nadaljevali boste s serijo uspehov, zato boste presrečni in zadovoljni s svojim življenjem. Doma se ne boste počutili najbolje, sicer pa ste že znan potepuh. Finančno stanje se vam je nepričakovano močno izboljšalo, denar pa boste brezglavo trošili. Največ bo »odnesla« garderobera, nekoliko manj pa trajne dobrine, ki vas zaenkrat še ne zanimajo. Na obzoru je čudovita ljubezenska avantura!

LEV od 23. julija do 23. avgusta

Prijetno presenečenje vas bo spravilo v neverjetno dobro voljo, poleg tega pa bosta s partnerjem uredila kar nekaj neso-glasij. Nekdo vam bo ponudil zanimivo in prijetno delo, zato nikar ne cinčajte preveč, saj so take priložnosti zelo redke. Tisti, ki imate otroke, boste več časa kot sicer posvečali tem, to pa vam bo dneve naredilo še lepše in zanimivejše.

DEVICA od 24. avgusta do 30. septembra

Naredili ste napako in zaupali nekemu, ki vas je nekoč že vrgel na nož. Zato se vam bo partner maščeval na enak način, kot ste ga prizadeli vi, to pa bo povzročilo veliko krizo v vaši zvezi. Krepko premislite, ali ima sploh še kak smisel, da ostajata skupaj, ali je bolje, da se čim prej razideta. Tudi, če bosta ostala skupaj iz čiste finančne računic, med vama nikoli več ne bo prave ljubezni. Pazite na cesti!

TEHTNICA od 24. septembra do 23. oktobra

Slaba volja in brezcilnost bosta prevladovala v naslednjih dneh, vzroki pa so globoki in se za vami vlečejo že nekaj časa. Nikar si ne delajte utvar, nekdo preži na vsako vašo napako, zato bodite veliko bolj pozorni kot sicer. Občutili boste tudi veliko željo po ljubezni in pozornosti, vse to pa je lahko tudi posledica pretrujenosti in enoličnosti, ki jo prej niste bili navajeni.

ŠKORPIJON od 24. oktobra do 22. novembra

V vas je vse preveč neodločnosti in zato se vam marsikatera lepa priložnost izmuzne skozi prste. Tokrat se opogumite in zgrabite priložnost, ki se vam ponuja na odprti dlani, res je, da je v tem malo tveganja, vendar brez tega ni nobenega uspeha. Partnerja postavite pred dejstvo in mu povejte vse, kar vas teži. Presenečeni boste nad uspehom!

STRELEC od 23. novembra do 21. decembra

Čeprav ste po naravi neverjeten realist, vas bo naslednje dni malce zanašalo. Sanjali in sanjali boste o stvareh, ki bi vam bile z malo več odločnosti popolnoma dosegljive. Ne krivite okolice in življenja za vse, kar se ne odvija tako, kot si želite. Storite prvi korak, sicer bo kmalu prepozno. Obeta se vam zanimivo potovanje, na katerem boste naredili nekaj proti vašim načelom.

KOZOROG od 22. decembra do 22. januarja

Privoščili ste si daljši počitek, ki vam bo dobro del, saj ste bili na robu živčnega zloma. Življenje se bo počasi vrnilo v ustaljene tokove, doma pa boste neverjetno počasi vrtnili. To vam bo partner pokazal kar nekajkrat na dan in priznati si boste morali, da ste to pogrešali. Pojavile pa se bodo manjše finančne težave, ki bodo bolj kot kaj drugega odraz velikih potreb. Ne razvadite se preveč!

VODNAR od 21. januarja do 18. februarja

Ne le zato, ker ste vodnar, resnično vam bo pričela teči voda v grlo. Ko boste razmišljali, kje ste naredili napako, boste ugotovili, da ste bili preveč zaupljivi in predobri. To se le redkokdaj obrestuje, vas pa je krepko udarilo po glavi. Zatečite se po pomoč k mladostnemu prijatelju, nikar ne oklevajte in mu stvar razložite brez oklepanja. Nasvet, ki vam ga bo dal, bo resnično odraščajoč.

RIBI od 19. februarja do 20. marca

Uspehi se bodo vrstili, veseli boste tudi tistih najmanjših. ne čudite se, da se vam je življenje obrnilo toliko na bolje, saj ste si to zaslužili s poštenim delom. Dneve in večere vam gredo le spoznanje, da so dnevi preveč podobni eden drugemu in da se vam življenje spreminja v enolično preživljanje teh. Spustite se iz oblakov na tla, saj boste stvar spremenili le, če se boste še malo bolj potrudili. Nehajte se podčinjati. Nekdo vas bo lepo gledal, pa tega ne boste hoteli opaziti.

Metka
Mujadžić
Kaligaro

Tako, odzvali ste se našemu vabilu in obiskali savno. Verjetno že imate svoje mnenje o njej. Stoletne izkušnje Fincev pa so potrdile v katerih primerih deluje savna na telo najboljše in kdaj se ji odrečemo.

ČISTILNA moč savne je ogromna. Vroči zrak v savni nam odpre pore, izloči se znoj, z njim pa tudi vsa globoko ležeča umazanija iz kože. Kopanje v savni je zato zelo priporočljivo za tiste, ki imajo akne in druge težave s kožo. Znojenje pomaga odstraniti mrtve celice kože. Seveda je to bolj učinkovito odstranjevanje

KOZMETIČNI NASVETI

Učinki savne

kot pri navadnem umivanju.

FIZIČNO delo — pri fizičnem delu, ko je telo izčrpano je kopel v savni idealna. Zato jo tudi športniki s pridom uporabljajo po naporih za izboljšanje celotnega telesnega počutja.

SPANJE — Po končanem kopanju v savni je sprostitve telesa popolna. Tako tudi ljudje s kronično nespečnostjo po njej spijo zelo dobro.

CELULIT — se pojavi predvsem pri ženskah, ki imajo več maščobnega tkiva. Velik vpliv na nastanek celulita ima tudi hormon estrogen, ki ustvarja primerno okolje za nastajanje celulita. Vzrok za nastanek celulita je moderen način življenja. Kopanje v savni priporočajo kot učinkovito sredstvo za odstranjevanje celulita. **ALI JE SAVNA**

priporočljiva tudi za bolnike?

Ljudje, ki se nikoli ne spotijo, so občutljivi in hitreje zbolijo. Že Kneip je govoril, da je bolezen premagana, ko se bolnik spoti. Za posameznega bolnika naj odloči zdravnik, kdaj je kopanje v savni zanj primerno. Navedla pa bom nekaj primerov: Razvoj **PREHLADA** lahko v začetni fazi s kopanjem v savni preprečimo. Viruse premaga pospešeno kroženje krvi. Po zaključku kopanja se morate dobro ohladiti, tako, da dobi telo prvotno temperaturo. Kopel lahko čez dan ali dva ponovite. Seveda pa presodite po lastnem občutku.

CIRKULATORNE motnje — V zimskem času se ljudje pritožujejo, da imajo hladne roke in noge. Redni obiskovalci savne ne pozna-

jo teh težav, saj je menjavanje vročega in hladnega zraka intenzivni trening za ožilje. Zato imajo ti ljudje tople noge tudi pozimi, kar pa jih varuje pred prehladom.

REVMATIČNA obolenja (mišice in sklepi)

Kopanje v savni omili bolečine pri revmatskih obolenjih. Pri zdravljenju teh obolenj ima velik vpliv duševna sprostitve, telesni počitek in tudi fizikalna terapija v obliki toplotnih izvorov in razgibanja sklepov.

LEDVICE — z znojenjem se izločajo iz telesa toksične snovi. Pri motenem delovanju ledvic poskuša telo izločiti čim več teh snovi z znojenjem. Znoj pa je po kemični sestavi podoben razredčenemu urinu. Nekaterim bolnikom kopanje v savni prija, drugim ne. Zato se predhodno posvetujte z zdravnikom in upoštevajte njegovo mnenje.

MODA

V modi za mlade v jesensko-zimski sezoni 91/92 prevladujejo linije, ki iščejo svoj navdih v veselih šestdesetihletih. Seveda ni vse direktno prevzeto, le barve in osnovne smernice se zgledujejo v teh časih. Večina, ki se bo odločila za ta stil, ima doma mamo, ki se prav gotovo še spominja, kako se je oblačila, ko je bila mlada. Stil šestdesetih let pa ni moden le za nežnejši spol, močno je prisoten tudi pri moških.

Poglejmo glavne značilnosti tega stila. Barve so močne, izrazite in žive. Teh ni bilo veliko v preteklih letih, zato bo za marsikatero odločitev za živo oranžno, močno svetlo modro, divje rumeno ali zeleno, pomenil kar nekaj zatrege. Vse to seveda v kombinaciji s črno. Toliko o barvah, kaj pa linije. Prevladuje princes kroj, večje fazone, ve-

V stilu šestdesetih

liki ovratniki, zvon... Značilni so tudi veliki, izraziti

gumbi in našiti žepi, ter dvojni, poudarjeni šivi. Tiste, ki imate lepe postave se le odločite za kratka krila, čim bolj mini obleke. Novost v tej modi so kratke hlače, ki ni nujno, da so v bermuda stilu — lahko so oprijete, oblečemo pa jih preko raznobarnih debelejših nogavic. Ustavimo se še pri obuvilih. Pete so štirioglate in vseh višin, pri prstih čevlji niso več ošiljeni, ampak ploski. Veliko je gležnarjev in čevljev, ki jih stisnemo z vezalkami. Tudi pri čevljih velja, da so lahko živih barv. Ličenje pri tem stilu oblačenja je nekoliko močnejše z obvezno črno obrobo oči, še posebej pa moramo poudariti trepalnice. Še frizura. Čim bolj košata, lahko z lasnim vložkom, natopirana, polepšajmo jo s trakom. Če lase spnemo, naj bo v tem kar nekaj fantazije...

BRIVNICE IN ČESALNICE VELENJE SVETUJEJO

RAJKO PEČNIK
frizer inštruktor

Morda ste že sami opazili, da je frizerska dejavnost vedno želja na novosti, zato se na tem področju nenehno nekaj dogaja: porajajo se novi modni trendi, na tržišče prihajajo novi materiali, nova orodja... Vse to zahteva od frizerjev, da nenehno dopol-

njujejo svoja znanja in bogatijo svoje izkušnje.

Seveda je zelo pomembno to, da tudi mi — kot stranke posvečamo lasem dovolj pozornosti, zlasti negi svojega lasišča.

Letošnji udeleženec mednarodnega frizerskega sejma v Londonu **RAJKO PEČNIK** nas bo v nekaj zaporednih prispevkih popeljal v svet mode in strokovne nege naših las. Tokrat

MODNI BARVNI ODENKI LAS

Barva za lase neguje in niansira lase. S pravilno uporabo barve dosežemo željeni barvni ton in lesket las. Ni lepšega kot so negovani in lesketajoči lasje.

Za to sezono so modne barve naslednje:

- rjavordeči odtenki skoraj prevladujejo
- zlatorumeni, blond ali zelo svetlo blond odtenki ne zaostajajo
- zelo modna barva je tudi rdeča barva vendar umirjeno rdeči odtenki.

Črnomodri ali do »onemoglosti« osvetljeni lasje pa so že zdavnaj izven modnih smernic.

Prameni se že nekaj časa izvajajo samo z barvami za lase.

Nianser ali barvna paleta pa nam omogoča skoraj nešteto možnosti.

Opozoril bi še na kemijski postopek barvanja las. Barva za lase je v osnovi skupek umetnih pigmentov in je alkalna na pH lestvici. Ko jo pripravljamo dodajamo vodikov (H₂O₂), s tem razredčimo barvo. Takoj, ko jo nanesemo na lase, prične delovati. Barva se veže v sredino las na tako imenovane peptidne vezi. Z barvami dodajamo umetni pigment, kateri se lahko veže med naravni pigment ali pa ga spodrine in zasede njegovo mesto.

Končni rezultat barvanja je viden po tem, koliko so lasje dojemljivi za absorpcijo umetnega pigmenta. Zelo pomemben je nadaljnji postopek, s katerim zaključimo barvanje las.

Pri kakršnemkoli kemijskem postopku, ki ga izvajamo, razgradimo lase. Po vsem tem pa moramo doseči prvotni videz las in še več naravni videz las.

Sedaj, ko se nam vsem dviguje ekološka zavest, se z veliko hitrostjo pojavljajo najrazličnejši preparati, ki so v svoji kemijski osnovi popolnoma spremenjeni. Frizerji težimo k temu, da so lasje videti negovani, zdravi, da je v laseh lesk in življenje. Zato pa moramo storiti nekaj tako frizerji kot tudi stranke same. Priporočam, da bi se kemijski postopki preparacije in barvanja las izvajali izključno pod nadzorstvom torej v frizerskih salonih in da jih izvaja strokovnjak — frizer.

Naredimo nekaj za svoje lase, da bodo videti negovani, predvsem pa zdravi!

ELEKTRO SERVIS

TONE GRLICA
Hofbayerjeva 4, Mozirje
Tel.: 063/831-203

vam nudimo: — popravila malih gospodinjstevskih aparatov
in električnega orodja

Iskra**BLACK & DECKER**

— previjanje vseh vrst
elektromotorjev

Delovni čas: vsak dan od 8. do 17. ure

NOVOST: Po predhodnem telefonskem naročilu boste na popravilo stroja lahko kar počakali!

Koroška 8 c,
Velenje
Tel.: 855-998

VARČUJTE V

KUPUJTE!

● pralni prašek OSKAR 20 kg	1.480 SLT
● toaletni papir uvoz 10 kom	179 SLT
● jabolka za ozimnico kg že za	25 SLT
● olje Zvezda 1 liter	64 SLT

Blago vam po želji dostavimo na dom.
Market je odprt vsak dan, tudi ob nedeljah!

ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHNIKOV VELENJE
TITOV TRG 2
VELENJE

RAZPISUJE

javno prodajo v nedeljo 24. novembra 1991 ob 18 uri v prostorih ZSAM Velenje (Delavska univerza Velenje Titov trg 2).
Na javni prodaji bo naslednje vozilo v voznem stanju, opremljeno za delo avto šole:

NAZIV VOZILA: LETNIK:	IZKLICNA CENA:
AVTOBUS TAM	
190 a 11 45	600.000,00 SLT ali
sed. + 2	15.000 DEM

Informacije in ogled motornega vozila bo v nedeljo 24. 11. 1991 od 8.—12. ure na avtosejmu pred Rdečo dvorano. Javna prodaja bo, če bosta za osnovno sredstvo pred pričetkom licitacije vplačani vsaj 2 (dve) varščini. Varščina znaša 10 % izključne cene.

Prezvez in celotno plačilo kupljenega motornega vozila je potrebno opraviti do 6. 12. 1991.

Racionalles
d.o.o. SLOVENJ GRADEC

OB CELJSKI CESTI

VSE ZA VAŠO HIŠO

POPUST DO 50 %

VELEPRODAJNE CENE IN ŠE NIŽJE!
SAMO 1000 OKEN IN 1000 VRAT
OD 25. 10. DO 25. 11. 1991

— okna izolir in polkna LESNA, I. kl.	— 30 % pop.
— furnirana vrata SUMO LESNA JUS, navadna in rustikalna, I. kl.	— 30 % pop.
— furnirana vrata SUMO, LESNA, nemška DIN, rustika C in A, I. kl.	— 50 % pop.
— furnirane stenske in talne obloge PAMO, LESNA, I. kl.	— 30 % pop.
— ostrejšja za hiše, deske, letve po specifikaciji	— 10 % pop.
— tegola CANADESE, črna, rdeča	— 10 % pop.
— alpski strešnik BRAMAC in DONAVSKI	— 3 % pop.
— ladijski pod, masivna obloga, lamelni parket	— 10 % pop.
— podstrešna okna in stopnice	— 10 % pop.
— vhodna in garažna vrata	— 10 % pop.
— vse vrste panelnih, vezanih in ivernih plošč	— 10 % pop.

Formatiziramo plošče po želji kupca. Odkupujemo hlapovino smreke in opravimo blagovno zamenjavo, zelo ugodno, tudi traktorje Zetor itd. imamo. Plačilo samo z gotovino ali naročilnico SZ pri plačilu v 8 dneh. Če kupite za več kot 50.000 SLT, dostavimo na dom do 120 km. Čakajo vas bogata darila (odvisno od vrednosti nakupa). Odprto vsak delovnik od 8. do 17., v soboto od 8. do 12. ure. Informacije po telefonu 0602/41-941, 41-160, faks 41-063 ali **GRABENIK MARIBOR**, Sokolska 102, Studenci, tel. 062/31-980, **GORNJI LOGATEC**, tel. 061/741-905, od 14. do 18., v soboto od 8. do 12. ure, **JAVOR KRANJ**, Stražišče — opekarna, tel.: 064/311-761.

Če se dobro kupi, je življenje lepše!

PRIDITE — KLIČITE — ODPELJITE!

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, p. o. CELJE

AVTOTEHNIKA

Bežigradska ul. 13

V AVTOTEHNIKI CELJE UGODEN NAKUP OSEBNIH AVTOMOBILOV GOLF, AX 14 TGD in Škoda Favorit.

— **GOLF DIESEL 5 PRESTAV SAMO 897.000 TOLARJEV**, cena je s prometnim davkom. Dodatna ugodnost v vrednosti 70.000 tolarjev, predstavlja dodatno opremo avto radio, snežne verige, sedežne prevleke, vlečno kljuko, tepihi, obvezno opremo in tehnični pregled.

— **OSEBNI AVTOMOBIL AX 14 TGD diesel 495.000 SLT** cena brez prometnega davka.

— **OSEBNA VOZILA ŠKODA FAVORIT 299.000 SLT** cena brez prometnega davka.

Dobava takoj, količine so omejene.

VAŠ NAKUP V AVTOTEHNIKI, V VAŠE IN NAŠE ZADOVOLJSTVO.

● Informacije: tel. 063 37-131 ali 38-365.

GRABNERJEVA HIŠA

**IRMA
MAVRIC**

V prijaznem butiku MIKA vam po zelo ugodnih cenah ponujajo veliko privlačnega.

Tekstilni izdelki za vso družino so zbrani na policah. Otroške, moške in ženske bunde, trenirke, pletenine, hlače, bluže, spodnje perilo, nogavice, posebno pozornost v teh dneh pa zaslužijo praktične termo hlače za hladnejše dni.

Bogata izbira, lepi in kvalitetni modeli in kar je najpomembnejše, ugodne cene in možnost plačila na več čerkov, so gotovo razlogi, da boste tudi vi obiskali butik MIKA.

V mesecu decembru vam podarjajo 10% POPUST!

**Nada
Muhovec**

V pritličju Grabnerjeve hiše boste našli tudi market NADA, bogato založen z vsemi živili, pijačami in čistili.

Med posebnosti njihove ponudbe sodi vsekakor dobro znano pecivo in kruh pekarnice Petrovič in dobro znane Prekorškove delikatese, seveda pa lahko kupite tudi sadje in zelenjavo.

Cene so konkurenčne. V marketu NADA lahko kupujete vsak dan od 8. do 19., ob sobotah do 13. ure, svež kruh, mleko in vse ostalo pa boste dobili tudi ob nedeljah do 11. ure.

Obiščite MARKET NADA, gotovo boste zadovoljni!

ZLATARSTVO

DARJA ROŽIČ

Želite vaše drage obdariti, razveseliti, a ne veste kako?

IZBERITE DARILO, KI OSTANE... Pri Darji Rožič

vam je na voljo res lepa izbira uhanov, prstanov že od 1.000 SLT, verižic od 1.500 SLT, zaplestnic, brošk, unikatne poročne prstane in nakit vam bodo naredili po želji.

Če potrebujete le kakšno popravilo, graviranje ali čiščenje, želite zamenjati staro zlato za novo ali prodati zlato, jih obiščite! Poleg konkurenčnih cen, lahko kupite na 2 čeka.

Od 15. decembra pa vas čaka še 20% NOVOLETNI POPUST!

K nakupu v Grabnerjevo hišo vas prijazno vabijo prijetne trgovinice. Trgovine so odprte vsak dan od 8. do 12. in od 16. do 19. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure, razen Grabnerjeve in MARKETA NADA, ki sta odprta vsak dan.

MIKOL

Rečica ob Savinji, 63332
Nizka 20 a

**trgovina z
mešanim blagom**

V NAŠI PRODAJALNI BO VSAK KUPEC NAŠEL NEKAJ ZASE. POLICE SO BOGATO ZALOŽENE Z ŽIVILI. PRI NAS SI LAHKO IZBERETE VSE ZA VAŠO SHRAMBO. BLIŽA SE NOVO LETO, POSKRbite, DA BOSTE OBNOVILI ZALOGO PIJAČ.

Prav tako so vam na voljo tekstilni izdelki, kupite pa lahko tudi izdelke bele tehnike...

Na zalogi imamo vse vrste krmil, po naročilu lahko pri nas dobavite gradbeni material.

IN ŠE NEKAJ ZA VAS:

Ob nakupu z gotovinskim plačilom nad 1500,00 SLT v mesecu decembru dobite nagradni kupon, ki bo izžreban dne 31. 12. 1991 ob 17. uri v naši prodajalni.

Nagrade bodo tri — prijetne in koristne.

Hvala za zaupanje

GRABNERJEVA HIŠA

**MAGDA
POSEDEL**

CEKIN je darilni butik in hkrati še komisijska prodajalna.

Majhna trgovinica z neverjetno izbiro daril, daril in še enkrat daril. Vse za praznične decembrske dni boste našli v Cekinu; ob božičnih okraskov, adventnih venčkov, šopkov za dekoracijo, praktičnih daril in za otroke nepogrešljivih igračk, vse pa vam bodo tudi lepo aranžirali. Včasih je kar težko izbrati darilo, a zagotavljamo vam, da v Cekinu prav vsak najde kaj primerne.

V mesecu decembru vas bodo ob večjem nakupu še presenetili!

Ker je nakupovanje za mnoge bolj nervozna zadeva, bo dobrodošla novica za vse, ki boste obiskali krasno urejeno Grabnerjevo hišo, PRIJETEN LOKAL GRABENČEK V PRITLIČJU...

V Grabenčku ali pred njim boste lahko sedli, v miru pokramljali, popili kavico ali kaj drugega in verjemite, čas v tem prijetnem ambientu vam bo kar prehitro minil.

Grabenček vas prijazno vabi!

Se sprehajate po Mozirju in morda še ne veste, da je v GRABNERJEVI HIŠI nova prodajalna KOČEVAR?

Stopite v prodajalno KOČEVAR in na bogato založenih policah boste poleg usnjenih oblačil, denarnic, torbic in pasov našli tudi italijanske čevlje, škornje...

Poleg usnja vam je v novi prodajalni na voljo tudi ostala konfekcija: od velike izbire moških srajc do ženskih plaščev po zelo ugodnih cenah!

Pri nakupu v mesecu novembru, bo s kupončkom vaš znesek manjši za 10 %, lahko pa se odločite tudi za nakup na 2 čeka.

NAMESTO ČEZ MEJO, PRIDITE KAR V MOZIRJE V PRODAJALNO KOČEVAR!

Turizem smo ljudje?

Ali še velja izrek? Mislim, da ne. Že dolgo opazujem odnos osebja v družbenih lokalih (delavski klub, KSC, ...) do mladih in ostalih gostov. Slaba postrežba, dolgotrajno čakanje, zmerjanje gostov; to so vrline nekaterih natarjev in nataric v nekaterih naših lokalih. Toda v četrtek, 31. 10. 1991 okoli 13 ure pa je to preseglo vse meje.

Po pouku smo se odpravili v lokal KSC, da nekaj pojemo in se odpravimo domov. Prišli smo v napol prazen lokal ter opazili še nekaj praznih, nepogrnjenih miz; nekatere so bile še umazane od cigaretnega pepela. Toda nasproti šanka smo opazili tri pogrnjene mize in z namenom, da bi se vsedli za eno od miz, smo se odpravili tja. Natarica (ki kasneje ni hotela izdati svojega imena) nas je naglala in osorno dejala: »Tukaj že ne boste sedeli!

Tjale v kot se vsedite ter naročite kaj, če niste prišli kar sedet...«

Na vprašanje zakaj, nam je odgovorila, češ, šef je rekel, da mora mladina sedeti na oni strani, tu pa je samo za »resne« goste. Torej smo mi, mladina, »neresni« gostje? Ali je naš denar manjvreden?

No, kljub agresivnemu nastopu natarice smo se vsedli za pogrnjeno mizo. Poudarjam pogrnjeno, saj že v naslednjem trenutku na njej ni bilo več prta in pepelnika. Zraven je bil komentar, da smo uničili že devet prtov in da mi mize ne bomo imeli pogrnjene. Ko smo jo vprašali, če smo mi to naredili je skomignila z rameni, češ, ne vem.

Presedli smo se za drugo mizo, toda vse se je ponovilo. Vsa situacija je bila zelo smešna, saj je natarica tekala za nami in pobirala prte. Nekaj časa smo se trpeli, potem pa je bila mera polna. Zahtevali smo pritožno knji-

go. Zagrozila nam je, da bo poklicala šefa, knjigo pa je trmasto skrivala. Kljub prigovarjanju, naj nam izroči knjigo nam je ni hotela dati ter govorila, da se bomo že pogovorili s šefom. In glej ga šmenta, prišel je šef. Prišli so štirje miličniki z marico. Dober šef, kajne? Miličniki so se obnašali zelo korektno. Poslušali so obe strani ter hoteli narediti zapisnik. Natarica so opozorili nad odnosom do mladine, nam pa svetovali, naj gremo raje kam drugam, če že tukaj nismo postreženi. Natarica je napadla našo osebnost ter nas osramotila pred ostalimi gosti. Zato zahtevam njeno osebno opravičilo vsem prizadetim, saj je z nami ravnala, kot da smo pritepeni.

Po odhodu miličnikov smo na postrežbo čakali še dobre pol ure, toda ničesar nismo dobili.

Ura je bila okoli dve popoldan in mi smo se že začeli odpravljati s praznimi želodci proti domu.

Toda pred odhodom smo ponovno zahtevali pritožno knjigo in naleteli smo na odločen odpor.

»Mladina me pa ne bo ustrahovala,« je dejala, poleg tega pa je izrekla še mnogo psov, ki so letele na našo vzgojo, itd. Po dolgem prigovarjanju je le popustila in nam jo izročila. Ne tako prazna knjiga je že govorila o prejšnjih podobnih sporih v tem lokalu. Napisali smo pritožbo, toda ali jo bo kdo videl; šef, inšpektor, ali pa bo ostala skrita v kakšnem predalu.

Gospod šef, ali veste, kaj se dogaja v nekdanjem dobrem lokalu, kjer se je včasih zbirala Velenjska smetana? Zahtevam, da se prevzamejo določene sankcije zoper te natarice!!!

Delovnih mest je že tako premalo, zato se bo marsikateri natarik razveselil tega delovnega mesta. Razmislite! Na to pismo pričakujem konkreten odgovor in upam, da bo pismo v celoti objavljeno.

Aleš Čretnik, dijak 3. letnika družboslovne in naravoslovne šole Velenje

Iskrica v žalostnih očeh

V Nedeljskem dnevniku je bil pred časom objavljen članek z zgodovnim naslovom: »Bodo revnega šolarja vrgli na cesto?«

Verjetno ni človeka, ki se ne bi poglobil v članek in se na koncu zamislil. Gre za dve družini v Haložah, v težko dostopnem kraju s slabo cestno povezavo, kjer je dostop že jeseni težak, pozimi pa skoraj nemogoč. Tako smo se odločili pomagati. V veliko pomoč nam je bil g. Mirko Šoba, ravnatelj šole v Zavrčah, ki nas je prijazno sprejel in dobrodušno ponudil spremstvo do domačij Kokot in Gavez. Pri družini Kokot smo raztovorili zbrano pomoč, ki je vsebovala poleg materiala (obleke, hrana) tudi lep znesek v talarjih. Pripeljano smo razdelili na obe družini (družina Kokot ima sedem otrok, družina Gavez pa pet). Živijo v zelo skromni hišici (bivalni prostor 12 m², brez elektrike in vode, oče čaka na službo, otroci imajo da- leč do šole...)

Za pomoč smo se samoiniciativno odločile družine iz Kavč, Šenbrice in Konovega. Menimo, da je naša pomoč prišla v prave roke k praviim ljudem v teh odročnih in pozabljenih krajih. Oblačila, obutev in posteljino, ki smo jo pripeljali, bodo ti ljudje znali ceniti in koristno uporabiti.

Ostati nam namreč mora zavest, da tudi pred našimi očmi, v Sloveniji, živijo ljudje, ki živijo v nemogočih razmerah in jim je potrebno pomagati. Ti dve družini pa takšno pomoč tudi znata ceniti. Veseli smo, če smo vsaj za trenutek prižgali iskrico v žalostnih otroških očeh Kokotovih in Gavezovih.

Darko Špeh
Konovska 41, Velenje

Gospoda, vas zanima, kako živimo?

Prav zanima me ali se gospodje z ogromnimi plačami kdaj vprašajo, kako živimo siromaki. Mednje sodimo že tudi tisti, ki prejemajo (ob partnerja skupaj) 12 tisočakov in imamo tri šolo obvezne otroke. Ko poravnamo njihove stroške, pa stanarino in elektriko, nam za hrano in obleko ostane le še bore malo. Resnično ne razumem, kaj mislijo odgovorni, ko cene kar čez noč dvigujejo.

Cele noči ne spim, saj razmišljam, kaj naj skuham otrokom, ki jim ne morem dopovedati, da mi zmanjkuje denarja.

Veste tudi mojim otrokom bi koristilo morje, pa še kaj, pa jim tega ne morem privoščiti.

Prepričana sem, da teh gospodov, ki so nam ob volitvah toliko obljubljali, ne bi nihče več volil. Na vse obljube so pozabili, zdaj bi nam celo deset kož slekli, če bi jih le imeli.

Resnično želim, da gospodje kdaj pa kdaj pomislijo tudi na nas siromake, ki počasi še za črn kruh ne bomo imeli več, oni pa so si priskrbeli gore belega.

In veste, dragi gospodje, upam, da mi bo kdo odgovoril, siromakov med katere sodim in o katerih pišem, je že zelo veliko. Tako veliko, da bi bilo treba pomisliti na nas.

Iva Breznik

Do kam seže slovenska napoved?

Haški mirovni vrh je po zaključku bliže umazani vojni podpori tistim, ki nasprotuje suvereni pravici pretekle Jugoslavije. Napovedana prihodnost slovenske vlade za državo Slovenijo je vse težja.

Črnoglčedna uvodna stavka nista brez zmotne zaznave. Vendar slovenska ljudska volja za prihodnost in njeno pravično hotenje sta strpna in trdna odločitve, ki bosta rodila uspeh pred svetom. Prav tako sta za takšen odločen korak potrebne obe strani, tako med državljani in strokovno aktivno vlado.

Slovenska vlada se samozadovoljuje in si lasti svoj vojni red in strankarski skupščini ne dovoljuje timske rešitve. SLOVENIJA ni samo v LJUBLJANI. Na srečanjih po Sloveniji se vlada trudi biti prepričljiva. Obrambna ministrija si dovoljuje triumfalno komedijo v ljubljanskih zaporih na predvečer dneva mrtvih. Povzdigovanje cen, za slovensko prihodnost je zagotovo odvisna od kapitala, katerega delež gre za oborožitev slovenske vojske. Pred letom se je širilo demilitarizirano poslanstvo po Sloveniji, za pravično cono brez vojske.

Bitka za obstoj slovenske prihodnosti je huda danes, ko bistroumna Haško-Washingtonska mirovna zasnova med sprtima, obvladuje na grozeči napovedi gospodarske blokade v kateri bomo trpeli vsi. Čeprav nič krivi zaradi brezvestnih norih politikov. Rešitev prozičnega demokratičnega zapada in popotnica v Evropo postaja grenka.

Kako dolgo bo še tako? Vlada nas pelje s svojimi obljubami, ki najbolj prizadevajo socialno ogrožene, v pomanjkanje, bolezen... Konec pa bo boleč za vse? Le kdo bo delal fizično, če bomo vsi izčrpani?

Ob vsem tem utrinek iz Titovih časov in njegovega govora — citiram: »Kdor ne ljubi svojega naroda, ne more ljubiti drugih«; naslednji je iz Kajuhove pesmi: »Pravijo, da bo tako... in ne verjamemo v to! Ker ne more misel spremeniti se v pepel...«

Gradimo toprej prihodnost razumno, brez napuha. Le tako e ne bo izjalovilo zaupanje v napovedano osamosvojitve slovenske države.

Milan Žuraj

DEŽURSTVA

V Zdravstvenem domu Velenje:

Zdravniki:
Četrtek, 21. novembra — dopoldan dr. Žuber, popoldan dr. Kočvar, nočni dr. Vrabčič in dr. Pirtovšek.

Petek, 22. novembra — dopoldan dr. Popov, popoldan dr. Mijin, nočni dr. Lazar in dr. Renko.

Sobota, 23. novembra in nedeljo, 24. novembra — dr. Friškovec in dr. S. Rus.

Ponedeljek, 25. novembra — dopoldan dr. Grošelj, popoldan dr. Renko, nočni dr. Rus in dr. Vrabčič.

Zobozdravstvo:

V nedeljo, 24. novembra — dr. Aleksander Uršič, od 8. do 12. ure v dežurni zobni ambulanti.

Lekarna:

Ob sobotah in nedeljah je odprta dežurna lekarna Velenje z enourno prekinitvijo med 12. in 13. uro.

Na Veterinarski postaji v Šostanju:

Od 22. novembra do 29. novembra — Franc Blatnik, dipl. veterinar, Stanetova 47, Velenje, tel.: 857-875.

Na Veterinarski postaji v Mozirju:

Do 24. novembra — Marjan Lešnik, dipl. veterinar, Ljubija, tel. 831-219.

Od 25. novembra do 1. decembra — Drago Zagožen, dipl. veterinar, Ljubno, tel.: 841-769.

Zahteve desetletja zamolčanih in zapostavljenih

»Od Republike Slovenije pričakujemo, da TAKOJ in BREZ ODLAŠANJA predlaga Zvezni republiki Nemčiji, da naj ta zagotovi uresničevanje pravic, ki gredo mobilizirancem v nemško vojsko v letih 1941—1945, ki žive sedaj na območju Republike Slovenije in sicer po veljavnih nemških predpisih in pozitivni zakonodaji (BVG in dopolnitve). Če Republika Slovenija tega ne sproži, naj te pravice in obveznosti pod enakimi pogoji zagotovi sama.

Odškodnina iz vseh naslovov, ki jih zajema nemški zakon (BVG Bundes Versorgungs-gesetz) naj se odmeri, kapitalizira in izplača mobilizirancem v enkratnem znesku. Invalidske prejemke v odmerjenem odstotku invalidnosti naj se izplačuje tekoče mesečno v višini, kot to prejemajo invalidi v ZRN. Enako naj to velja za svojece (vdove, otroke ipd.) padlih, izginulih in umrlih. Enako naj se rešuje klimatsko zdravljenje, oprema ortopedskih pripomočkov, invalidskih vozičkov ipd.

Predstavniki Združenj mobiliziranih Slovencev smo zaradi poznave položaja in razmer pripravljeno sodelovati pri pogovori z nemškimi oblastmi in organi ter pri pripravi pogodbenih odnosov.

Zahtevamo, da se nakazana problematika obravnava ČIM- PREJ in da se obe Združenji takoj pisno obvesti o podvzetih ukrepih, kakor tudi o nadaljnjem reševanju nakazanih problemov in spornih zadev.

S temi zahtevami končujejo Spomenico, oblikovano in sprejeto na dveh sestankih vodstev Društva mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko s sedežem v Celju in Združenje mobiliziranih Gorenjcev v redno nemško vojsko s sedežem v Kranju. Spomenico so poslali predsedniku slovenske skupščine dr. Francetu Bučarju, predsedniku izvršnega sveta Lojzetu Peterletu in pristojnim ministrstvom njegove vlade — sekretariatom: za zunanje zadeve, za zdravstvo, vprašanja borcev in socialno politiko, za delo ter za borbe in vojaške inva-

lide. Poslali so jo tudi slovenskemu svetovnemu kongresu, saj živi veliko nekdanjih mobilizirancev zunaj matične države Slovenije.

O teh problemih se polnih 45 let ni smelo javno govoriti in pisati, zato veliko Slovencev, zlasti mlajših in tistih, ki med drugo svetovno vojno niso živeli na po nacistični Nemčiji okupiranem območju, problemov ne pozna ali ima popačene predstave o tem. Vodstvi obeh združenj sta v spomenici na kratko poskušali prikazati razmere, v kakršnih se je znašlo slovensko prebivalstvo v letu 1941. Naj nekatera dejstva ponovim in jih nekoliko razčlenim.

Po aprilski vojni 1941 je nacistična Nemčija priključila svoji državi velik del Slovenije (Spodnje Štajersko, južno Koroško in Gorenjsko), to je 10.620 km² z okoli 798.000 prebivalci. To prebivalstvo je posebna komisija razdelila v tri skupine:

— državljane Nemčije (deutsche Staatsangehörige)

— državljane Nemčije do preklica (auf Wiederruf)

— prebivalce, ki jim je zagotovljeno nemško varstvo (Schutz-angehörige).

NABORI IN MOBILIZACIJA

Na priključenih slovenskih ozemljih so takoj začeli uveljavljati nemško zakonodajo. Med drugimi je bil tudi zakon o obveznem služenju državne delovne službe (Reichsabbeitsdienst — RAD) in zakon o vojaški obveznosti (Wehrpflicht). Kot pravo podlago so za Spodnje Štajersko jemali odredbo o uvedbi vojaškega prava, ki jo je podpisal gaulleither Uiberreither z dne 30. 3. 1942. Za Gorenje je šef civilne uprave na zasedenih ozemljih Koroške in Kranjske, 7. julija 1942 izdal uredbi o vveljavi zakonodaje o delovni službi in vojaškega zakona na zasedenih ozemljih.

Na Štajerskem so se začeli nabori že v prvi polovici, na Gorenjskem pa v drugi polovici leta 1942. Nekaj tednov za tem pa so

že sledili vpoklici. Koliko fantov in deklet je bilo vpoklicanih na obvezno služenje državne delovne službe (RAD), ni danes nobenih podatkov. Še bolj tragično pa je, da ni točnih podatkov o številu nasilno mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko. Še manj znani so podatki o številu ranjenih, ujetih, padlih in izginulih. Takoj po vojni je bil opravljen popis za ocenitev vojne škode. V letih do 1953 je bilo še nekaj popisov, ki so zajemali tudi mobilizirance v nemško vojsko, toda ti podatki niso bili zainteresiranim dostopni, samostojno zbiranje podatkov pa je bilo strogo prepovedano.

Danes še vedno ugibamo o številu mobiliziranih Slovencev.

Po navedbah nekaterih zgodovinarjev naj bi bilo le okoli 35.000 mobilizirancev. V nemški spomenici (Denkschrift nr. 8) pa je navedena številka 80.000. Dejstvo je, da je na območju Spodnje Štajerske in južne Koroške mobilizacija do leta 1945 zajela fante in moške rojene v letih od 1908 do 1929, to je okoli 10% vsega prebivalstva. Z območja Gorenjske pa so bili mobilizirani fantje in moške letnikov 1916 do 1927, to je okoli 7% prebivalstva. Torej precej blizu podatkom, ki jih navaja nemška spomenica. Če od tega odštejemo nemški manjšini se prištevajoče prebivalstvo, lahko dokaj stvarno sklepamo, da je bilo v nemško vojsko mobiliziranih okoli 70.000 slovenskih fantov in mož.

Pred zgodovinarji pa je odgovorna naloga, da ugotovijo dejstva, kaj se je zgodilo s temi mobiliziranci. Okoli tretjina (tudi samo ocena) se jih je vključila v narodnoosvobodilni boj na območju Slovenije in drugih delov tedanje Jugoslavije ter v odpor-niška gibanja zaveznikih držav in narodov. Okoli 20% jih je padlo na frontah od ledenega Murmansk do vroče Libijske puščave, od Kavkaza do Atlantskega. Skoraj 10% jih je umrlo ali izginilo v ujetništvu oziroma na povratku domov. Večina mobilizirancev je bila ranjena, med njimi je bilo 6 do 9 tisoč težkih invalidov.

ZAPOSTAVLJANJE IN ZMERJANJE

Velikemu številu mobiliziranih Slovencev se je posrečilo sleči uniformo tuje vojske še pred koncem vojne ali pa izrabiati kaos ob razsulu in priti domov. Nekateri od teh so sploh zamolčali, da so bili v nemški vojski, zato pa so morali potem služiti celotni kadrovski rok v JA.

Ni bilo malo tistih, ki so se maja 1945 prebijali proti domu in prišli v roke jugoslovanske vojske. Namesto domov so romali v taborišča in mnogi so tam izginili. Preživele so izpustili šele po 23. avgustu 1945, ko je bil izdan zakon o amnestiji. Tedaj so se začeli vračati domov tisti iz vojnega ujetništva. Skozi temeljite preiskave so šli zlasti tisti, ki so se vračali iz sovjetskega ujetništva, čeprav so tam že nepopisno trpeli.

Zakon o amnestiji je pomenil le toliko, da so bili izpuščeni na prostost. Drugače pa so mobiliziranci ostajali še veliko let drugorazredni državljani v karakteristiki jih je vedno spremljala oznaka »švabski vojaki«, kar je bilo še zlasti odločujoče ob kandidaturah za odgovorneja delovna mesta, saj je to pomenilo, da ni primeren. V posameznih okoliščinah so bili izpostavljeni najrazličnejšim šikanam, zmerjanju z izdajalci, šabobranci, klavci in podobno. Marsikje se je to prenašalo tudi na njihove otroke.

Vpoklic na odsluženje vojaškega roka v takratni JA, ki je bila vedno daljši od 6 mesecev, so mnogi smatrali kot zavestno represijo nad mobiliziranci, ki so imeli že dovolj vojaškega znanja in krvave izkušnje iz vseh evropskih bojišč. Prav zaradi tega so mnogi izgubili tudi možnosti, da bi vsaj delno nadomestili v vojni izgubljen čas študija in usposobljenosti za poklic.

V najtežjem položaju so bili invalidi. Vrnili se jih je okoli 15.000, od tega dve tretjini težkih invalidov. Ti so bili prva leta brez sleherne zdravstvene zaštite in varstva, brez pravic do ortopedskih pripomočkov, invalidskih nakaznic in bonov ter do klimatskega zdravljenja. Nadalje brez pravic do dodatnih točk za pridobitev štipendije, gradbene-

ga zemljišča, stanovanja, ugodnosti daljšega dopusta, oprostitev carin za uvoz motornih vozil, popusta pri vozovnicah itd.

V primerih, da so posamezniki zaradi vojne invalidnosti morali v predčasni pokoj, jih komisije niso obravnavale kot vojne, temveč kot »bolezenske« invalide. Za tedanjo družbo invalidi iz nemške vojske enostavno niso obstajali. Glede tega še tudi do danes ni bistvenih sprememb.

Ne le da se mobilizirancem ni priznala delovna doba za čas prebit v vojni, država je posegla po nezakonitem in nehumanem ukrepu in jim črtala tudi delovno dobo od 6. 4. 1941 do vpoklica v nemško vojsko.

Invalidi iz nemške vojske niso imeli pravice do rente za invalidnost in zmanjšano delovno sposobnost. Živeli so v skrajni bedi. Obrabali so se s prošnjami na pristojne organe in tudi na najvišje državne in politične funkcije. S tem pa so le zbudili pozornost organov notranjih zadev z vsemi posledicami. Obracanje po pomoč v tujino je bilo kazni-vo dejanje in obravnavano kot izdajstvo.

V letih 1952—53 je kazalo, da se bodo sčasoma razmere uredile. Bil je opravljen popis invalidov. Ustanovljeni so bili iniciativni odbori s sedeži v Mariboru, Kranju in Braslovčah. Toda v drugi polovici leta 1953 je spet zapihal ledeni veter. Odborom je bila že zbrana dokumentacija odvzeta, zbiranje mobilizirancev in invalidov pa najstrožje prepovedano. ZR Nemčija je bila pripravljena priznati dolg do mobilizirancev, kar je potrdil tudi Milan Bartoš, jugoslovanski pogajalec z ZRN. Toda državni sekretar za splošno upravo in proračun — Urad za zaščito jugoslovanske imovine v tujini je 19. 4. 1954 pobudnikom med drugim odpisal: »Nije dopustljivo, da od neprijatelja naši građani dobivaju invalidnino za službu u njegovoj vojsci...«

Ker pri naših najvišjih zveznih in republiških organih ter posameznih funkcionarjih niso uspeli nobene prošnje, so se posamezni invalidi začeli skrivoma obračati na pristojne organe ZR Nemčije in na predsednike nji-

hovich strank. Pisali so na mednarodni Rdeči križ in celo OZN. Zaradi tega se je končno začela zadeva nekoliko premikati.

Nekaj invalidov se je izselilo v ZR Nemčijo. Precej invalidov in svojcev padlih je uspelo, da so od nemškega preskrbovalnega urada začeli dobivati pomoč. Ta renta dosegla le tretjino tiste, ki jo prejemajo enako težki invalidi v Nemčiji. Primere je bilo treba reševati le posamično, neposredno in ne javno. Državna varnost pa je o tem vodila točno evidenco in je v varnostopolitičnih ocenah bil vedno naveden podatek koliko invalidov, vdov in staršev dobiva rento iz ZRN.

Danes je poprečna starost nekoč nasilno mobiliziranih že okoli 70 let. Število živečih se dnevno manjša, krivice pa se še tudi 46 let po končani vojni nadaljujejo.

Da bi to popravili, pospešili reševanje in pomagali demokratično izvoljeni skupščini in vladi, so se še živeči nekdanji mobiliziranci na Slovenskem ustrezno organizirali. V začetku letošnjeja leta je bilo ustanovljeno Društvo mobiliziranih Slovencev v nemško vojsko 1941—1945 s sedežem v Celju, ki sedaj povezuje 17 območnih odborov z okoli 8 tisoč člani. Zajema območje Spodnje Štajerske in Koroške. Za območje gorenjskih občin pa je bilo ustanovljeno Združenje mobiliziranih Gorenjcev v redno nemško vojsko 1941—1945 s sedežem v Kranju in ima že okoli tisoč članov.

V obeh organizacijah še vedno vpisujejo nove člane, saj ocenjujejo, da še živi čez 15.000 nekdanjih mobilizirancev in vdov padlih ali že umrlih. Le redkih so primeri, da še živi kateri od staršev padlega.

V vodstvih obeh organizacij se zavedajo, da bodo interese svojih članov lažje uveljavljali, če bodo nastopali enotno. Glede enotne organizacije se sicer še niso sporazumeli, enotni pa so bili glede besedila spomenice in zahtev. Enotno se tudi dogovarjajo s predstavniki slovenske skupščine in vlade, kako začeti racionalno in učinkovito uveljavljati pravice svojih članov.

FRANC FIDERŠEK, Ptuj,
Ziherlova pl. 6

ČETRTEK 21. november

TV SLOVENIJA 1

9.00 Moja družina in ostale živali, angleška nadaljevanka, 9/10. 9.30 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike. 10.20 Mozaik. Šolska TV, ponovitev. 10.20 Vpliv onesnaženja na življenje v potoku. 10.30 Različni načini gibanja živali. 10.45 Nekoč je bilo... življenje: Prebava. 11.15 Mozaik, ponovitev. 11.15 Mostovi. 11.45 S. Trenter: Zgodbe Stiga Trenterja, švedska nanizanka (2/6). 12.40 Video strani. 13.30 Dnevnik 1. 15.20 Mozaik, ponovitev. Mostovi. 15.50 Sova, ponovitev. Polnot Agathe Christie, 10. epizoda angleške nanizanke. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Poročila. 16.55 Slovenska kronika. 17.35 Četrtek ob 17.30. 18.40 Spored za otroke in mlade: Telovadka, francoska nadaljevanka (3/10). 19.00 Risanka. 19.15 TV okno. 19.20 Dobro je vedeti. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 R. Harwood: Evita Peron, ameriška nadaljevanka (1/4). 21.10 Tednik. 22.10 Dnevnik 3. 22.30 Poslovna borza. 22.45 Sova: Taksli, ameriška nanizanka, 5/12; Cinema — Film oživi, francoska nadaljevanka, 1/8.

TV SLOVENIJA 2

17.10 Euroritem, 12. oddaja. 17.30 Regionalni programi TV Slovenija, studio Ljubljana. 19.30 Dnevnik RAI. 20.00 Klasični dosežki v oblikovanju, angleška dokumentarna serija (5/6). 21.00 Mali koncert nagajencev XX. tekmovalca učencev in študentov glasbe Slovenije. Ivanušič Anja. flavta. 21.05 Svet na zaslону. 21.35 Retrospektiva: iz slovenske dramatike; Dane Zajc, predstava SNG Ljubljana.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski programi: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar. Izobraževalni program. 17.30 Hrvaška danes. 18.15 Otroški program. 18.45 Poljudnoznanstveni program. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Spekter-zunanjepolitični magazin. 21.05 Kvikoteka. 22.20 Dnevnik 2. 22.40 Glasbena scena. 23.40 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Katts, kriminalna serija. 9.30 Dežela in ljudje. 10.00 TV v šoli: Pravoslavni sosedje. 10.15 TV v šoli: Odpadki vsebujejo surovine. 10.30 Melodija Mississippija, ameriški filmski muzikal, 1951 (Kathryn Grayson, Ava Gardner). 12.15 Klub senjorjev. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Me ženske. 13.35 Radi imamo katico, zadnji del serije. 14.00 Moj Bog, gospod župnik, serija. 14.45 Popaj, risanka. 14.50 Pragozdni otročki. 15.00 Otroški spored. 15.05 Čudovito potovanje po notranosti človeškega telesa, serijska risanka. 15.30 Am, dam, des: Otroška soba je moja. 15.55 Otroški film, otroško gledališče. 16.05 Sara, mala princesa, serija. 16.30 Uspešnice. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Zdravnik Trapper John, serija. 19.20 Nocoj. 19.22 Znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Zabavna mešanica: 1. Skrita kamera. 2. Lorientov čisti ekran. 3. Kako vam gre (Dagmar Koller). 21.40 Pogledi od strani. 21.50 Tiger preganja tolpo, ameriški film. 1973 (Burt Reynolds, Ned Beatty). 23.30 Vojna vampirjev, risanka.

TV AVSTRIJA 2

17.05 Leksikon umetnikov. 17.10 Tedaj. 17.15 Med Labo in Vzhodnim morjem: Največji narodni park v bivši NDR. 18.00 Katts, kriminalna serija. 18.25 Nocoj. 18.30 Povej resnico, zabavna igra. 18.55 Studio leta. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Reportaže iz Avstrije. 21.00 Trailer, nasveti za prijatelje filmov. 21.30 Pozor, kultura! 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Čujte signale — Poti in krive poti sovjetskega komunizma. 3. del: Stalin — Socializem, ki to ni bil. 0.00 Razprava. 1.10 Čas v sliki.

SATELITSKA TV

SAT 1

14.00 Thundecats, Bolnišnica. Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Duki. 16.45 Make up in pištole. 17.40 Poročila. 17.45 Addamsovi. 18.15 Bingo. 18.40 Dober večer, Nemčija. 19.20 Kolo sreče. 20.05 Vreme. 20.15 Mike Krueger Show. 21.10 Poročila. 21.15 Telesna vročica, kriminalna. 1981 (William Hurt, Kathleen Turner). 23.15 Poročila. 23.25 Komisar X: V krempljih žlahtnega zmaja, kriminalna. 1966 (Tony Kendall, Brad Harris). 0.55 Make up pištole.

RTL PLUS

12.15 Delvecchio, detektivka. 16. na daljevanje. 13.05 Oče preveč. 13.30 Santa Barbara. 14.20 Springfieldova zgodba. 15.05 Volčji klan. 15.50 Tenis, ženske. New York. 16.40 Tveganje! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Divja Rosa. 18.45 Poročila. 19.10 Loterija. 19.15 Trop črnih ovc. 20.15 Airwolf. 21.10 Twin Peaks. 22.10 Nogomet. 23.05 Tutti Frutti. 0.10 Playboy Late Night Show. 1.00 Tenis, ženske. New York, prenos. do 4.00. 4.00 Hudičeva dediščina, kriminalna. 1952.

PETEK 22. november

TV SLOVENIJA 1

9.00 Mozaik, ponovitev. 9.00 Klub Klobuk. 10.10 M. Siggis: Ljubezen in sovraštvo, kanadska nadaljevanka (4/4). 11.00 Euroritem, 12. oddaja. 11.15 Video strani. 13.30 Dnevnik 1. 14.50 Mozaik, ponovitev. Svet na zaslону. 15.20 Sova, ponovitev; Taksli, ameriška nanizanka, 5/12; Cinema — Film oživi, francoska nadaljevanka, 1/8. Jazz blues... 16.40 Video strani. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Poročila. 16.55 Slovenska kronika. 17.05 Mozaik, ponovitev. Tednik. 18.05 Video strani. 18.10 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike. 19.00 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 19.50 Forum. 20.20 Formalno nadzorstvo, dokumentarna serija (1/6). 21.15 S. Trenter: Zgodbe Stiga Trenterja, švedska nanizanka (5/6). 22.20 Dnevnik 3. 22.40 Video strani. 22.45 Sova: Pri Huxtablovih, 17. epizoda, ameriške nanizanke; Nedolžnost, švicarski film; Dražljivo, 15. epizoda francoske erotičnega programa. 1.30 Video strani.

TV SLOVENIJA 2

17.10 Euroritem, ponovitev 12. oddaje. Regionalni programi TV Slovenija, studio Maribor: tele M. 19.00 Videomeh, ponovitev 58. oddaje. 19.30 Dnevnik ZDF. 20.00 Žarišče. 20.30 Ex libris: Kabaret, ponovitev. 21.30 Mozart na turneji: Praga: Uspeh z Da Pontejem, 10/13. 23.00 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski programi: Staro za novo. 16.35 Poročila. 16.40 TV koledar. Izobraževalni program. 17.30 Hrvaška danes. 18.15 Dokumentarna oddaja. 18.45 Humoristična serija. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Igrani film. 21.35 Talk-show. 22.25 Dnevnik 2. 22.45 Kulturna oddaja. 0.15 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Katts, kriminalna serija. 9.30 Ruščina. 10.00 TV v šoli: Spremembe v pisarni. 10.15 TV v šoli: Steklo. 10.30 Arsen Lupin, tat milijonov, francoska filmska komedija, 1957 (Robert Lamoureux, Liselotte Pulver, O. E. Hasse). 12.15 Reportaže iz Avstrije. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Mi. 13.35 Najhitrejša miška v Mehiki, risanka. 13.55 Popaj, risanka. 14.00 Dečičina Guldenburgovih, serija. 14.45 Mladi glasbeniki v studiju. 15.00 Otroški spored. 15.05 Rakuni, risanka. 15.30 Am, dam, des: Zvečer pa v posteljo. 15.55 Strelčevod. 16.05 Sara, mala princesa, serija. 16.30 Mini kviz. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Zdravnik Trapper John, serija. 19.20 Nocoj. 19.22 Znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Stari, kriminalka. 21.15 Ugladni kuharji. 21.15 Pogledi od strani. 21.35 Agentka preveč, ameriška kriminalna komedija. 1984 (Jobeth Williams, Tom Conti). 23.20 Večerni šport. 23.40 Zardoz, angleški znanstveno fantastični film, 1973 (Sean Connery, Charlotte Rampling).

TV AVSTRIJA 2

16.05 Leksikon umetnikov. 16.10 Tedaj. 16.15 Trije so bili izdajalci, ameriški western. 1953 (Audie Murphy, Lori Nelson). 17.30 Čudoviti pojavi iz živalskega sveta: Sipe. 18.00 Simpsonovi, serijska risanka. 18.25 Nocoj. 18.30 Milijonsko kolo. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 21.15 Look, modna oddaja. 21.35 Šiling. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Umetnine na TV ekranu: Pogledi nazaj in pogledi v prihodnost. 1.30 Andy Warhol: Ženske v upor, ameriški film, 1970, nato Poročila (teletext).

SATELITSKA TV

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Duki. 11.05 Mike Krueger Show, ponovitev. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-borza. 13.35 Bingo. 14.00 Dino. Bolnišnica. Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 High Chaparral. 16.45 Cannon. 17.45 Addamsi. 18.15 Bingo. 18.45 Dober večer, Nemčija. 19.20 Kolo sreče. 20.05 Vreme. 20.15 Tovornjak, kriminalna. 1980 (Stacy Keach, Jamie Lee Curtis). 21.55 Poročila. 22.05 Steiner, železni križec, prvi del vojnega filma, 1976 (James Coburn, Maximilian Schell). 0.20 Šport. 0.25 Gol na zgornjebavarskem, erotični. 1968.

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Angel se vrača. 9.45 Bogati in lepi. 10.10 Dirka s smrtjo. 11.00 Šov. 11.30 Divja Rosa. 12.15 Delvecchio, 13.05 Oče preveč. 13.30 Santa Barbara (675). 14.20 Springfieldova zgodba. 15.05 Volčji klan. 15.50 Tenis, ženske. New York. 16.40 Tveganje! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Divja Rosa. 18.45 Poročila. 19.10 Loterija. 19.15 Trop črnih ovc. 20.15 Airwolf. 21.10 Twin Peaks. 22.10 Nogomet. 23.05 Tutti Frutti. 0.10 Playboy Late Night Show. 1.00 Tenis, ženske. New York, prenos. do 4.00. 4.00 Hudičeva dediščina, kriminalna. 1952.

SOBOTA 23. november

TV SLOVENIJA 1

8.55 Video strani. 9.05 Mozaik, ponovitev. 9.05 Angleščina—Follow me, 27. lekcija. 9.30 Radovedni Taček: Jedro. 9.45 Lonček kuhaj: Brišči. 9.55 S. Makarović: Potepuh in nočna lučka, 2. del. 10.15 Mavec. 10.25 Alf, 53. epizoda ameriške nanizanke. 10.50 Zgodbe iz školje. 11.50 Il. mednarodni festival zborovskega narečnega petja Ljubljana '91, 4. oddaja. 12.20 Mozart na turneji. 13.15 Forum. 13.30 Dnevnik 1. 13.40 Video strani. 15.40 Video strani. 15.50 Druga godba: Muzikantje iz Svečine. 16.20 Sova, ponovitev: Pri Huxtablovih, 17. epizoda ameriške nanizanke. 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Zadnji zvezdni bojevnik, ameriški film. 18.40 Video strani. 18.45 Klasični dosežki v oblikovanju, ponovitev angleške dokumentarne serije (5/6). 19.13 Risanka. 19.20 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 19.59 Utrip. 20.20 Zrebanje 3 x 3. 20.35 On + ona. 21.35 Sova: Na zdravje, 39. epizoda ameriške nanizanke. 22.00 Dnevnik 3. 22.20 Video strani. 22.25 Sova: Cinema — Film oživi, francoska nadaljevanka, 2/8; The trip, ameriški film.

TV SLOVENIJA 2

18.30 Teleski '90: Pripravimo se na smučanje, ponovitev 3/13. 19.00 Garfield in prijatelji. 19.30 Dnevnik BG. 20.15 Filmske uspešnice: Nenavadni Howard Hughes, ameriški film.

HTV 1

8.15 Poročila. 8.20 TV koledar. 8.30 Vesela zgodba. 10.00 Izbor iz šolskega programa. 11.30 Znanstvena serija. 12.00 Izbrali smo za vas. 13.45 Mladinski film. 15.15 Mikser -M-. 16.00 Dokumentarni film. 16.15 Narodna glasba. 16.45 Sedmi čut. 16.55 Poročila. 17.30 TV teden. 17.45 TV rastava. 18.00 Serijski film. 18.55 Risana serija. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Interview tedna. 20.15 Igrani film. 21.50 Dokumentarni program. 22.20 Dnevnik 2. 22.40 Športna sobota. 23.00 Zabavnoglasbena oddaja. 23.45 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Simpsonovi, risanka. 9.30 Angleščina za začetnike. 10.00 Francoščina. 10.30 Ruščina. 11.00 Trije so bili izdajalci, ameriški Western, 1953 (Audie Murphy, Lori Nelson). 12.15 Narava pod lupo: Pleval. 12.30 Hello Austria, oddaja v angleščini. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Mi. 13.35 Danes se bo poročil moj mož, nemški čb film, 1956 (Liselotte Pulver, O. E. Hasse). 15.05 Tedaj. 15.10 Otroški spored. 15.15 Izbrana polklica. 15.30 Modre izjave kralja Salomona. 15.35 Izganjalec duhov, risanka. 16.00 Spored po otroških željah. 17.00 Mini Čas v sliki. 17.10 Znanost za velike in male. 17.35 Črni belec. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Nogomet. 18.30 Zdravnik Trapper John, serija. 18.20 Nocoj. 19.23 Pomenek. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Skedenj z muzikanti, večer ljudske glasbe (Karl Moik). 21.50 Vroč strani. 22.00 Zlata dekleta, serija. 22.25 Brezobzirnost, ameriški kriminalni film, 1988. 23.50 Čas v sliki. 23.55 Maščevanje sedmih veličastnih, ameriški western, 1968 (George Kennedy, James Whitmore).

TV AVSTRIJA 2

14.15 Leksikon umetnikov. 14.20 Tedaj. 14.25 Berlioz: Veliki rekviem. 16.00 Naše dežele (Dunaj). 16.45 Koledar ljudskih občajev. 17.00 Ljuba družina. 17.45 Kdo me hoče? Živali iščejo dom. 18.00 Katts, kriminalna serija. 18.25 Nocoj. 18.30 Magacin Alpe. Jadrin. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Mati, italijanski film (Claudia Cardinale). 21.45 Čas v sliki. 21.50 Čas na raznju. 21.55 Večerni šport. 22.25 Burleske. 22.50 Revija šlagerjev. 23.25 Srce je adut, glasba za tiste urice.

SATELITSKA TV

SAT 1

7.30 Dobro jutro. 8.30 High Chaparral. 9.30 Gospodarski forum. 10.00 Tovornjak, ponovitev filma. 12.05 Kolo sreče. 12.45 Bingo. 13.15 Fantazijski otok. 14.05 Pa ravno ti, komedija (Kattinka Hoffman). 15.45 Sat 1 predstavlja. 16.15 Zapp. 16.40 Pearl Harbor, 3. del serije (Dennis Weaver, Angie Dickinson). 17.45 Addamsovi. 18.15 Bingo. 18.45 Poročila. 18.50 Kvadriga. 19.20 Kolo sreče. 20.05 Poročila. 20.15 Mož s steklenim očesom, kriminalna. 1968 (Horst Tappert). 21.50 Poročila. 22.00 Profesionalci. 23.00 Solarkin raport. 11. del, erotični, 1977. 0.25 Gol na zgornjebavarskem, erotični. 1.55

RTL PLUS

6.00 Risanka. Pravljice. 8.00 Za otroke. 9.20 Klack. 11.00 Spiderwoman, Zmaj. 12.35 He man. 13.05 Želje. 13.30 Super Mario Brothers. 14.00 Ragazzi. 14.35 Kaktus pes in mačka, serija. 15.05 BJ. 16.00 Cena je vroča. 16.50 Tenis, ženske masters. 17.45 Tenis, ženske, prenos iz New Yorka, vmes Poročila. 21.00 Umor je njen hobby. 22.00 Vse ali nič, kviz. 23.00 Zrelotisti izpit na šolski klopi, erotični, 1982 (Dorle Buchner). 0.30 Desideria, erotični, 1980 (Stefania Sandrelli).

NEDELJA 24. november

TV SLOVENIJA 1

8.05 Video strani. 8.15 Otroška matineja. 8.15 Živ žav. 9.10 Telovadka, francoska nadaljevanka (3/10). 9.40 Glasba skozi čas, koprodukcija (3/6). 10.40 Garfield in prijatelji, ponovitev. 11.05 40 veselih Koširjevih let. 11.35 Obzorja duha, 11.55 Video strani. 12.00 Ljudje in zemlja. 12.30 Dnevnik 1. 12.40 Priljubljeno tišini. 13.20 Video strani. 13.45 K. Eldam: Johann Sebastian Bach (1/8). 15.30 Sova, ponovitev: Na zdravje, 39. epizoda ameriške nanizanke; Cinema — Film oživi, francoska nadaljevanka, 2/8. 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Poročila. 17.05 Plinska luč, ameriški (čb). 18.55 Risanka. 19.00 TV memik. 19.15 TV okno. 19.20 Slovenski loto. 19.30 Dnevnik 2. 19.59 Zrcalo tedna. 20.20 Moj prijatelj Giono, francoska nanizanka (4/6). 21.20 Zdravo. 22.40 Dnevnik 3. 23.00 Video strani. 23.05 Sova: Head of the class, ameriška nanizanka, 1/22; Cinema — Film oživi, francoska nadaljevanka, 3/8.

TV SLOVENIJA 2

14.00 Program HTV 1. 19.30 Dnevnik HTV. 20.00 V orlovi deželi, 8. zadnji del angleške poljudnoznanstvene serije. 20.50 Drugačne zvezde: Savana, potopisna reportaža. 2/6. 21.20 Ciklus filmov Line Wertmueller: Belle Starr, italijanski film. 23.00 Yutel.

HTV 1

9.45 Poročila. 9.50 TV koledar. 10.00 Nedeljsko dopoldne. 12.00 Nedeljsko dopoldne. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Poročila. 13.05 Serijski film. 13.55 Družinski magazin. 14.25 Nedeljsko popoldne. 18.45 Risana serija. 19.10 TV sreča. 19.30 Dnevnik. 20.00 Dramski program. 21.35 Inozemska znanstvena popularna serija. 22.25 TV dnevnik. 22.45 Športni pregled. 23.30 Glasbena oddaja. 0.30 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Notranje življenje, ameriški film, 1978 (Kristin Griffith, Richard Jordan). 10.35 Panoptikum. 11.00 Pogovor z novinarji. 12.00 Tednik. 13.20 Orientacija. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Čar južnega Pacifika, ameriški filmski musical, 1958 (Rossano Brazzi, Mitzi Gaynor). 15.25 Sveto pismo za otroke. 15.30 Otroški spored. 15.25 Octopus, kviz. 15.55 Pregled sporeda. 16.15 Ena, dva ali tri, upanke. 17.00 Mladinski magazin. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Zdravnik Trapper John, serija. 19.15 Zrebanje loto. 19.20 Nocoj. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Šport. 20.15 Kupljene neveste, tv film. 21.50 Islam. 21.55 Ali ljubite klasiko? Karl Lobl predstavlja nekaj najboljših novih evropskih dunajskih oper. 22.45 Erich Hackl, pisatelj in novinar. 23.30 Mozart: Kairska gos, opera, 0.30 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki. 9.05 Kulturni tednik. 9.30 Zgodovinska zgodbe o dunajskih hotelih Imperial in Schwarzenberg. 10.15 Pamir, dežela gora. 11.00 Praznik orgel v samostanu Zwettl. 13.00 Tuja domovina, oddaja v več jezikih. 13.30 Podobe iz Avstrije. 14.15 Sikar Alfred Kubin. 14.45 Hans Haas: Moje dogodivščine in raziskovanje v morju. 5. del: Velike avstralske čeri. 15.30 Športno popoldne. 17.20 Klub senjorjev. 18.00 Katts, kriminalna serija. 18.25 Nocoj. 18.30 Podoba Avstrije. 18.55 Kristjan v času. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Dunajski dvorne kočije. 20.15 Zareče nebo, francoski pustolovski film v štirih delih. 1. del. 22.00 Čas v sliki. 22.10 Skrivnost Twin Peaksa, kriminalna serija. 22.55 Angel s trobento, čb ameriški film, 1945 (Jack Benny).

SATELITSKA TV

SAT 1

7.30 Dino, Addamsovi, Ollies. 9.10 Drops! 9.35 Zapp. 10.00 Živalski šov. 10.30 Loire, francoska reka. 11.05 Mož s steklenim očesom, ponovitev kriminalke. 12.45 Bingo. 13.10 Fantazijski otok. 14.05 Novo v kinu. 14.40 Kolo sreče, posebna oddaja v Ameriki v centru Walt Disney v Orlando. 14.45 Yuma vestern. 1970 (Clint Walker). 16.35 Obalni pirati. 16.10 Drops! 17.10 Fantomas; serija. 18.45 Poročila. 18.50 Športni klub. 19.20 Kolo sreče. 20.05 Zareče nebo, prvi del pustolovske serije. 1991 (Isabelle Gelin). 21.55 Poročila. 22.00 Pogovor v stolpu.

RTL PLUS

6.00 Turbo Teen, Yogi. 8.00 Za otroke. 9.30 Vse na morju, komedija, 1957 (Alec Guinness). 11.00 Tednik. 12.05 Coach, serija. 12.35 Major Dad. 13.00 Moj oče zunajzemljan. 13.30 Munster. 14.00 Ultraman. 14.25 Adam. 12.45 Policijsko poročilo. 15.10 Kunyonga, umor v Afriki, pustolovski, 1986 (Ron Williams). 16.45 Kilometer 330. 17.50 Dr. Westphal. 18.45 Poročila. 19.00 Tenis, ženske, New York, prenos. 20.45 Potovalni kviz. 21.50 Spiegel TV. 22.30 Prime Sport. 22.50 Grad Pompon Rouge. 23.20 Playboy Late Show. 0.20 Kanal 4. 1.05 Zakaj pa ne, komedija, 1977 (Sami Frey).

PONEDELJEK 25. november

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani. 9.00 Mozaik, ponovitev. 9.00 E. Majaron: V znamenju dvojčkov, lutkovna igrlica (10/12). 9.20 Pedenžep. 9.50 Utrip. 10.05 Zrcalo tedna. 10.20 TV memik. 10.35 Video strani. 13.30 Dnevnik 1. 14.50 Video strani. 15.00 Obzorja duha, ponovitev. 15.20 Sova, ponovitev: Head of the class, ameriška nanizanka, 1/22; Cinema — Film oživi, francoska nadaljevanka, 3/8. 16.40 Video strani. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Poročila. 16.55 Slovenska kronika. 17.05 Mozaik, ponovitev. Zdravo. 18.25 Video strani. 18.30 Spored za otroke in mlade. 18.30 Radovedni Taček: Robot. 18.45 Potepuh in nočna lučka, 3. del. 19.00 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 Dušan Jovanovič: Zid, jezero, posnetek gledališke predstave. 21.40 Osmi dan. 22.25 Dnevnik 3. 22.45 Video strani. 22.50 Portret Mojmiras Lasana. 23.30 Sova: Cinema — Film oživi, francoska nadaljevanka, 4/8; Nedotakljivi, 13. epizoda ameriške nanizanke (čb).

TV SLOVENIJA 2

17.10 Teleski '90: Pripravimo se na smučanje, ponovitev 4/13: Regionalni programi TV Slovenija, studio Ljubljana. 19.30 Dnevnik Koper. 20.00 Zelena ura. 21.00 Sedma steza. 21.30 Pesem je... Vlado Kreslin s prijatelji. 23.00 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski program: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar. Šolski program. 17.30 Hrvaška danes. 18.15 Otroški program. 18.45 Dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Domača serija. 20.50 Znanja politika. 21.20 Dnevnik 2. 21.45 Kinoteka. 23.15 Poročila.

SREDA

27. november

TV SLOVENIJA 1

9.00 Mozaik, ponovitev. 9.00 Dušan Jovanovič: Zid jezera, posnetek gledališke predstave. 11.25 A. Newman: Občutek krivde, angleška nadaljevanka (6/7). 12.15 Euroritem, 13. oddaja. 13.30 Dnevnik 1. 15.20 Sova, ponovitev; Življenje brez Georga, 6., zadnja epizoda ameriške nanaizanke; Cinema — Film oživi, francoska nadaljevanka, 5/8. 16.40 Video strani. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Poročila. 16.55 Slovenska kronika. 17.05 Mozaik, ponovitev. 17.05 Boj za obznanek, angleška poljudnoznanstvena oddaja. 17.35 Domače obiri, nizozemska izobraževalna oddaja (10/13). 17.45 Video strani. 17.50 Spored za otroke in mlade. Klub Klobuk, kontaktna oddaja. 19.00 Risanke. 19.15 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 Film tedna: Dolgo potovanje proti domu, ameriški film. 21.55 Intervju. 22.35 Dnevnik 3. 22.55 Video strani. 23.00 Videogodba. 23.45 Sova: Alf, 64. epizoda ameriške nanaizanke; Cinema — Film oživi, francoska nadaljevanka, 6/8.

TV SLOVENIJA 2

18.10 Euroritem, ponovitev 13. oddaja. 18.30 Alpe Jadran. 19.00 TV Slovenija, studio Maribor: Pogledi in začeti. 19.30 Dnevnik ORF. 20.00 Športna sredi. 22.15 Svet poročila. 23.00 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski program: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar. Šolski program. 17.30 Hrvaška danes. 18.15 Otroški program. 18.45 Poljudnoznanstveni program. 19.15 Risanke. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Filmski večer. 22.00 Dnevnik 2. 22.25 Dokumentarni program. 23.25 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Katts, kriminalna serija. 9.30 Francoščina. 10.00 Izbrana poklica: Instalater. 10.15 TV v sliki. Kurjava. 10.30 Samo vprašanje časa, ameriški film. 1975 (Ingred Bergman, Liza Minelli). 12.10 Reportaže iz tujine. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Mi. 13.35 Najhitrejša miška v Mehiki, risanka. 14.00 Sosedovi, zadnji del serije. 14.45 Zgodovina stekla. 15.00 Otroški spored. 15.05 Novice iz račne doline, risanka. 15.30 Potovanje na Kitajsko, lutke. 15.55 Dobro pogled. 16.00 Živalski kotiček. 16.05 Noni in Mani. 16.30 Mini leksikon. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Me ženske. 18.30 Zdravnik Trapper John, serija. 19.15 Otroci pripovedujejo. 19.20 Nocoj. 19.22 Znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Zareče nebo, francoski film v treh delih, drugi del. 22.00 Pogledi od strani. 22.10 Velik posel, TV film v štirih delih, 1. del. 23.00 Junak dneva, TV film. 1.00 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

16.50 Leksikon umetnikov. 16.55 Tedaj. 17.00 Multikultura: Reakcije. 17.30 Dežela in ljudje. 18.00 Katts, kriminalna serija. 19.25 Nocoj. 18.30 Živalski kviz. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Hladno jutro v maju, italijanski TV film. 21.50 Novo v kinu. 22.00 Čas v sliki. 22.30 Večerni šport. Športna stava, nogomet nato Čas v sliki.

SATELITSKA TV

SAT 1

9.50 Teleshop. 10.10 Mister Bilijon, ponovitev filma. 12.05 Kolo sreče. 13.35 Bingo. 14.00 Ollies, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Kung Fu. 16.45 Misli, serija. 17.45 Adami. 18.15 Bingo. 18.45 Dobar večer, Nemčija. 19.20 Kolo sreče. 20.05 Vreme. 20.15 Zelena je poljana, nemški. 1951 (Hans Stuwe, Sonja Ziemann). 21.55 Poročila. 22.00 Hunter (Fred Dryer). 22.55 Poročila. 23.05 Deščina preklestva, serijska grozljivka. 0.00 Filmski ustvarjalci. 0.15 Hunterpon.

RTL PLUS

6.00 Jutranji magazin. 9.00 Angel se vrača. 9.45 Bogati in lepi. 10.10 Dirka s smrtjo. 11.00 Sov. 11.25 Divja Rosa. 12.10 Delvecchio, serija. 13.00 Oče preveč (25). 13.30 Santa Barbara. 14.20 Springfieldova zgodba. 15.05 Volčji klan. 15.50 Čips. 16.40 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Divja Rosa. 18.45 Poročila. 19.15 Nazaj v preteklost, serija. 20.15 Narodna glasba. 21.15 Gottschalk, osebni šov. 22.15 Stern TV. 22.50 Naslovi, odlikovanja. 23.25 Benny Hill. 23.50 Poročila. 0.00 Stingray, akcijski. 1979 (Christopher Mitchum).

Kulturni center Ivan Napotnik

PRIREDITVE

POHUJŠANJE PO CANKARJU

za gledališki abonma in izven V soboto, 23. novembra ob 19.30, bo v domu kulture Velenje abonmajska gledališka predstava v kateri bo nastopilo Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane s farso Pohujšanje po Cankarju. Adaptacija Cankarjevega Pohujšanja v dolini Šentflorjanski so pripravili Martin Kušej, Ivo Svetina in Mateja Bizjak. Režija: Martin Kušej. Igrajo: Janez Škof, Pavle Ravnohrib, Olga Kacjan.

O, DA BI ŽE MINILA TA SRAMOTA

Žrebali smo nagrajence

V uredništvu smo prejeli veliko rešitev nagradne križanke LJUBLJANSKE BANKE, Splošne banke Velenje, d.d. Pravilna rešitev pa se glasi: NAJ VARČEVANJE ZA MLADE.

Komisija je izžrebala naslednje tri nagrajence:

1. nagrado 2000,00 SLT prejme: VINKO KUSTERBAJN, Rečica 3, 63332 Rečica ob Savinji, 2. nagrado 1500,00 SLT prejme: JANJA MARHAT,

Ivan Rupnik, Uroš Maček, Damjana Černe, Marinka Štern, Robert Prebil, Željko Hrs in Jožef Ropoša.

»V Pohujšanju« to zlasti velja za ženske — tudi Cankar ni zmožal preseči svojih klisejskih in poveličevalnih normnih predstav. Zlasti njim je — kakor bom natančneje razložil kasneje — pri našem delu namenjena neprimerno važnejša funkcija od tiste, ki jo imajo v izvirnem besedilu, kjer gre le za boljše geslovnice? To zadeva — govorim povsem zavestno — predvsem tudi Jacinto ... (Martin Kušej)

Vstopnice za neabonente 300 slt, mladina 200 slt.

BOŽIČNI CIKLUS

Predbožični Graz — 7. 12. 1991. Odhod ob 6.00. Cena 490 slt

Predbožični Dunaj — 14. 12. 1991. Odhod ob 5.00. Cena 990 slt

Mozartov Salzburg — 21. 12. 1991. Odhod ob 7.00. Cena 990 slt in vstopnica za musical Freudiana

Labodje jezero — 27. 12. 1991 v Cankarjevem domu. Odhod ob 16.30. Cena 300 slt in vstopnica 600 slt.

Silvesterski Netopir — 31.

12. 1991 v ljubljanski operi. Odhod ob 16.30. Cena 400 slt in vstopnica 900 slt.

Razstava Alenke Pirman

V Galeriji Kulturnega centra Ivana Napotnika Velenje bodo v petek, 22. novembra, ob 19. uri odprli razstavo mlade akademske slikarke Alenke Pirman. S svojimi umetniškimi deli zavestno sega preko okvirov konvencionalno pojmovane umetnosti. S predstavitvijo »Muzeja rolk« pa v likovnem ustvarjanju odpira nove možnosti. Vabljeni!

šali novo uspešnico Michaela Jacksona »Black or white«. Prav tako pa boste lahko kmalu slišali njegov album, ki izide 25. oziroma 26. novembra ... YO ... Verjetno vam ime ameriške rock skupine Bad English ne pove nič, če vam ne omenim še njihovega velikega hita »When I see you smile«. Tokrat so se fantje ponovno izkazali z novo LP ploščo »Backlash« ... YO ... Sicer pa je prednovoletni čas, čas izdaje plošč, ki vsebujejo od posameznega glasbenika same uspešnice ali drugače »Greatest hits« ali »The very best of« ... Zato vam bom naštel nekaj aktualnih plošč, ki jih je danes mogoče dobiti na tržišču: Tina Turner — Simply the best, Paul Young — From time to time, Salt'n'Peppa — Greatest hits, Hall & Oates — The best of Hall & Oates, A-Ha — The very best off ...

Toliko za danes. Vso glasbo različnih glasbenih stilov lahko naročite preko tel. številke 855-191 od 17.—19. ure.

Do naslednjih novic pa lepo pozdravljeni!

Radio Velenje

Oddajamo na ultrakratkovalovnem območju na frekvencah 88,9 (oddajnik Velenje) in 97,2 megaherca (oddajnik Plešivec).

Naročila za vaše čestitke in pozdrave, obvestila, reklame, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagando in založništvo, na Foitovi 10 v Velenju. Vse informacije dobite po telefonu 855 450.

UKV 88,9 IN 97,2 Mhz

ČETRTEK, 21. NOVEMBRA: 6.00 Dobro jutro; 6.10 Smeh za zdravje; 6.30 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 10.00 Poročila; 10.30 Kuhamo z vami; 11.00 Na svidenje.

PETEK, 22. NOVEMBRA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Poročila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Za konec tedna; 16.30 Poročila; 18.30 V imenu Sove; 19.00 do 22.00 Nočni program Radia Velenje.

SOBOTA 23. NOVEMBRA: 6.00 Dobro jutro; 6.10 Smeh za zdravje; 6.30 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 8.30 Poročila; 8.45 Na svidenje.

NEDELJA, 24. NOVEMBRA: 11.00 Začetek sporeda; 11.15 Poročila; 11.25 Kdaj, kje, kaj; 11.30 Z mikrofonom med vami; 12.00 Od vrat do vrat (odgovorili bomo na vprašanja, ki ste nam jih postavili pred 14 dnevi in takoj za tem sprejemali po telefonu 855 963 nova); 12.30 Na svidenje; 15.00 Vaše čestitke in pozdravi — vmes ob 15.50; 16.50; 17.50 Servisne informacije in epp bloki; 18.50 Poročila; 19.00 Duhovna iskanja; 20.00 Lahko noč.

PONEDELJEK, 25. NOVEMBRA: 15.00 Pozdravi; 15.15 Poročila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Poročila; 17.00 Ponedeljkovo športno popoldne; 18.30 Najboljše, najnovjše; 20.00 Lahko noč.

TOREK, 26. NOVEMBRA: 6.00 Dobro jutro; 6.10 Smeh za zdravje; 6.30 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Odstopim, odstopiš; 10.00 Poročila; 10.30 Kuhamo z vami; 11.00 Na svidenje.

SREDA, 27. NOVEMBRA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Poročila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Kdaj, kje, kaj; 16.30 Poročila; 17.00 Mi in vi; 18.00 Strokovni nasveti; 19.00 Minute z domačimi ansambli; 20.00 Lahko noč.

KINO

REDNI KINO

Četrtek, petek, sobota, nedelja, 21., 22., 23., 24. 11. ob 16. uri PEPELKA — ameriška, Walt-diesneyeva risanka.

Četrtek, 21. 11. ob 18. uri, petek, sobota in nedelja, 22., 23., 24. 11. ob 18. in 20.30 uri ROBIN HOOD — PRINC TATOV — ameriški, avanturistični spektakl KEVIN COSTNER kot romantični, junaki borec za pravico revnih! Film, ki je navdušil občinstvo povsod po svetu!

Vsak 50. obiskovalec dobi zastoj majico ROBIN HOOD! V prodaji so majice ROBIN HOOD in TERMINATOR. Cena majice je 200 SLT.

NOČNI KINO V REDNEM KINU

Četrtek, 21. 11. ob 20.30, petek in sobota, 22., 23. 11. ob 22.30

DESERT S SMETANO — trda erotika.

KINO DOM KULTURE

Nedelja, 24. 11. ob 10. uri OTROŠKA MATINEJA, ponedeljek, 25. 11. ob 20. uri ZA ABONMA IN IZVEN, PEPELKA — ameriška risanka.

Ponedeljek, 25. 11. ob 17. uri še zadnja predstava ROBIN HOOD — PRINC TATOV!

KINO ŠOŠTANJ

Nedelja, 24. 11. ob 19. uri V NOČNEM KINU DESERT S SMETANO — trda erotika. Ponedeljek, 25. 11. ob 18. uri PEPELKA — ameriška risanka. Cena vstopnice 40 SLT.

KINO ŠMARTNO OB PAKI

Torek, 26. 11. ob 17. uri PEPELKA — ameriška risanka.

Starši, učitelji, vzgojitelji!

Se še spominjate Walt-diesneyeve risanke PEPELKA? Naj si jo vaši otroci ogledajo v dneh od četrтка, 21. 11. do torka, 26. 11. v kinematografih Kina Velenje!

Vzpodbudite vaše otroke, da bodo narisali kakšno RISBICO iz filma in jo prinesite v pisarno Rednega kina na Koroški cesti ali v pisarno za prireditve v Domu kulture 53/1. Risbice bodo razstavljene v Domu kulture v začetku decembra, najlepše tri pa bogato nagrajene (celoletna brezplačna vstopnica za otroške matinee, majice Robin Hood ali Terminator ter najlepša risbica še brezplačno potovanje v Gardeland aprila '92). Podrobnosti o razstavi in imena nagrajencev bodo pravočasno objavljena v tedniku Naš čas.

naš čas

»Naš čas« izdaja Časopisno-založniško in RTV podjetje NAŠ ČAS, d.o.o., Velenje, Cesta Františka Foita 10.

Uredništvo: Stane Vovk (v. d. direktor in glavni urednik), Boris Zakošek (v. d. odgovorni urednik), Milena Krhtič-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrčkih.

Sedež uredništva in uprave: Velenje, Foitova 10, p.p. 89, telefon (063) 853-451, 856-955. Cena posameznega izdoda je 30,00 tolarjev, mesečna naročnina 120,00 tolarjev, trimesečna naročnina 360,00 tolarjev, polletna naročnina 720,00 tolarjev, trimesečna naročnina za tujino 600,00 tolarjev.

Zirom račun pri SDK podružnici Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korektura, tisk in odprema: GZP Mariborski tisk Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »Naš čas« se po mnenju sekretariata za informiranje izvršnega sveta skupščine Republike Slovenije, št. 421-1/72 po 8. februarju 1987, ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

MALI OGLASI

tel. 853 451, 855 450

uspešen oglas, oglas v naš čas

R 12 NEREGISTRIRAN, v voz-nem stanju, prodam po simbolič-nih 333 DEM. ☎ 894-044.
KEMIČNO ČISTILNICO v So-štanju dam v najem. Pogoj od-kup strojev. ☎ 881-149.
TELICO, 7 mesecev brejo (si-mentalko) ali mlado kravo pri-merno za nadaljnjo rejo, pro-dam. Rudi Stropnik, Skorno 40 e.
P.S. GORENJE, star 4 leta pro-dam za 4.000 tolarjev. Prodaj-tudi motor tomos avtomatik. ☎ 858-000.
TV SPREJEMNIK »GRUN-DIG« super color prodam. Infor-macije na tel.: ☎ 857-034, dne-vno 12.-13. in 17.-18.
ALFO ROMEO 1,5 TI in golf diesel nujno prodam. ☎ 850-193.
KOKOŠI RJAVE za zakol ali na-daljnjo rejo prodajamo po ugod-ni ceni na farmi Roje pri Šempe-tru od 21. do 28. novembra.
ŠTEDILNIK na trdo gorivo (trajnožareči) nerabljen prodam. ☎ 892-158.
ZAMENJAM DVOSOBNO družbeno stanovanje za trisobno. ☎ 851-314 (popoldan).
ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK, plinski priključek Kekec in pral-ni stroj prodam. ☎ 881-270.

ODDAM OPREMLJENO ENOSOBNO STANOVANJE v Mozirju. Pogoj — predplačilo 1 leto. Šifra: Mozirje 10.
NERABLJENO SEDEŽNO GARNITURO prodam. ☎ 854-128 po 15. uri.
TROSOBNO STANOVANJE zamenjam za dvosobno. ☎ 853-508.
LOČENKA Z OTROKOM nuj-no išče garsonjero ali sobo s sou-porabo kopalnice. ☎ 850-985.
ZEMLJIŠČE 727 m² v Šlešivcu in BTV Iskra prodam. ☎ 850-310.
PRALNI STROJ, barvni TV kōr-ting, orgle yamaha in sinteseizer elka ugodno prodam. ☎ 858-508 od 18. do 20. ure.
KINTA KUNTE utico št. 1, pro-dam (podkleteno, 3 x 5 m). ☎ 855-839.
POSKRIBITE ZA SVOJ AVTO — kupite garažo v Šaleku. ☎ 850-968.
SOBO S SOUPORABO KUHI-NJE in sanitarij oddam paru brez otrok ali samski ženski. ☎ 853-432, zvečer.
Z 101 SKALA, 10/89, vrhunski HF mini stolp Sony, videorekor-der Gorenje, ter namiznoteniško opremo Butterfly prodam. ☎ 850-013.

ZA ZASTAVO 750 prodam dve kolesi s skoraj nerabljenimi zim-skimi gumami. ☎ 893-622.

MLAD PAR išče garsonjero ali sobo s sanitarijami v Velenju ali okolici. ☎ 855-952 po 16. uri.
PLINSKO PEČ prodam, Me-njam dvosobno stanovanje za dve garsonjeri. ☎ 854-089.
ZA ZIDLJIVO PARCELO, 800 m², v Letušu prodam. ☎ 854-620.

PARCELO ZA VIKEND, 6 km od Velenja, prodam. Inf. po ☎ 831-511 int. 31 od 7. do 15. ure, razen sobote in nedelje, (Rudi).
ZMRZOVALNO OMARO in skrinjo po ugodni ceni prodam. ☎ 855-940.

OTROŠKO SOBO prodam. Infor-macije po ☎ 858-759, popol-dan.

JUGO KORAL 45, rdeč, 22.000 km, letnik april 1990, pro-dam. ☎ 842-061.

OVČJO KRZNENO JAKNO, novo, prodam za polovično ce-no. Možnost na dva obroka. ☎ 881-001.

V MOZIRJU PRODAJ PAR-CELO 1.000 m² z brunarico f 4 x 5 m. Cena 30.000 DEM. ☎ 854-565 popoldan.

FORD FIESTA 1,4 i CLX star 18 mesecev, prodam. ☎ 851-904.
TRAKTOR DEUTZ TD 48 adriatic star 3 leta prodam. ☎ 893-461.

BMW 316/4, letnik 88, prodam. V račun vzamem manjši avto. ☎ 854-594 dopoldan, 854-702, po-poldan.

ZASTAVO 750 (dobro ohranje-no), registrirano do julija 92 pro-dam. Cena 1.000 DEM. ☎ 0602/42-349.

PLETILNI STROJ PFAFF elek-tronik 6000 z dodatki prodam. ☎ 856-049, popoldan.

EKONOMSKI TEHNIK z zna-njem nemščine in angleščine išče delo. ☎ 853-288.

BMW 316, letnik 86 in garažo v centru Velenja prodam. ☎ 855-415.

KOTEL ZA ŽGANJEKUHO 100 l, čisto nov prodam. ☎ 893-035.

DIATONIČNO HARMONIKO Železnik prodam. Koroška 8 b, Strigl.

NAJMEMO VEČJE STA-NOVANJE ALI HIŠO v Ve-lenju. Možnost predplačila. ☎ 858-052, zvečer.

UGODNO IZVAJAMO ELEKTRIČARSKA, ključav-ničarska in druga kovinska dela ter fizična dela. Cena bruto ure od 250 do 300 SLT. Informacije in naročila spre-jemamo na ☎ 855-387.

UGODNA PRODAJA SA-TELITSKIH ANTEN na 8 obrokov. ☎ 851-930.

ZA HUŠANJE POD ZDRAVNIŠKIM NADZO-ROM se lahko prijavite pri blagajni Velenjskega bazena vsak ponedeljek, sredo in pe-tek od 19. ure dalje.

KROS MOTOR 125 kcm TGM in nemško ovčarko z izpitom B, zelo dober čuvaj prodam. ☎ 851-022 po 15. uri.

FORD SIERA KARAVAN 1,8 CL TURBO DIESEL, april 91, ugodno prodam. ☎ 850-663.

VIKEND V GRADNJI BLIZU VELENJA ter novejšo kamp pri-kolico Optima 500 ugodno pro-dam. ☎ 856-605.

SKORAJ NOV PREKOPAL-NIK BATUJE in motorno kosil-nico Tanaka TBC-265 ugodno prodam. Kardeljev trg 1/60, Ve-lenje.

INŠTRUIRAM SREDNJEŠOL-SKO SNOV matematike, meha-nike in fizike. ☎ 857-116.

POROKE

Občina Velenje

Damjan Brunšek, roj. 1970, Rečica ob Paki št. 42/a in Mate-ja Skornšek, roj. 1973, Podvin pri Polzeli št. 31, Janko Koren, roj. 1968, Šmartno ob Paki št. 13/a in Mojca Lenšek, roj. 1970, Re-čica ob Paki št. 72.

SMRTI

Nasko Filipović, roj. 1920, Ce-lje, Ul. 8. Črnogorske brigade št. 2, Marija Ovnič, roj. 1900, Pon-grade št. 16, Marija Glušič, roj. 1926, Velenje, Rudniška c. št. 29, Marija Sem, roj. 1902, Ljubno ob Savinji št. 141, Friderik Prese-čnik, roj. 1929, Kozji vrh nad Dravogradom št. 2, Helena Med-ved, roj. 1953, Bele vode št. 66, Ivan Friderik Drofelnik, roj. 1925, Zastranje št. 11/a.

Občina Mozirje

Anton Kaker, roj. 1930 iz Savi-ne št. 51, Stanislav Pisanec, roj. 1924, Mozirje, Ul. Slandrove bri-gade 2, Marija Orel, roj. 1921 iz Radegunde št. 19, Anton Bezo-všek, roj. 1898 iz Trnovca d16.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi drage žene, mame, stare mame, sestre in svakinje

Marije Glušič

roj. 24. 11. 1926

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, bivšim sosedom, sodelavcem DO NAMA Velenje in KOVINOTEHNI Celje za izražena sožalja, da-rovano cvetje ter spremstvu na zadnji poti.

Hvala osebju bolnišnice Topolšica, dr. Fijavžu in dr. Grošlju za lajšanje bolečin. Hvala g. župniku, pevcem ter govorniku g. Zapušku.

Žalujoči: mož Ivan, hčerki Sonja in Breda z družinama, sin Ivan z družino, mama An-gela in ostalo sorodstvo.

Še poslednji vzdih,
utrip srca, iskren pozdrav
v slovo od nas, ki imeli
smo te radi!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage hčerke, sestre ter tete

Helene Medved

iz Belih vod
roj. 20. 4. 1953

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem za izre-čena sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo pogrebcem, gospodu Vinkotu za opravljen cerkveni obred ter govornikom Bojanu in Melhvorju.

Žalujoči vsi njeni!

ZAHVALA

Ob smrti našega

Štefana Zagoričnika

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v žalostnih dneh človeško toplotu pomagali.

Zagoričnikovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta

Jakoba Germana

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so darovali, sočustvovali in ga pospremi-li na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Našo ljubo mamo, staro mamo, prababico, sestro in teto

Marijo Letonje

21. 8. 1908—14. 11. 1991

smo pospremili na njeni zadnji poti iz Paške vasi, 17. novembra 1991, na pokopališ-če v Šmartno ob Paki.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, krajanom, znancem, ki so jo pospremili na tej poti, darovali cvetje, sveče, dali za svete maše in dru-gre humane namene, nam ustno ali pisno izrazili sožalje.

Najlepša hvala gospodu Klančniku in moškemu pevskemu zboru za petje na domu, v cerkvi in ob grobu.

Iskrena hvala Paškim gasilcem za pomoč pri pogrebu in njihovem govorniku za tople besede o Medvedovi Stariki.

Hvala tudi praporščakom za spremljanje in zadnji pozdrav.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob prerani in nenadomestljivi izgubi našega dragega

Srečka Veternika

se iskreno zahvaljujemo osebju bolnice Slovenj Gradec, vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, govorniku in duhovnikom za opravljen obred.

Hvala tudi za darovano cvetje, sveče in maše.

Žalujoči vsi njegovi

Zaman je bil ves boj,
zaman bili vsi dnevi so
trpljenja,
bolezen je bila
močnejša od življenja,
ni besed več tvojih,
ni več stiska tvojih rok,
ostal le nate nam spomin je,
a ob spominu trpek jok.

V Velenju Renaultov prodajni salon

V petek je zasebnik, avtomobilist Stane Knez, na Cesti talcev 28 v Velenju odprl razstavno prodajni salon, trgovino z rezervnimi deli in servis za vozila znamke Renault. Tako bodo kupci lahko odselej izbirali in kupovali vse vrste teh popularnih vozil tudi v Velenju, do novega leta pa koristili ugodnost, ki jo nudi Avto Knez in sicer prodajo: staro za novo. V prodajni, ki je zelo pregledna in sodobno urejena, je moč kupiti rezervne dele in druge potrebščine za vse znamke Renault.

Odprtja prodajnega salona, trgovine in servisa se je v petek udeležilo veliko gostov in vabljenih, vse pa je potekalo v protokolarnem sporodu s krajšim kulturnim programom. Vsi govorniki, med njimi tudi komercialni direktor Revoz Novo mesto, gospod Claude Tellier, so poudarili pomen in potrebo po tovrstni prodajni na tem

Claude Tellier (v sredini) je pozdravil in čestital Stanetu Knezu (levo) za pomembno odločitev.

koncu Slovenije. S tem se je renaultova družina vozil še povečala, so se dejali. Ob tej priložnosti so komercialni direktor Revoza, Claude Tellier, direktor Renault servisa

Levec, Jože Podmiljšek, in avtomobilist Stane Knez, podpisali pogodbo o medsebojnem kupoprodajnem odnosu, ki so jo nazdravili še s šampanjcem. B. Mugerle

Po triinšestdesetih letih so se srečali učenci, ki so v letih od 1955 do 1958 obiskovali obrtno šolo v Velenju. Šolanje jih je uspešno sklenilo 23, srečanja pa se jih je udeležilo 20 (trije so umrli).

Srečanje je bilo pristrčno, temna pogovora pa težko življenje, ki jih je spremljalo na njihovi življenjski poti.

Tekst in slika: Lojze Ojsteršek

Komandir postaje milice Mozirje Matjaž Kselman

Medsebojno zaupanje — porok uspeha

Miličniki, moške postave — srečanj z njimi najpogostejše nimamo radi. Nehote nas prestrašijo, ko jih ugledamo najprej pomislimo: le kaj je narobe?!

Pa vendar so lahko srečanja z miličniki tudi čisto prijetna. Nekateri so namreč »prav prijazni fantje« in mednje vsekakor sodi komandir Postaje milice Mozirje Matjaž Kselman. Pa, da ne bi kdo tega napak razumel. Matjaž je zagotovo lahko tudi hudo resen in neizprosni, kadar se sreča z raznoraznimi kršitelji. Matjaž Kselman je prišel v naše okolje iz Maribora. Po uspešno zaključeni kadetnici je nekaj časa služboval kot miličnik v Celju, nato pa redno študiral iz dela na višji šoli za notranje zadeve. Nekaj časa je bil pomočnik komandirja Postaje milice Velenje zadolžen za področje prometne varnosti, zdaj pa je poldrug mesec komandir moziške postaje. V Mozirje se vozi iz Šoštanja, kjer ima stanovanje.

»V novem delovnem okolju, se odlično počutim,« pravi naš sogovornik. »Mnogo bolj umirjeno je tukaj kot na mojih dosedanjih delovnih mestih. In to tako na področju prometne varnosti kot kršitev javnega reda in miru. S tem pa ne mislim reči, da nimamo problemov, še zlasti veliko jih je zaradi razdejanosti cest, ki jih po novembrskih poplavih

Matjaž Kselman, komandir Postaje milice Mozirje: »Tukaj je življenje bolj umirjeno«

še niso sanirali. Človeku je kar hudo, ko vidi, kako prelepi turistični kraji, še zlasti Logarska dolina, ostajajo zaradi tega osamljeni.«

Med specifične naloge, ki jih opravljajo moziški miličniki vsekakor sodijo tiste s

področja obmejne milice. Opravljajo jih vse od slovenske osamosvojitve na 16,5 kilometrov dolgi višinski meji. V zimskem času ta obmejna pas zgolj kontrolirajo, poleti pa je dela več, saj je maloobmejni prehod Pavličovo sedlo takrat odprto.

»V Mozirju je prijetno delati kot miličnik, ker je to majhen kraj, v katerem se ljudje med sabo dobro poznajo. Vse kar se dogodi, se v trenutku razve. Tudi nas miličnike dobro sprejemajo medse in so nam tudi pripravljeni pomagati. To pa je natanko tisto, kar si mi najbolj želimo. Medsebojno zaupanje, sodelovanje in samozaščitno delovanje je namreč osnovni pogoj našega uspeha. Na to računamo tudi v prihodnje, ko nas vse skupaj čakajo nove preizkušnje. Časi so trdi, spopasti se bo treba z mnogimi problemi. S skupnimi močmi jim bomo zagotovo kos.«

MIRA ZAKOŠEK

Kdaj bodo zazvonili novi telefoni? (2)

Ko smo v prejšnji številki NČ poročali o akciji gradnje telefonskih priključkov na Ljubnem ob Savinji in omrežju do Home, smo navedli nekaj podatkov o cenah, oz. prispevkih, nekoliko preveč okvirno, oz. povzeto po razgovoru z gospodom Matjažem, netočno. Ker je navedba takšnih podatkov menda povzročila nekaj negodovanja, objavljamo dopolnjeno informacijo, ki nam jo je posredoval Odbor za izgradnjo telefonskega omrežja pri KS Ljubno.

rih z novimi naročniki smo ugotovili, da bi najverjetneje akcija z povprečno določeno ceno propadla, kajti minili so časi popolne solidarnosti. Na osnovi tega se je odbor odločil za delno solidarnost. Iz izračunov v projektni dokumentaciji smo ugotovili dejanske stroške izgradnje posamezne primarne veje od centrale do predvidenih naročnikov. Pri tem izračunu smo ugotovili, da so dejanski stroški izgradnje primarnega omrežja glede na število udeležencev in oddaljenost veje za ožji predel Ljubnega 1.700 DEM, za vejo v Rastke pa kar 12.000 DEM. Območje krajevne skupnosti smo razdelili na štiri cone, ki se ujemajo s posameznimi vejami. Predlagani in sprejeti prispevki na sestanku vseh novih naročnikov v oktobru lanskega leta so tako znašali od 2.900 DEM za ožji predel Ljubnega, 3.900 DEM za predel Savine, 4.400 DEM za Radmirje, Juva-nje, Okonino in Meliše, ter 4.900 DEM za Rastke. Vsa: naročnik pa je prejel tudi obveznico PTT za 1.500 DEM. Poleg prispevka za primarno omrežje je vsak naročnik prispeval še 715 DEM v din. protivrednosti za novo centralo, ter dejanske stroške izgradnje sekundarnega omrežja.

»Cena primarnega omrežja je bila 1 mio. DEM. Pošta je zagotovila 200 tisoč DEM, krajevna skupnost 76.500 DEM, 723.500 DEM v takratni dinarski protivrednosti pa so morali zbrati novi naročniki. S strani PTT Celje je bila predlagana povprečna cena na novega naročnika 4.000 DEM. Po informativnih razgovo-

Upamo, da smo s tem bralcem NČ ter pričakovalcem telefonskih priključkov ustregli. Menimo pa, da gre pri hudovanju za vse kaj drugega, kot za razburjanje zaradi pomanjkljivih podatkov. Mogoče pa bo informiranje pospešilo gradbeno delo in priključevanje telefonov. Ko bo do tega prišlo, se bomo spet oglašili.

Jože Miklavc

MILIČNIKI SO ZAPISALI

VLOM V POMIDORO

V noči na 18. november je doslej še neznan vlomilec na silo odprl okno trgovine Pomidora v Šaleku in odnesel več zavitkov cigaret, suhomesnih izdelkov in več steklenic pijač. Lastnika je oškodoval za preko 40 tisočakov.

DRZNI TAT

I. H. je 18. novembra ob 18. uri počakal, da je ostal zadnja stranka na pošti na Gorici. Pristopil je, odrinil nihalna vrata in uslužbenko, pograbil šop bankovcev in zbežal z njimi. Miličniki pa so ga že okoli polnoči izsledili.

NE VRNE JI DENARJA

Maja letos si je M. M. sposodila od A. K. 200 nemških mark in ji obljubila, da ji bo denar vrnila do konca maja. Ker tega doslej še ni storila, bo skušala A. K. znesek izterjati preko sodišča.

»IZPRAZNIL« VIKEND

V času med 12. in 16. novembrom je obiskal vikend Franca M. v Zavodnjah neznani obiskovalec, ki ni odšel praznih rok. Odnesele je med drugim glasbeni stolp, barvni televizor, gospodinjske pripomočke, orodja, kozmetiko, perilo ... Lastnika je oškodoval vsaj za 100 tisoč tolarjev.

VEČ VLOMOV V AVTOMOBILE

Avtomobili so vlomilec silno vabljeni in skoraj ne mine dan, da ne bi velenjski miličniki obravnavali kakšen vlom v avtomobil. V noči na 15. november je nekdo ukradel avtoradijski sprejemnik iz avtomobila Darka T. s Prešernove ceste. V noči na 13. november je nekdo odlomil desno vzvratno ogledalo z avtomobila Milana P., v naslednji noči pa je izginil avtoradijski sprejemnik s kasetofonom z avtomobila Majde O. s Šaleške ceste.

KAM IZGINJAJO AVTOMOBILI?

Kraje avtomobilov smo beležili v našem okolju že dalj časa, vendar so miličniki avtomobile hitro izsledili. V letošnjem letu pa še vedno niso našli štirih avtomobilov, ki so izginili. Upajmo, da ne bo tako tudi s »katrci« Komunalnega podjetja, ki je izginila 12. novembra s parkirišča osnovne šole v Pesju. Registrska številka avtomobila je CE 245-152. Če bi kdo ta avto videl, naj sporoči na Postajo milice.

ZBIL PEŠČA

Okoli 13.30, 13. novembra letos je peljal voznik osebnega avtomobila, enainštiridesetletni Franc Hrašan po Kajuhovi cesti v Šoštanju proti križišču s Tekavčovo. Srečal je poltovorno vozilo, za njim pa je cesto prečkal devetnajstletni Aleš Rehhar. Voznik ga je prepozno opazil. Zbil ga je po cestišču in ga lažje telesno poškodoval.

PRETEPEL ŽENO IN HČERKO

S. P. je prišel 10. novembra močno vinjen domov. Z bakreno vazo je udaril ženo Z. in jo hudo telesno poškodoval. Lažje pa je poškodoval tudi hčerko A., ki je skušala preprečiti pretep.

VELIKO KRAJ IZ ZDRAVSTVENIH ČAKALNIC

Vse pogostejše so tudi kraje iz čakalnic iz velenjskega zdravstvenega doma, kjer puščajo pacienti nenadzorovano svoja oblačila, pa celo torbice. V času med 9. in 9.30 uro 12. novembra je nekdo odnesel iz torbice iz čakalnice otroškega

dispanzerja denarnico z dokumenti in le nekaj tolarji. Oškodovanka pa bo seveda imela vseeno probleme, ko bo teкала za novimi dokumenti. V čakalnici fizioterapije pa je nekdo v času med 8. in 9. uro 11. novembra vzel iz žepa jakne Marjana H. etui z dokumenti v katerem je imel tudi 400 tolarjev. Denar je pobral, ostalo pa vrnil.

REKREACIJA GA JE STALA TISOČAK

Rafael F. je 12. novembra med 17. in 19. uro rekreiral v telovadnici osnovne šole v Šaleku. Nekdo mu je iz jakne odnesel tisoč tolarjev, dokumente in gorenjske bloke za malico.

SPOLZKO CESTIŠČE

Zjutraj in pozno popoldne ter seveda ponoči, so ceste v teh jesenskih zimskih dneh že pogosto spolzke. Tako je bilo tudi 12. novembra malo pred 8. uro, ko je peljal petindvajsetletni Niko Brčina iz Velenja proti Šoštanju. V bližini odcepa proti rudniški upravi v Prelogah, ga je zaneslo in trčil je v razdelilno semaforiko omarico. Škoda je precejšnja, voznik pa se je tudi lažje telesno poškodoval.

POGREŠAJO GA

16. novembra je odšel neznano kam dvainšedemdesetletni Ivan Dedič iz Šaleka. Je manjše, drobne postave. Če bi kdorkoli karkoli vedel o njem, naj sporoči na Postajo milice.

VZTRAJEN RAZGRAJAČ

Okoli dveh ponoči, 17. novembra letos je F. S. razgrajal v dežurni ambulanti velenjskega zdravstvenega doma. Posredovati so morali miličniki. Očitno pa si je srečanja z njimi zaželel tudi naslednji dan. Tokrat je popoldne razgrajal v Domu učencev na Efenkovi. Opozorilo ni zaleglo. Še naprej je bil glasen in miličniki so ga spet obiskali nekaj po 21. uri. Tokrat so ga vzeli s seboj, saj je bil v takšnem stanju, da je bilo vsakršno opozorilo odveč.

PRETEPEL NATAKARJA

Velenjski miličniki so napisali prijavo tudi zoper M. T., ki je osumljen, da je v bifeju Kina v Velenju 14. novembra okoli 22. ure pretepel natakarka J. K.

PRETEPAL ŽENO IN OTROKE

J. K. je 14. novembra malo preveč pogledal v kozarec in skušal svojo odvečno energijo stresti na svoje družinske člane. Razgrajal je in jih pretepal. Posredovali so miličniki, ki so ga pridržali do istreznitve.

GLASNA GLASBA

V lokalu S v Šaleku je bilo 12. novembra ob 23 uri še vedno zelo glasno, čeprav bi moral biti ta tako pozno že zaprt. Miličniki bodo seveda napisali prijavo.

V MOZIRSKI OBČINI VELIKO PROMETNIH NESREČ

Pretekli teden se je pripetilo v občini Mozirje kar osem prometnih nesreč, na srečo pa vse razen ene niso terjale poškodb. 16. novembra pa sta v Varpolju trčila voznika osebnih avtomobilov Jože Moličnik iz Luč in Ljubiša Mladenovič iz Velenja. Pri tem sta se telesno poškodovali sopotnici v Mladenovičevem avtomobilu Valerija Ljubej in Nataša Steiner.

ZAGOREL KOZOLEC

16. novembra se je vnel Bohačev kozolec v Nazarjah. Gasilci ki so hitro prišli na kraj požara, so plamene hitro ukrotili in preprečili še večjo škodo. Vzrok požara še ni znan, zelo možno pa je, da so ga med igro zanetili otroci.

POSTANITE NAROČNIK NASEGA ČASA

Vsak četrtek kanček več domačega branja.

Ime: _____
Priimek: _____
Naslov: _____
Pošta: _____
Št.oseb. izkaz.: _____
Podpis: _____